

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, dnia 7 listopada 2016 r.

Poz. 6337

UCHWAŁA NR XXVIII/208/16 RADY GMINY ŁUŻNA

z dnia 28 października 2016 roku

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Łużna

Na podstawie art. 8 i art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777) Rada Gminy Łużna na wniosek Wójta Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Wyznacza się obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji gminy Łużna w granicach określonych w Załącznikach do niniejszej uchwały: Załącznik Nr 1, Nr 2, Nr 3, Nr 4, Nr 5, Nr 6, Nr 7, Nr 8, Nr 9, Nr 10, Nr 11, Nr 12, Nr 13, Nr 14.

2. Potwierdzenie spełnienia przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia wskazanych w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji określa "Diagnoza obecnej sytuacji w Gminie Łużna, jako element programu rewitalizacji gminy", stanowiąca Załącznik Nr 15 do niniejszej uchwały.

§ 2. Ustanawia się na rzecz Gminy Łużna prawo pierwokupu wszystkich nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji.

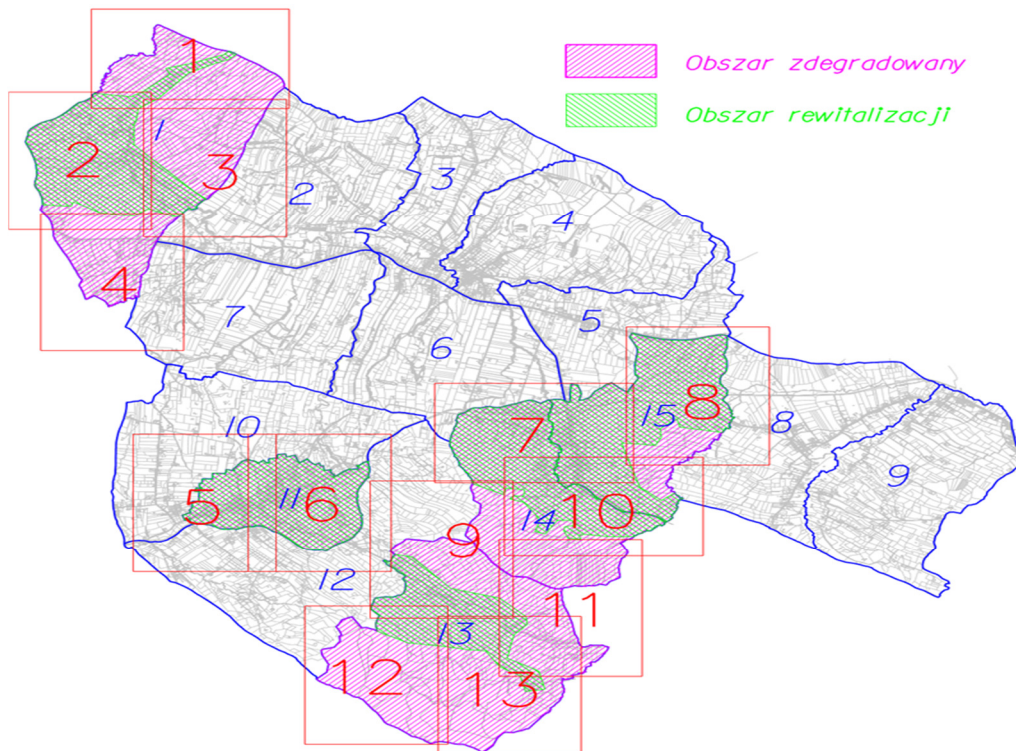
§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łużna.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

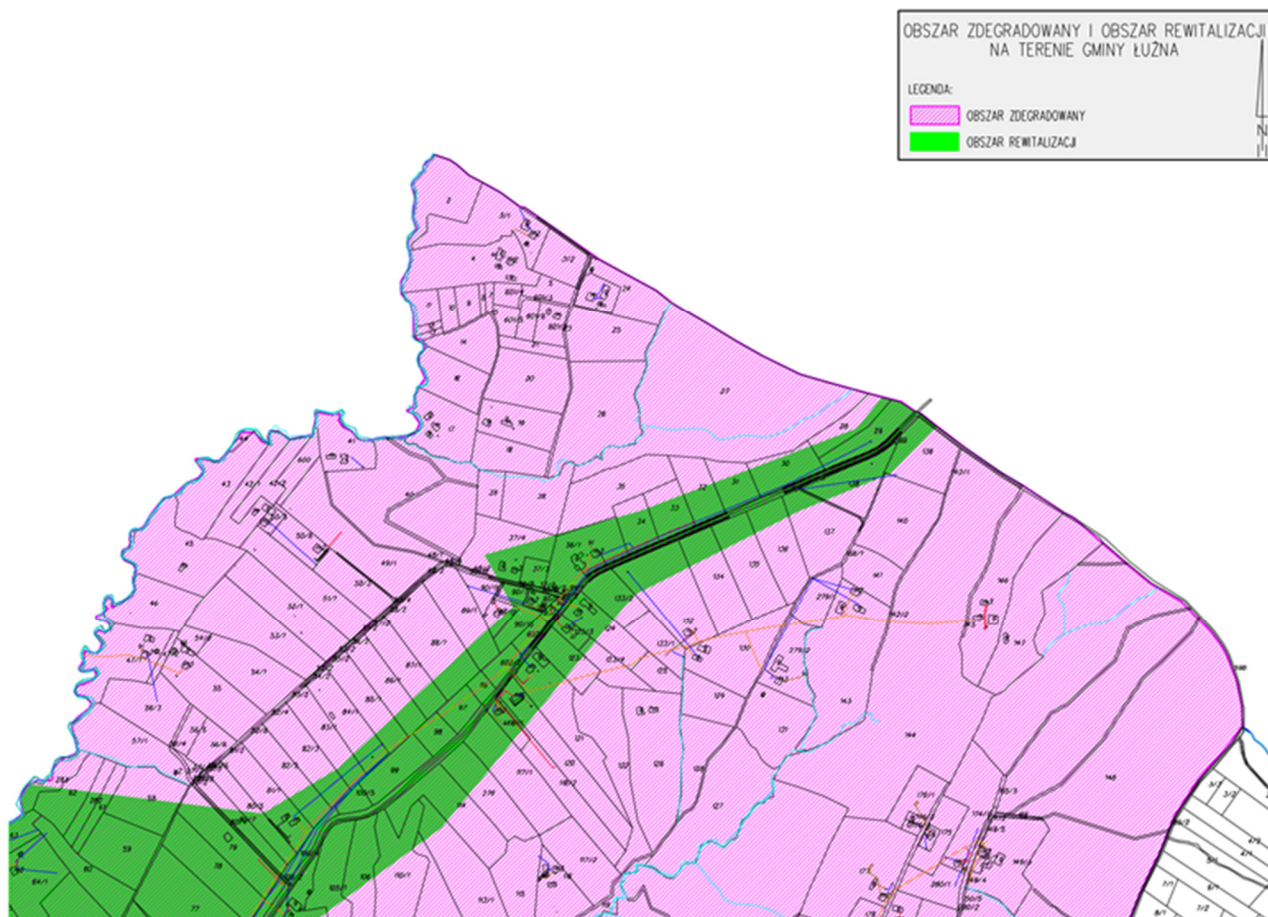
Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

OBSZAR ZDEGRADOWANY I OBSZAR REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY ŁUŻNA
skala 1: 5 000

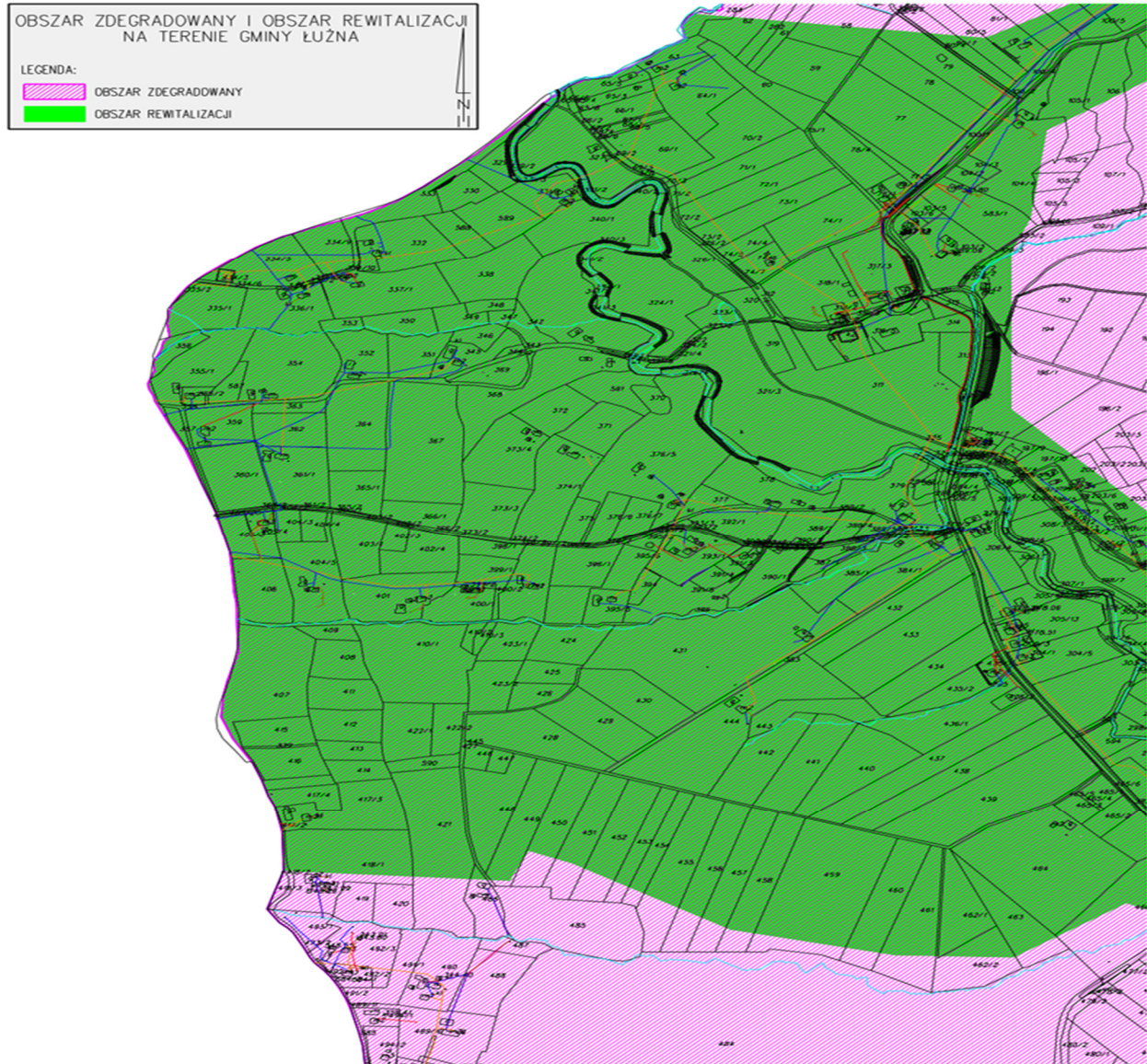
Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

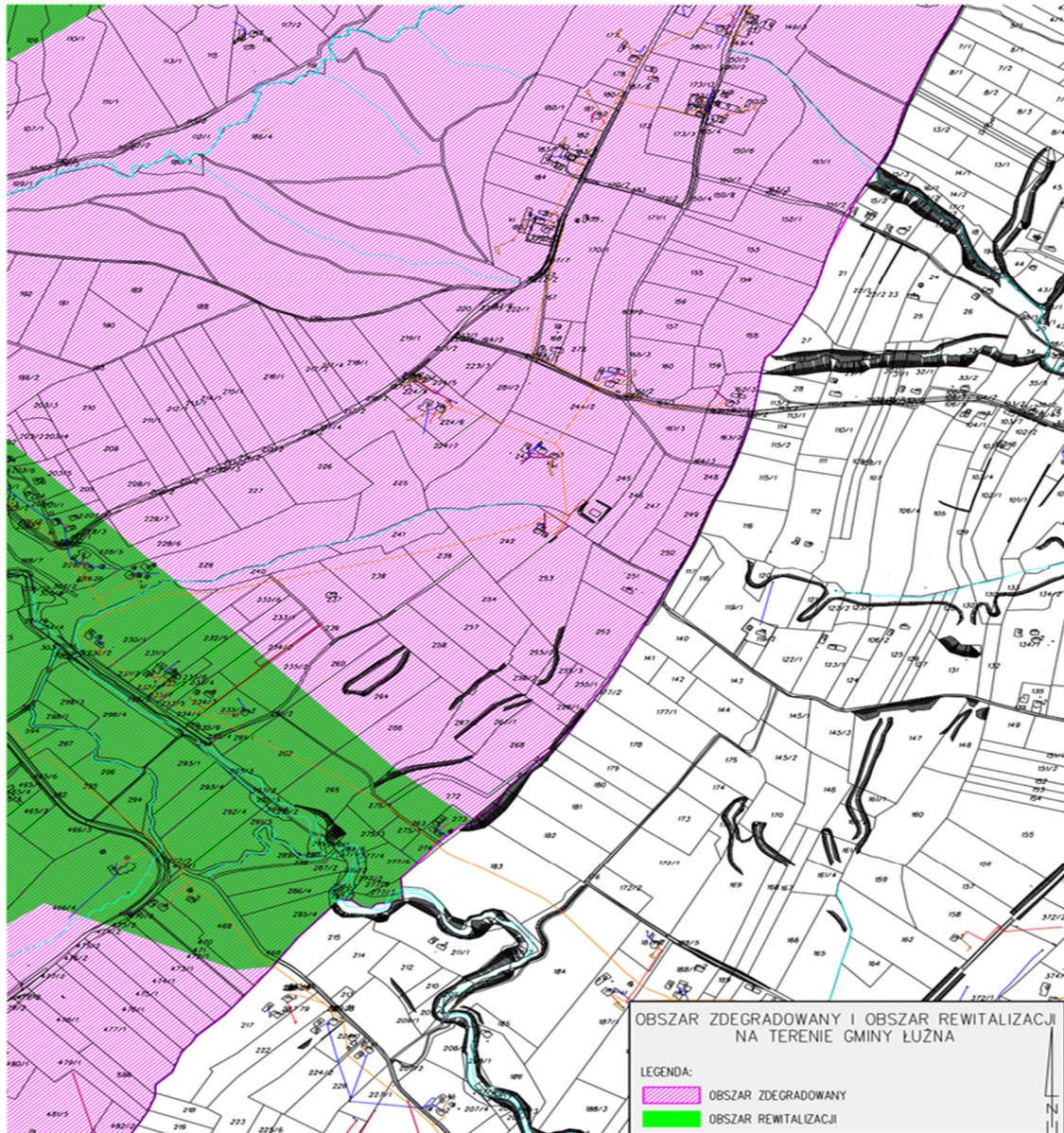
Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

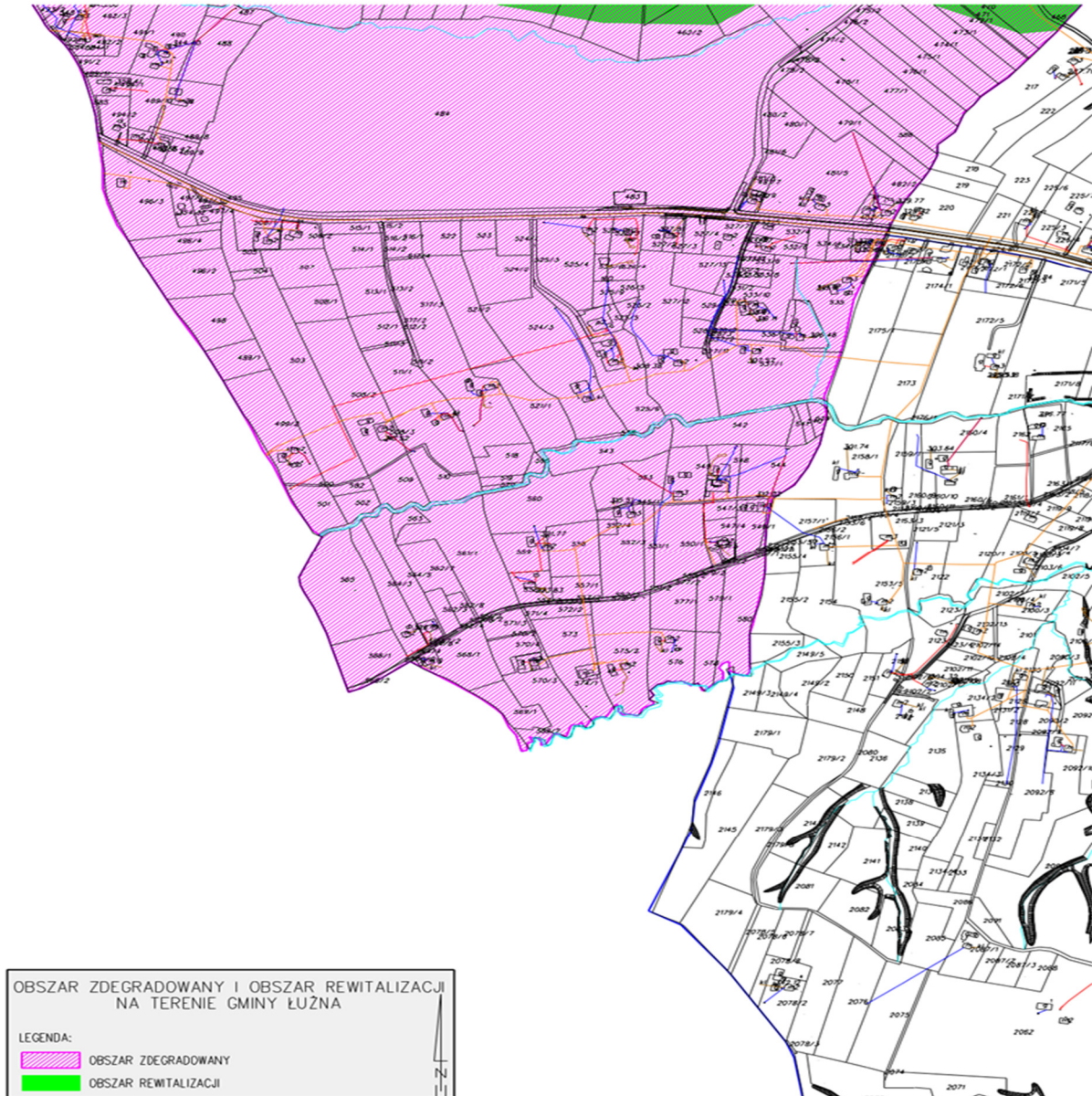
Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 4
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

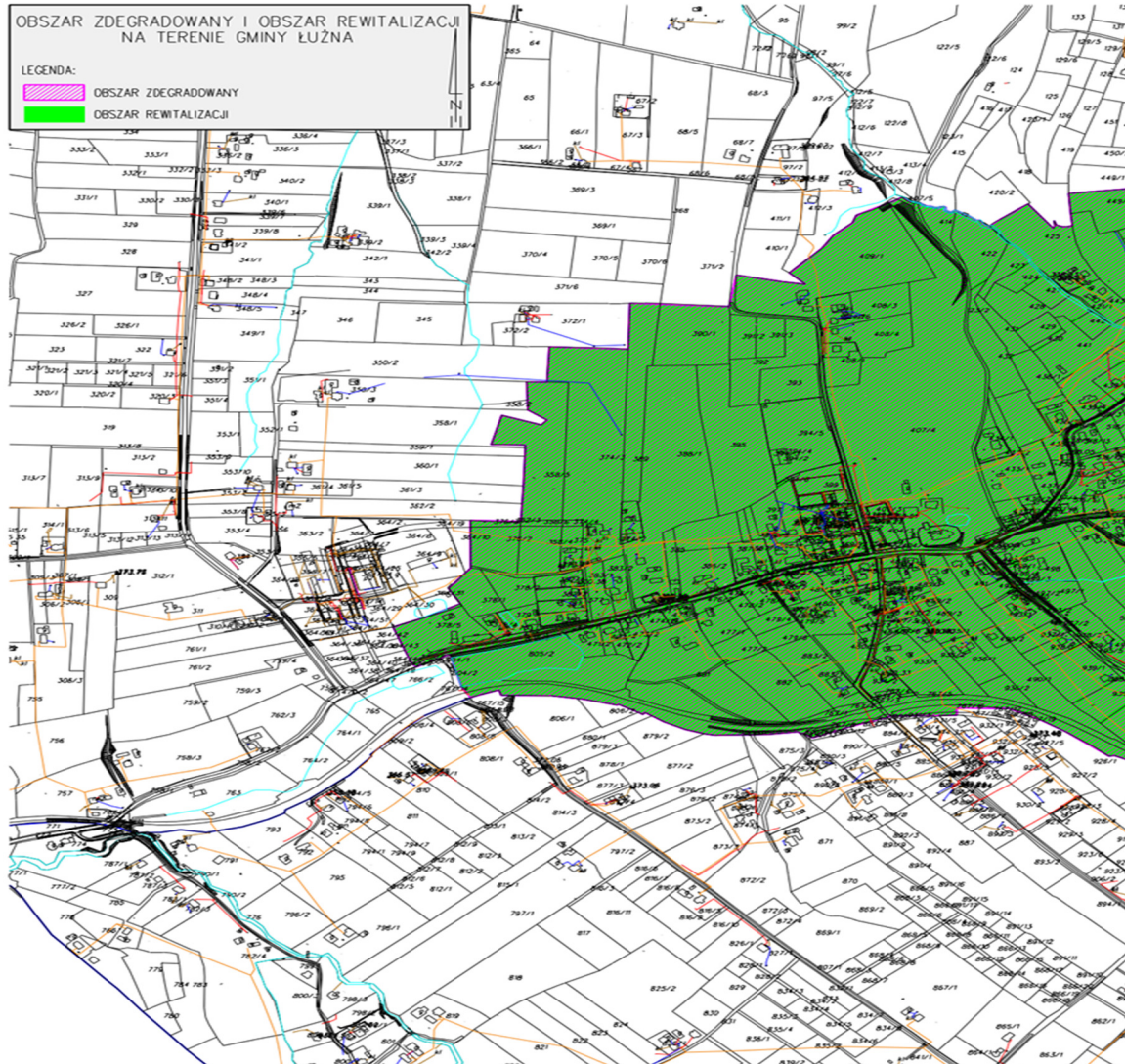
Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 5
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

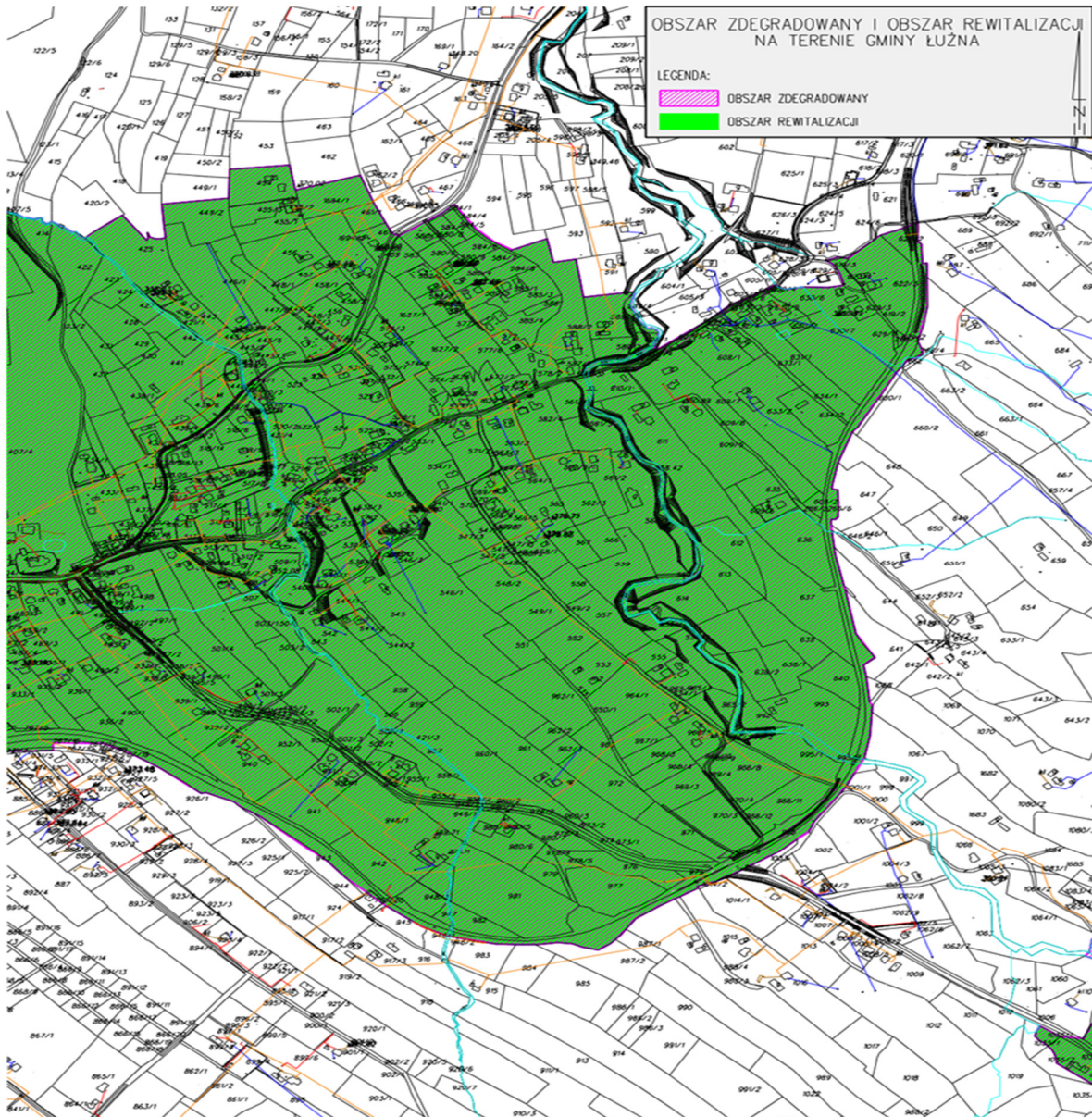
Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 6
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

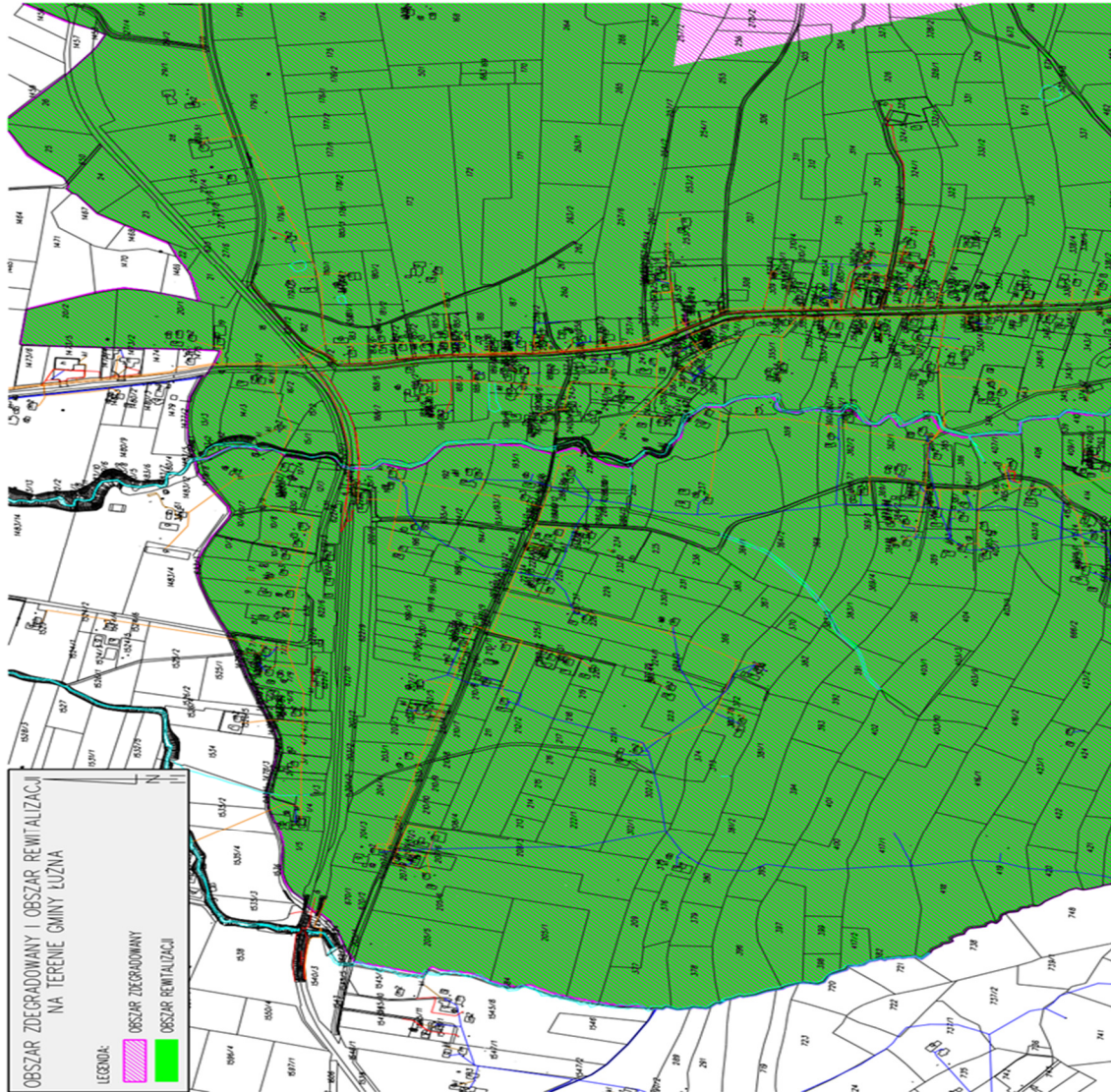
Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 7
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

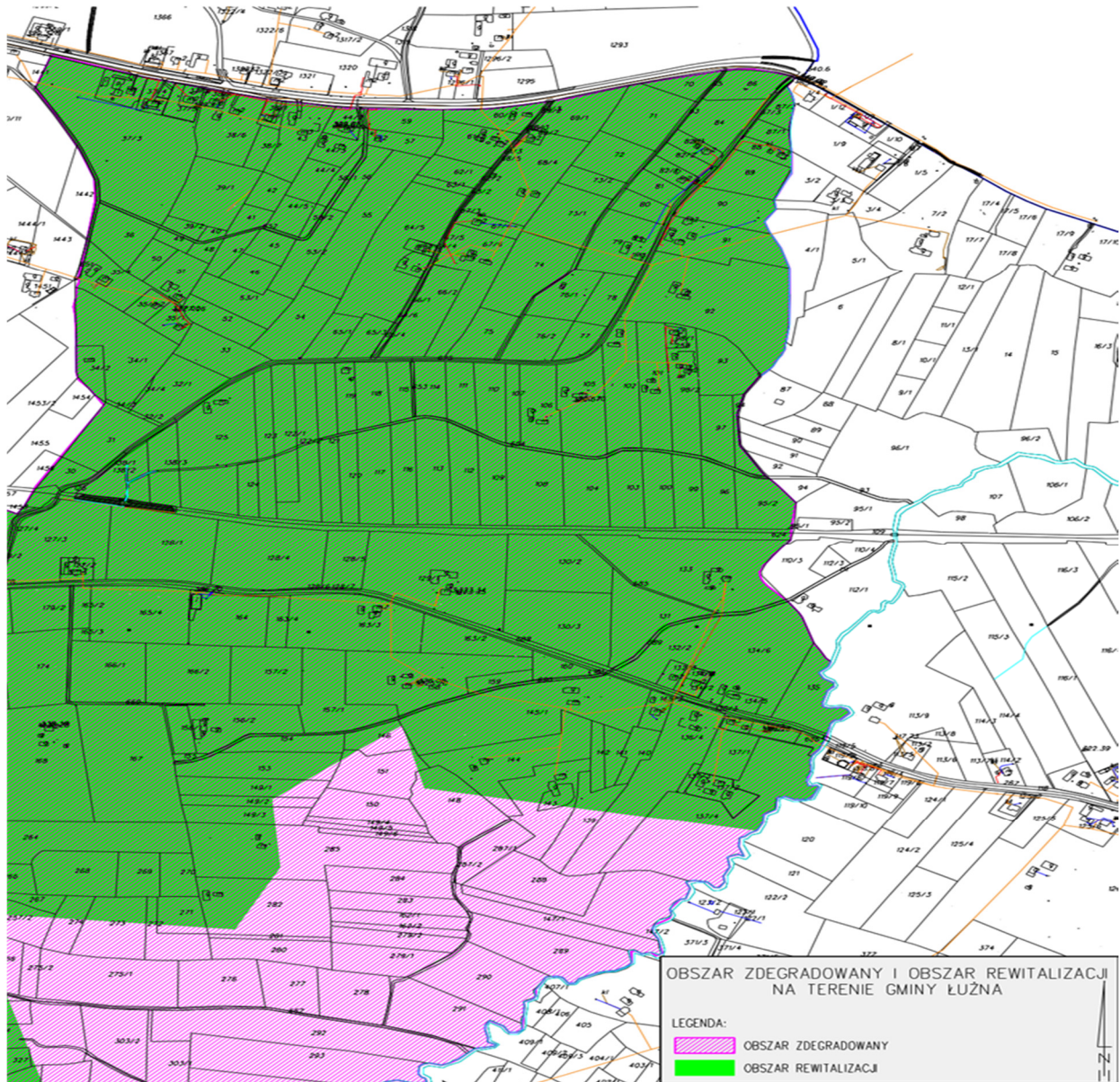
Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 8
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

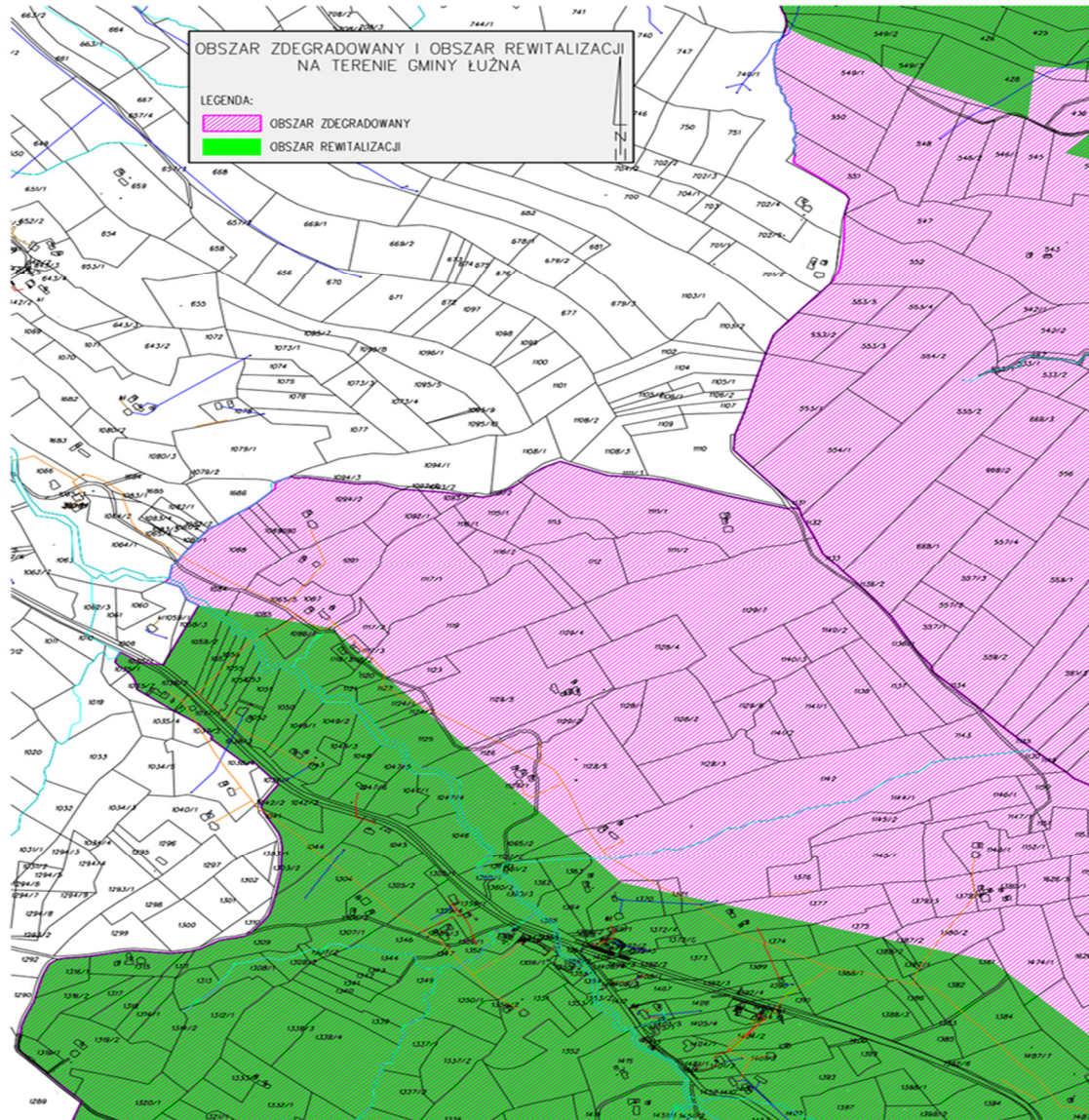
Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 9
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

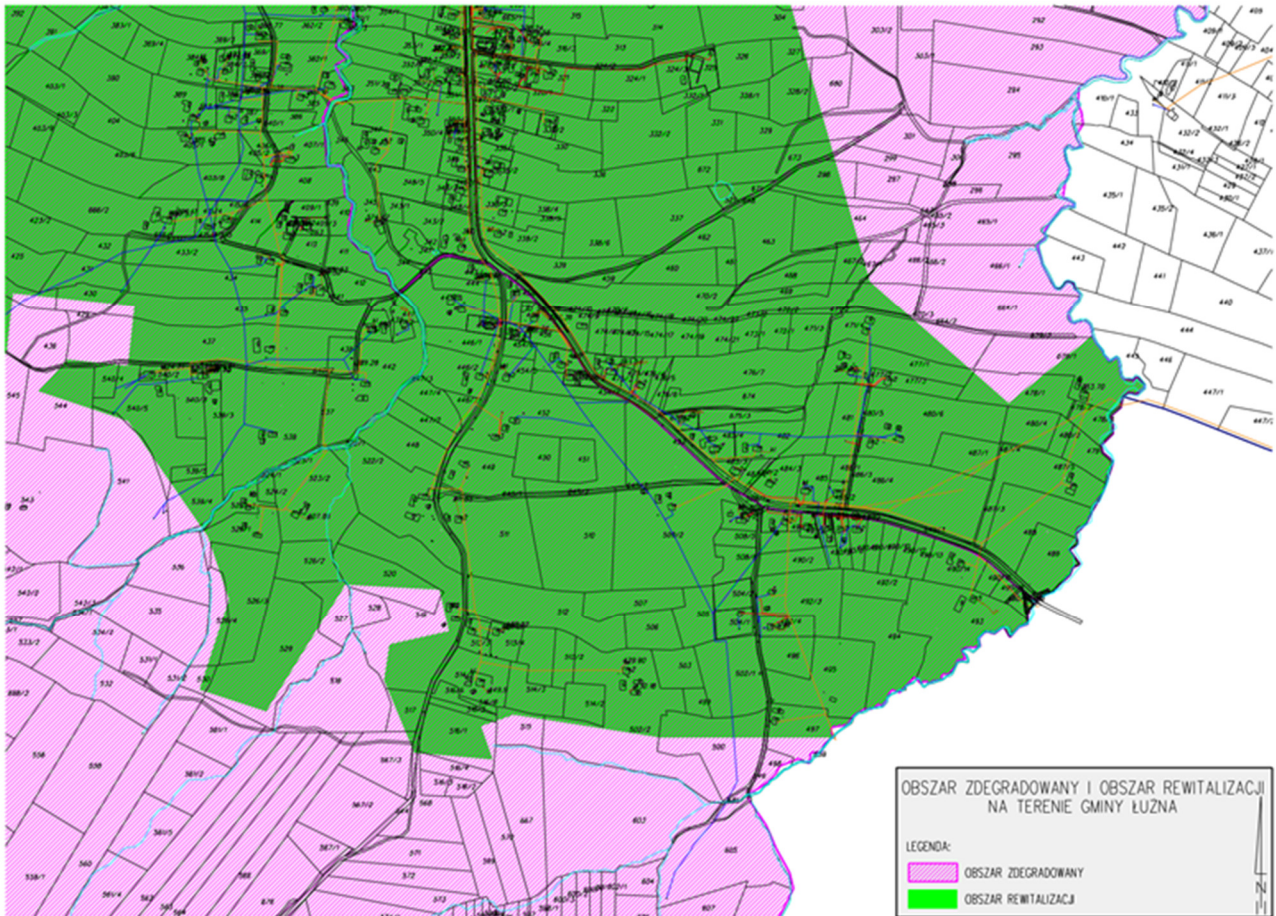
Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 10
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

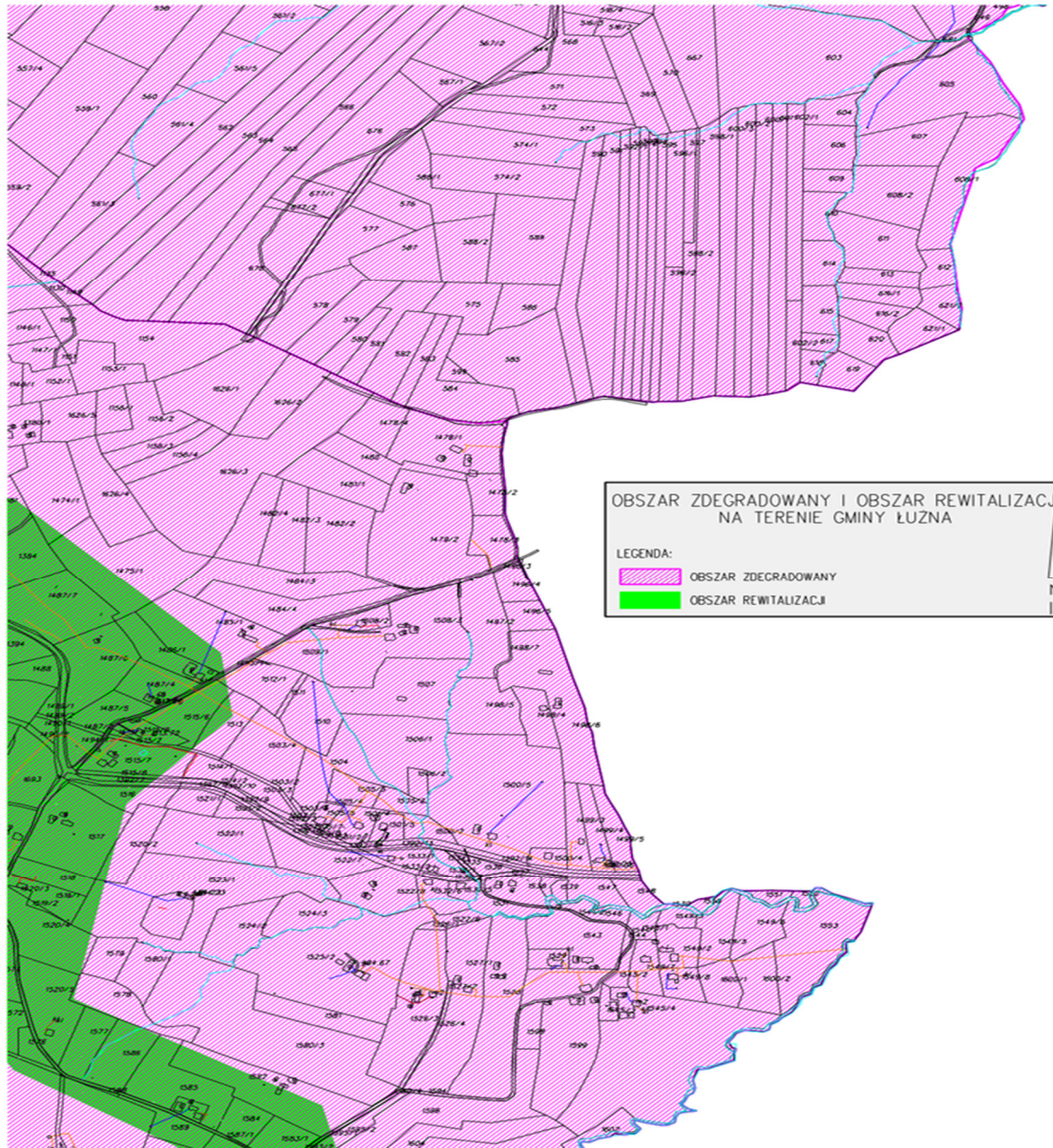
Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 11
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

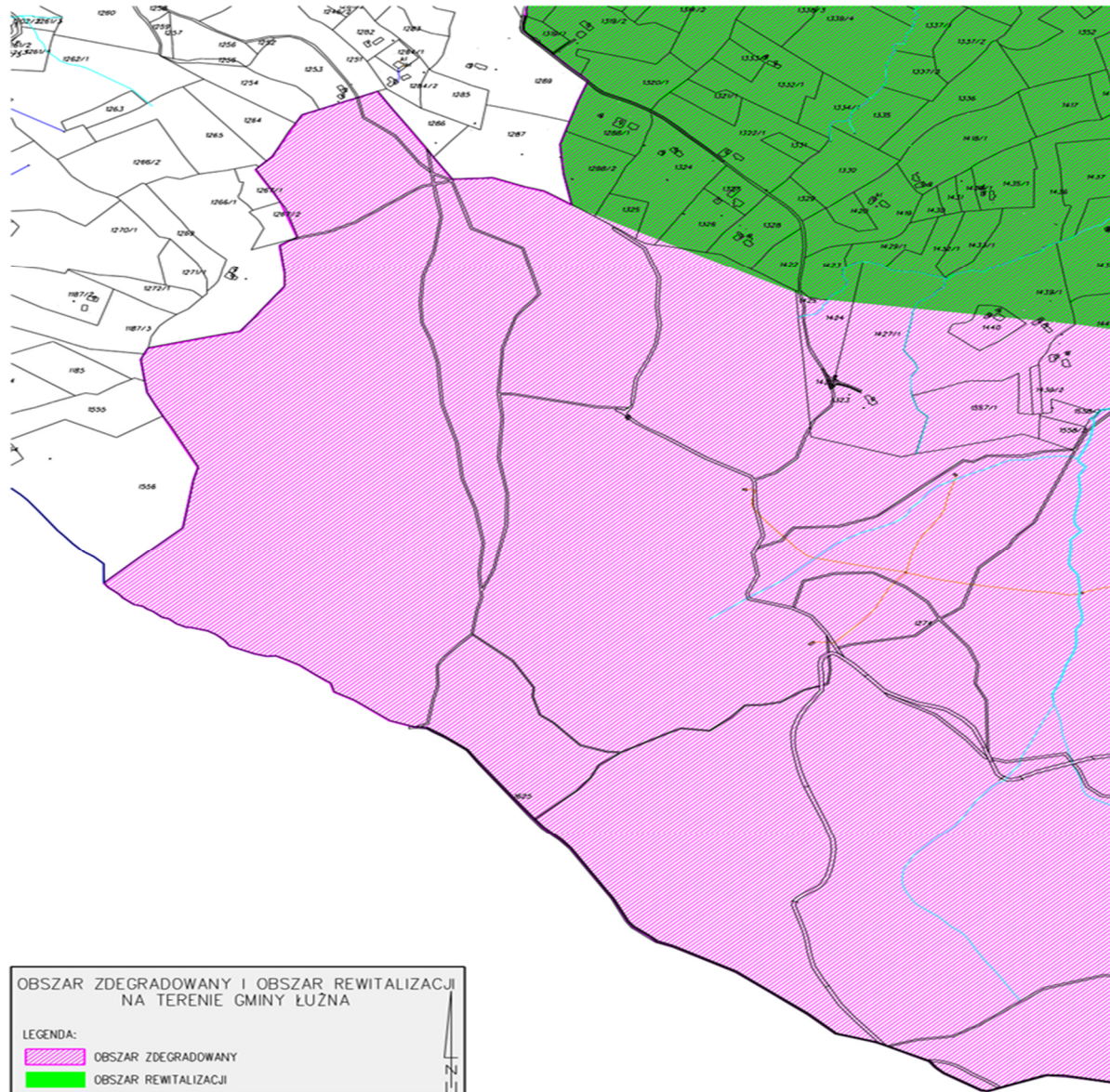
Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 12
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

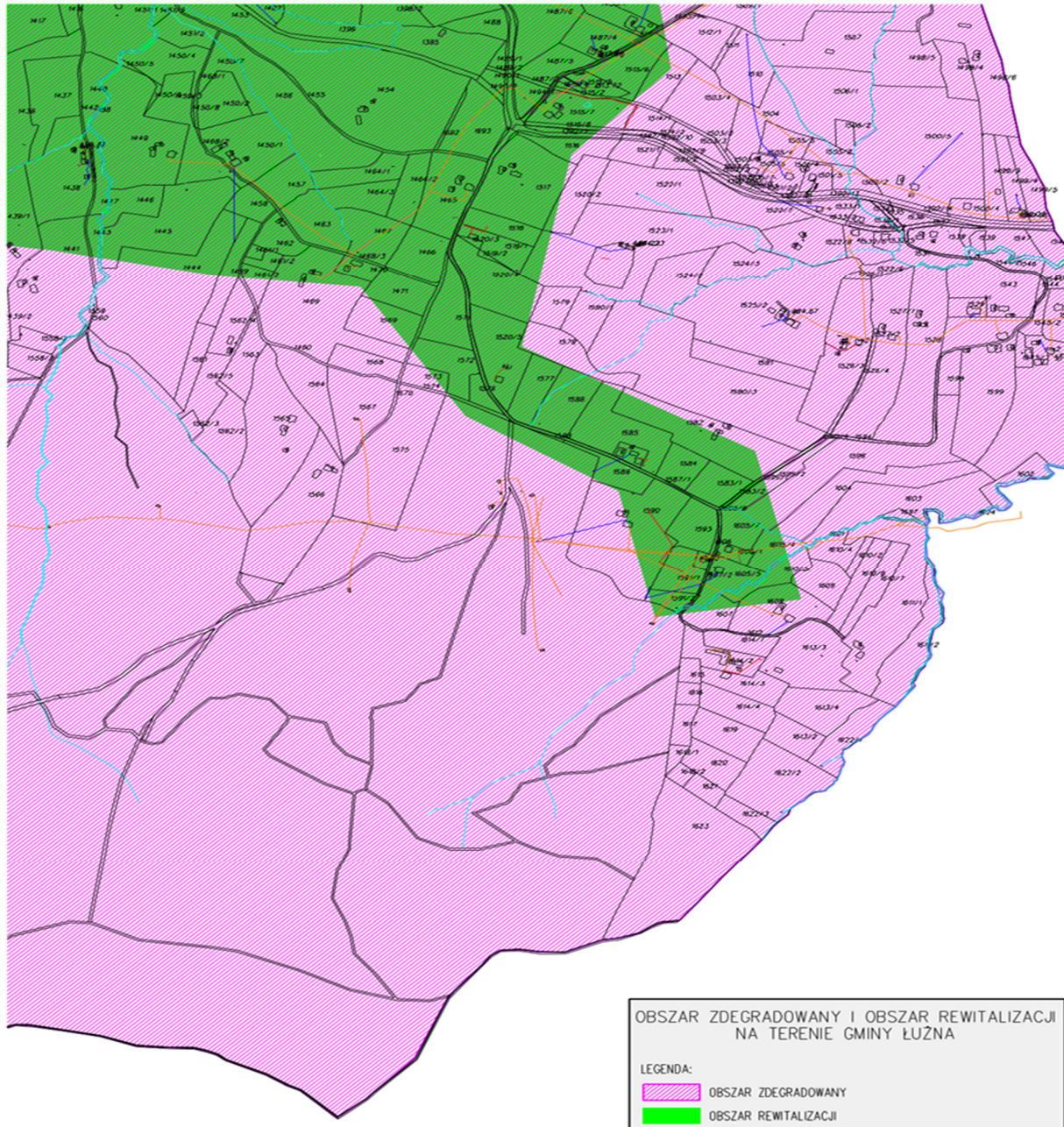
Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 13
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 14
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Krzysztof Kotowicz

Załącznik Nr 15
do Uchwały Nr XXVIII/208/16
Rady Gminy Łużna
z dnia 28 października 2016 r.

**DIAGNOZA OBECNEJ SYTUACJI W GMINIE ŁUŻNA, JAKO ELEMENT PROGRAMU
REWITALIZACJI GMINY ŁUŻNA**

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

GMINA

ŁUŻNA

DIAGNOZA OBECNEJ SYTUACJI GMINY ŁUŻNA, JAKO ELEMENT PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŁUŻNA

DIAGNOZA SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I
OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY ŁUŻNA

Październik 2016

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁUŻNA	5
1.1.1. POŁOŻENIE.....	5
1.1.2. RYS HISTORYCZNY	6
1.2. SFERA SPOŁECZNA	7
1.2.1. DEMOGRAFIA.....	7
1.2.2. EDUKACJA	12
1.2.3. KULTURA I ROZRYWKA	17
1.2.4. AKTYWNOŚĆ SPORTOWO-REKREACYJNA.....	21
1.2.5. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA I OBYWATELSKA MIESZKAŃCÓW	23
1.2.6. RYNEK PRACY	25
1.2.7. POMOC SPOŁECZNA W GMINIE	26
1.2.8. OPIEKA MEDYCZNA.....	32
1.3. SFERA PRZESTRZENNO FUNKCJONALNA	33
1.3.2. ZABYTKI I TURYSTYKA (sfera techniczna).....	35
1.4. SFERA TECHNICZNA	38
1.5. SFERA ŚRODOWISKOWA	44
1.6. SFERA GOSPODARCZA	45
1.6.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GOSPODARCZA	45
1.6.2. DYNAMIKA W ZAKRESIE PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ZAREJESTROWANYCH W CEIDG	46
2. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW MIESZKAŃCÓW - wyniki badania ankietowego	48
3. ANALIZA SWOT	57
4. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY	62
Spis rysunków i tabel	91

WSTĘP

Niniejsza diagnoza została opracowana potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Łużna. Stanowi ona analizę sytuacji gminy i warunków życia mieszkańców z uwzględnieniem stanu obecnego oraz lat poprzedzających powstanie diagnozy.

Podstawą prawną opracowywania Programu Rewitalizacji jest Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 1777). Ustawa ta definiuje rewitalizację jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych danego miasta lub gminy.

Zgodnie z wytycznymi ustawy, Gmina przystępując do przeprowadzenia rewitalizacji zobowiązana jest do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W związku z tym podstawą i pierwszym etapem tworzenia Programu Rewitalizacji jest diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych, która pozwala na określenie obszarów natężonego występowania zjawisk kryzysowych.

Obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), na którym współwystępują również negatywne zjawiska w jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Natomiast obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Nie może być on większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców.

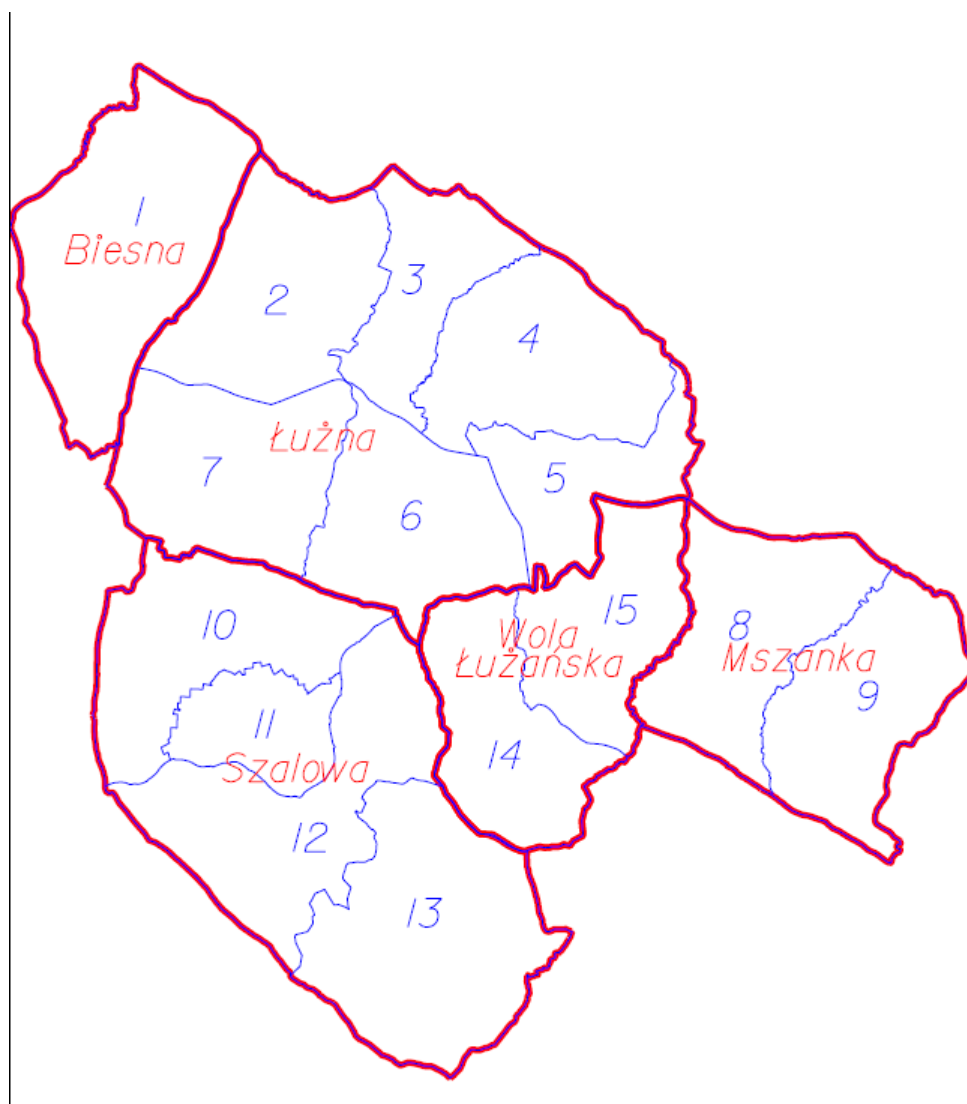
Diagnoza została opracowana na podstawie analizy danych zastanych i badania ankietowego przeprowadzone wśród mieszkańców gminy w październiku 2015 r.

Dane niezbędne do przeprowadzenia prac analitycznych pochodziły z: opracowanych wcześniej dokumentów strategicznych gminy, statystyk publicznych gromadzonych przez Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, oraz danych udostępnionych przez instytucje w tym między innymi: Urząd Gminy Łużna i Gminny Ośrodek Pomocy

Spółecznej, Zespół Szkół w Szalowej, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Woli Łużańskiej, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Biesnej, Szkoła Podstawowa im. Świętej Królowej Jadwigi w Bieśniku, Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Kazimierza Wielkiego w Mszance, Zespół Szkół w Łuźnej, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łuźnej, Ochotnicza Straż Pożarna w Łuźnej, Komenda Powiatowa Policji w Gorlicach, Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Gorlicach.

Przyjęte na potrzeby opracowania diagnozy i GPR jednostki referencyjne to okręgi wyborcze w granicach uchwalonych przez Radę Gminy uchwałą nr XLIX/341/14 z dnia 21 lipca 2014 w sprawie podziału Gminy Łuźna na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu.

Przyjęte w celu delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji jednostki referencyjne to - okręgi wyborcze

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁUŻNA

1.1.1. POŁOŻENIE

Gmina wiejska Łużna położona jest na południu Polski, na Pogórzu Karpackim w dolinie potoku Łużnianka. Od przeprowadzonej w 1999 roku reformy samorządowej Gmina Łużna należy do powiatu gorlickiego (województwo małopolskie). Gmina Łużna sąsiaduje z:

- od północy z gminą Moszczenica,
- od wschodu z gminą i miastem Gorlice,
- od południa z gminą i miastem Gorlice oraz gminą Grybów,
- od zachodu z gminą Bobowa.

Rysunek 1 Położenie gminy na mapie województwa małopolskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie:

[https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%81u%C5%BCna_\(gmina\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%81u%C5%BCna_(gmina))

Obszar gminy obejmuje powierzchnię 5626 km², co stanowi 0,4% powierzchni województwa małopolskiego oraz 5,8% powierzchni powiatu gorlickiego.

Tabela 1: Udział powierzchni gmin w ogólnej powierzchni powiatu gorlickiego

Jednostka terytorialna	% powierzchni powiatu
Gmina Gorlice (miejska)	2,5%
Gmina Biecz	10,1%
Gmina Bobowa	5,2%
Gmina Gorlice (wiejska)	10,7%
Gmina Lipinki	6,8%
Gmina Łużna	5,8%
Gmina Moszczenica	3,9%
Gmina Ropa	5,1%
Gmina Sękowa	20,2%
Gmina Uście Gorlickie	29,7%

Źródło: GUS BDL

Pod względem administracyjnym Gmina Łużna podzielona jest na 5 sołectw: Łużna, Szalowa, Wola Łużańska, Mszanka i Biesna, w których leży 6 miejscowości:

- Łużna,
- Szalowa,
- Wola Łużańska,
- Mszanka,
- Biesna,
- Bieśnik.

Rysunek 2 Podział administracyjny gminy Łużna

Źródło: opracowanie własne

1.1.2. RYS HISTORYCZNY

Historia Gminy Łużna sięga XIV wieku, na kiedy to datuje się najstarszą wzmiankę w źródłach historycznych. Wzmianka ta dotyczy Szalowej i pochodzi ze spisów świętopietrza z roku 1357. Przyjmuje się, iż Szalowa jest najstarszą wsią na terenie obecnej gminy Łużna, a należała ona do możnego rodu rycerskiego herbu Strzemię. W roku 1403 pojawia się pierwszy zapis w źródłach pisanych na temat Biesnej, a kolejną udokumentowaną wzmianką historyczną jest zapis na temat Woli Łużańskiej z 1418 roku. Nieco później, w 1432 roku w księgach z tego okresu pojawił się Bieśnik, należący do rodziny Szalowskich z Szalowej. W XV wieku powstała także Mszanka, jednakże nie jest możliwe precyzyjne określenie daty jej lokacji.

W XX wieku tereny obecnej gminy zapisały się po wybuchu I wojny światowej, kiedy to toczono były walki o wzgórze Pustki, które w czasie wojny zwane było „kluczem pozycji rosyjskich”. W celu upamiętnienia bohaterskiej walki i śmierci żołnierzy na wzgórzu tym powstał cmentarz wojenny Galicji Zachodniej, w ewidencji austriackiej zwany „Pustki – Hohe”.

1.2.SFERA SPOŁECZNA

1.2.1. DEMOGRAFIA

Na terenie całego powiatu gorlickiego na koniec 2015 roku mieszkało łącznie 109 140 osób z czego 8400 do mieszkańcy Gminy Łużna. Warto zauważyć, że w liczba ludności w gminie pozostaje na względnie stałym poziomie. W latach 2011-2015 liczba mieszkańców gminy wzrosła jedynie o 38 osób.

Tabela 2: Liczba ludności w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	38 538 447	38 533 299	38 495 659	38 478 602	38 437 239	99,74%
województwo małopolskie	3 346 796	3 354 077	3 360 581	3 368 336	3 372 618	100,77%
Powiat gorlicki	109 225	109 265	109 201	109 181	109 140	99,92%
Gmina Gorlice (miejska)	28 677	28 555	28 415	28 255	28 059	97,84%
Gmina Biecz	17 095	17 052	17 012	17 000	16 969	99,26%
Gmina Bobowa	9 515	9 564	9 563	9 613	9 707	102,02%
Gmina Gorlice (wiejska)	16 988	17 045	17 155	17 145	17 153	100,97%
Gmina Lipinki	6 816	6 802	6 791	6 784	6 780	99,47%
Gmina Łużna	8 362	8 387	8 362	8 363	8 400	100,45%
Gmina Moszczenica	4 875	4 885	4 867	4 884	4 897	100,45%
Gmina Ropa	5311	5335	5365	5374	5369	101,09%
Gmina Sękowa	4 917	4 921	4 960	5 009	5 001	101,71%
Gmina Uście Gorlickie	6 669	6 719	6 711	6 754	6 805	102,04%

Źródło: GUS BDL

Największym z sołectw jest sołectwo Łużna w którym mieszka ponad 1/3 mieszkańców gminy: 3322 osób. Kolejnym pod względem liczby ludności sołectwem jest sołectwo Szalowa zamieszkałe przez 2183 osób. Stosunkowo najmniej osób mieszka w sołectwie Bieśnik: 385 osoby.

Tabela 3 liczba mieszkańców w Gminie Łużna na dzień 01 sierpnia 2016 r.

Sołectwo	Liczba osób
Łużna	3322
Szalowa	2 183
Bieśnik	385
Biesna	773
Mszanka	936
Wola Łużańska	1 026
Razem	8625

Źródło: Ewidencja ludności

Gęstość zaludnienia gminy w 2015 roku wyniosła 149 osoby na km² i także nie zmieniła się istotnie w ostatnich latach.

Tabela 4: Gęstość zaludnienia w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	123	123	123	123	123	99,94%
województwo małopolskie	220	221	221	222	222	100,97%
Powiat gorlicki	113	113	113	113	113	99,94%
Gmina Gorlice (miejska)	1 219	1 214	1 208	1 201	1 192	97,82%
Gmina Biecz	174	174	173	173	173	99,26%
Gmina Bobowa	191	192	192	193	195	102,12%
Gmina Gorlice (wiejska)	165	166	167	167	167	101,08%
Gmina Lipinki	103	102	102	102	102	99,05%
Gmina Łużna	149	149	149	149	149	100,19%
Gmina Moszczenica	130	130	129	130	130	100,13%
Gmina Ropa	108	109	109	109	109,33	101,23%
Gmina Sękowa	25	25	25	26	26	102,68%
Gmina Uście Gorlickie	23	23	23	23	24	102,78%

Źródło: GUS BDL

Współczynnik feminizacji w gminie w roku 2015 wyniósł 96 i można zauważyć, że od 2011 systematycznie spada. Warto zwrócić uwagę na ten wskaźnik ponieważ zdecydowanie odbiega on od poziomów jakie są odnotowywane w skali całego powiatu, województwa i kraju. Współczynnik feminizacji mówi ile przeciętnie kobiet przypada na 100 mężczyzn w danej populacji. Przeważnie liczba kobiet jest większa niż liczba mężczyzn co wynika z faktu krótszego średniego czasu życia mężczyzn. **W Gminie Łużna obserwowana jest sytuacja odwrótne.** Przyczyn tego zjawiska (obserwowanego także w trzech innych gminach wiejskich powiatu) należy szukać w ucieczce kobiet z terenów wiejskich. Zjawisko to jest obserwowane w całym kraju. W każdym z 16 województw współczynniki feminizacji dla terenów wiejskich są wyraźnie niższe niż na terenach miejskich. Kobiety częściej są skłonne do opuszczania gospodarstw i podejmowania prób rozpoczęcia życia w miastach.

Tabela 5: Współczynnik feminizacji w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	107	107	107	107	107	99,69%
województwo małopolskie	106	106	106	106	106	100,06%
Powiat gorlicki	102	102	102	102	102	99,91%
Gmina Gorlice (wiejska)	100	100	100	100	100	99,55%
Gmina Lipinki	105	105	105	104	104	98,67%

Gmina Łużna	97	98	96	96	96	98,91%
Gmina Moszczenica	100	99	100	100	100	99,63%
Gmina Ropa	98	98	98	99	98	100,49%
Gmina Sękowa	100	102	102	103	102	101,57%
Gmina Uście Gorlickie	97	97	97	98	98	100,91%

Źródło: GUS BDL

Zjawisko coraz niższej feminizacji wsi należy uznać za niepokojące. Będzie ono bowiem skutkowało gwałtownym załamaniem się i tak już obecnie spadającego przyrostu naturalnego na terenie gminy i co za tym idzie stopniowym spadkiem liczby ludności. Co prawda odnotowany w 2015 roku przyrost naturalny w Gminie Łużna jest zdecydowanie wyższy niż ten odnotowywany w całym powiecie, województwie i kraju, ale należy zwrócić uwagę, że wykazuje on tendencję spadkową.

Tabela 6: Wskaźnik przyrostu naturalnego w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	0,34	0,00	-0,46	0,00	-0,67	-198,69%
województwo małopolskie	1,74	1,35	1,20	1,43	0,99	57,05%
Powiat gorlicki	2,43	2,20	1,46	1,83	0,62	25,67%
Gmina Gorlice (wiejska)	2,13	3,40	2,99	1,69	-0,35	-16,45%
Gmina Lipinki	1,91	-4,55	-1,62	-0,59	1,18	61,83%
Gmina Łużna	4,30	3,22	0,72	1,79	2,98	69,35%
Gmina Moszczenica	2,06	2,26	0,20	1,85	2,25	109,44%
Gmina Ropa	4,52	4,70	4,10	4,11	1,49	32,97%
Gmina Sękowa	2,65	-1,43	4,45	2,01	-0,20	-7,49%
Gmina Uście Gorlickie	5,43	4,48	2,53	6,98	6,64	122,16%

Źródło: GUS BDL

Wskaźnik przyrostu naturalnego jest liczony jako różnica w liczbie zgonów i narodzin w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W przypadku Gminy Łużna na przestrzeni 5 lat objętych analizą zauważalna jest rosnąca liczba zgonów przy jednoczesnym spadku liczby narodzin co jest wyraźnym symptomem starzenia się gminnej populacji.

Tabela 7: Wskaźnik przyrostu naturalnego w Gminie Łużna w latach 2011-2015

Urodzenia/ Zgony/ Przyrost	2011	2012	2013	2014	2015
urodzenia żywe na 1000 ludności	12,31	11,08	11,00	11,70	11,94
zgony na 1000 ludności	8,01	7,87	10,28	9,91	8,95
przyrost naturalny na 1000 ludności	4,30	3,22	0,72	1,79	2,98

Źródło: GUS BDL

Kolejnym niepokojącym sygnałem jest także zmniejszająca się liczba nowo zawieranych małżeństw.

Starzenie się społeczeństwa jest problemem powszechnym i jest procesem niekorzystnym. Nie wpływa ono bowiem tylko na spadek liczby ludności lecz także na strukturę wieku populacji. Obecnie wskaźnik obciążenia demograficznego w gminie Łużna jest zrównoważony i wynosi 59,5. Oznacza to, że na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada średnio 59,5 osób w wieku nieprodukcyjnym. Wskaźnik ten nie odbiega znacząco od poziomów odnotowywanych w innych gminach.

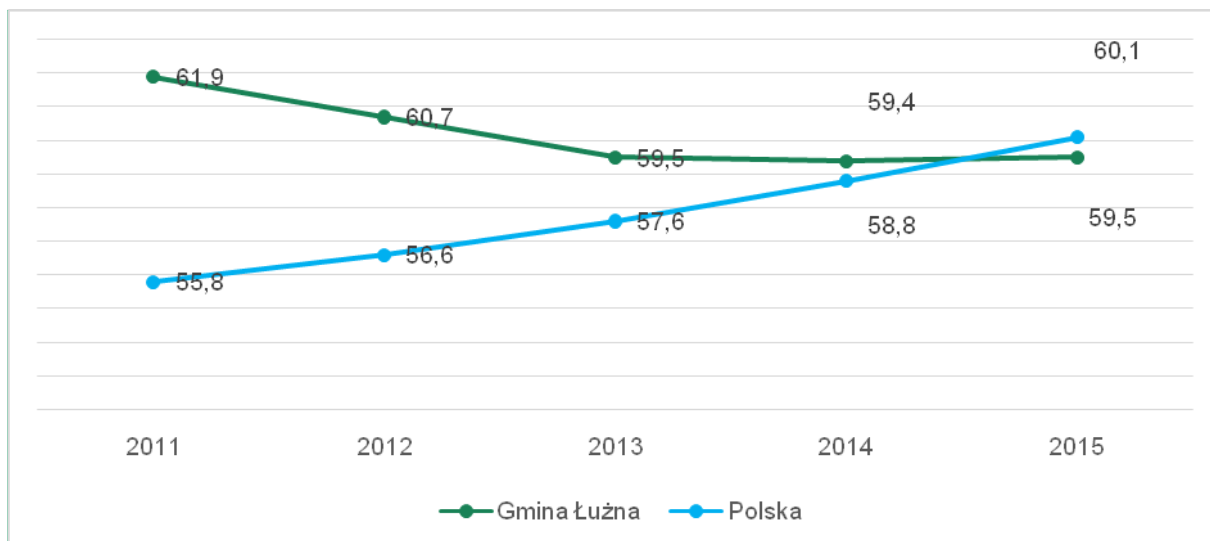
Tabela 8: Wskaźnik obciążenia demograficznego w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	55,8	56,6	57,6	58,8	60,1	107,71%
województwo małopolskie	57,4	57,8	58,5	59,2	60,1	104,70%
Powiat gorlicki	59,4	59,3	59,4	59,9	60,4	101,68%
Gmina Gorlice (wiejska)	60,4	59,5	59,0	58,3	57,5	95,20%
Gmina Lipinki	59,9	59,9	58,7	57,5	58,2	97,16%
Gmina Łużna	61,9	60,7	59,5	59,4	59,5	96,12%
Gmina Moszczenica	63,9	63,5	62,4	61,7	61,4	96,09%
Gmina Ropa	64,8	64,3	64,3	63,1	63,4	97,84%
Gmina Sękowa	60,5	59,4	58,9	60,4	59,7	98,68%
Gmina Uście Gorlickie	61,0	59,5	58,1	58,6	59,1	96,89%

Źródło: GUS BDL

Co więcej w latach 2011-2015 proporcje te uległy nieznacznej poprawie co jest zjawiskiem pozytywnym. Mając jednak na uwadze przytoczone wcześniej wskaźniki demograficzne należy przewidywać, że w najbliższych latach trend ten się odwróci i wskaźnik będzie rósł – podobnie jak to jest już obserwowane na poziomie powiatu, województwa i kraju. Zjawisko to należy zaliczyć niewątpliwie do niekorzystnych zjawisk społecznych.

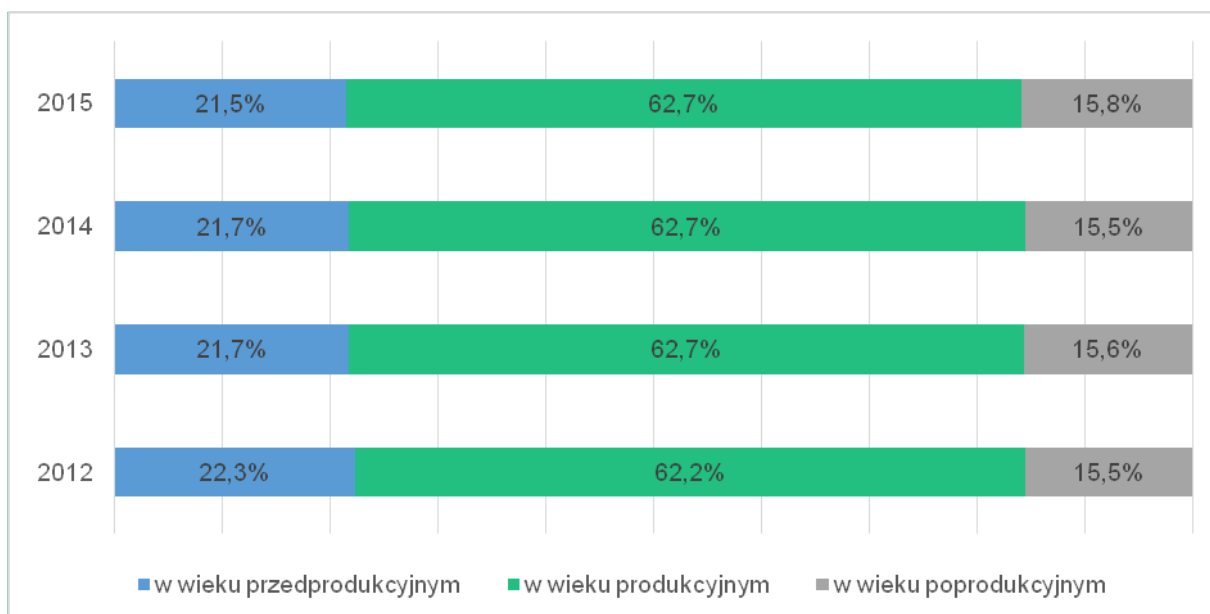
Rysunek 3: Wskaźnik obciążenia demograficznego w Gminie Łużna i całym kraju w latach 2011-2015

Źródło: GUS BDL

Skutkiem tego trendu będzie stały wzrost osób w wieku poprodukcyjnym, które obecnie stanowią 15,8% mieszkańców gminy.

Rysunek 4: Udział w populacji gminy osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w 2015 roku

Źródło: GUS BDL

Pod względem udziału w populacji osób w wieku poprodukcyjnym Gmina Łużna jest w znaczenie lepszej sytuacji demograficznej niż cały powiat, województwo i kraj. Stanowi to pozytywny wyróżnik w sferze społecznej i jednocześnie potencjał Gminy.

Tabela 9: Udział w populacji grup ludności w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w 2015 roku

Jednostka terytorialna	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
Polska	18,0%	62,4%	19,6%
województwo małopolskie	18,9%	62,4%	18,6%
Powiat gorlicki	19,8%	62,4%	17,8%
Gmina Gorlice (wiejska)	19,3%	63,5%	17,2%
Gmina Lipinki	18,5%	63,2%	18,2%
Gmina Łużna	21,5%	62,7%	15,8%
Gmina Moszczenica	22,3%	62,0%	15,7%
Gmina Ropa	24,0%	61,2%	14,9%
Gmina Sękowa	19,7%	62,6%	17,7%
Gmina Uście Gorlickie	22,9%	62,8%	14,3%

Źródło: GUS BDL

Za obecnie obserwowany nieznaczny wzrost liczby mieszkańców odpowiada także dodatnie saldo migracji. W 2014 roku bilans zameldowań wyglądał następująco: liczba zameldowań – 73 osoby, liczba wymeldowań – 64 osoby.

1.2.2. EDUKACJA

Przedszkola

W 2015 roku w Gminie działało 8 przedszkoli i punktów przedszkolnych, w których w 16 oddziałach objętych opieką było 302 dzieci.

Dostępne w Gminie placówki wychowania przedszkolnego to:

- Samorządowe Przedszkole w Łużnej 723,
- Samorządowe Przedszkole w Łużnej z oddziałem w Zaborówce, Łużna 90,
- Samorządowe Przedszkole w Szalowej 12,
- Samorządowe Przedszkole w Mszance przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym,
- Samorządowe Przedszkole w Woli Łużańskiej 52,
- Oddział przedszkolny w Biesnej przy Szkole Podstawowej,
- Oddział przedszkolny w Bieśniku przy Szkole Podstawowej,
- Niepubliczne Przedszkole „Tuptuś” w Łużnej.

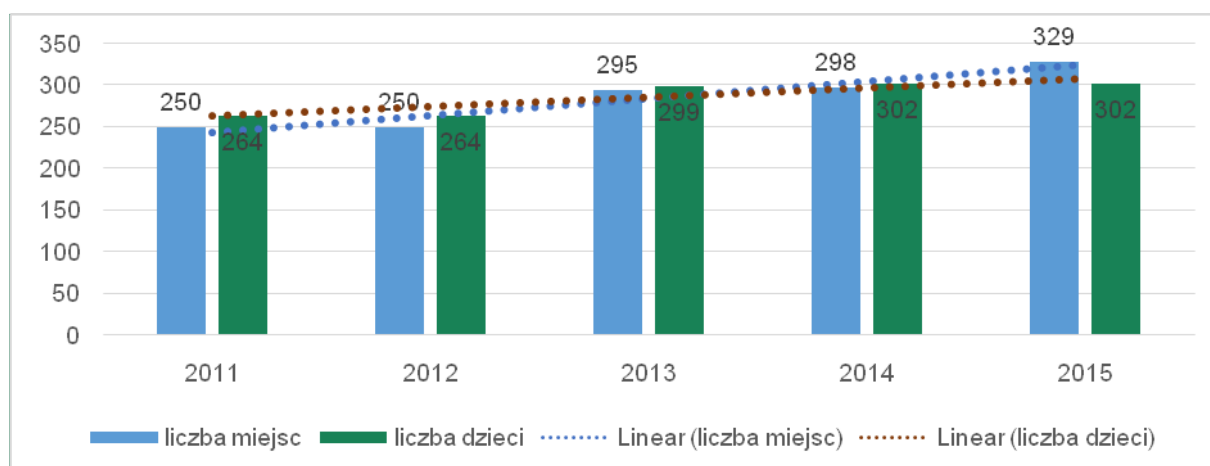
W 2015 roku liczba dostępnych miejsc w przedszkolach była wystarczająca, a nawet po raz pierwszy w okresie objętym analizą przekroczyła liczbę dzieci.

Tabela 10: Liczba miejsc i liczba dzieci w Gminie Łużna latach w latach 2011-2015 (dzieci bez specjalnych potrzeb edukacyjnych)

	2011	2012	2013	2014	2015
liczba miejsc	250	250	295	298	329
liczba dzieci	264	264	299	302	302

Źródło: GUS BDL

Rysunek 5: Liczba miejsc i liczba dzieci w Gminie Łużna latach w latach 2011-2015 (dzieci bez specjalnych potrzeb edukacyjnych)

Źródło: GUS BDL

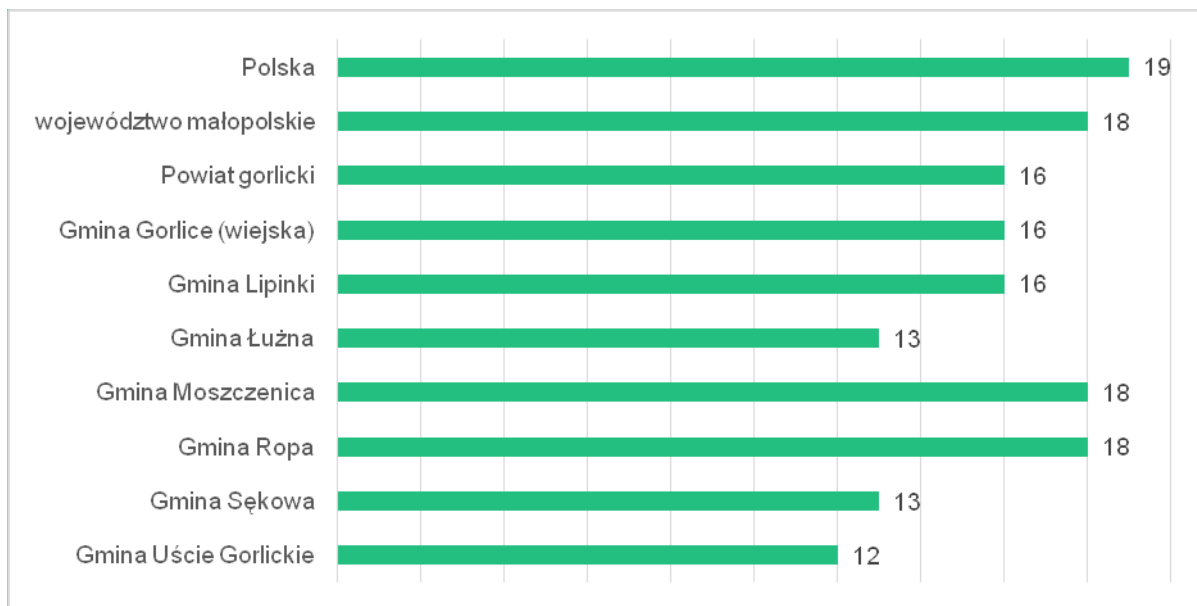
Szkoły podstawowe

Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć szkół podstawowych:

- Zespół Szkół w Łużnej - Szkoła Podstawowa Nr 1 i Publiczne Gimnazjum,
- Zespół Szkół w Szalowej - Szkoła Podstawowa i Publiczne Gimnazjum,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łużnej - Szkoła Podstawowa Nr 2,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Woli Łużańskiej - Szkoła Podstawowa,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Mszance - Szkoła Podstawowa.

W 2015 roku w 49 oddziałach siedmiu szkół podstawowych uczyło się w sumie 628 uczniów. Średnio na jeden oddział w szkole podstawowe przypadało więc 13 uczniów. Stanowi to znaczne obciążenie budżetu gminy, a z drugiej jednak strony sprzyja podnoszeniu efektywności i jakości nauczania

Rysunek 6: Przeciętna liczba uczniów w oddziale szkoły podstawowej w 2015 r. (uczniowie bez specjalnych potrzeb edukacyjnych)

Źródło: GUS BDL

Takie komfortowe warunki wpływają na bardzo wysokie wyniki w nauczaniu. W roku 2015 na tle powiatu gorlickiego wyniki egzaminu 6-klasistów są najwyższe z matematyki, natomiast z języka polskiego uczniowie z Gminy zajęli 3. miejsce. Oznacza to bardzo wysoki poziom edukacji w szkołach podstawowych na tle powiatu gorlickiego.

Tabela 11 Wyniki egzaminów 6-klasistów Gmina Łużna na tle powiatu gorlickiego w roku 2015

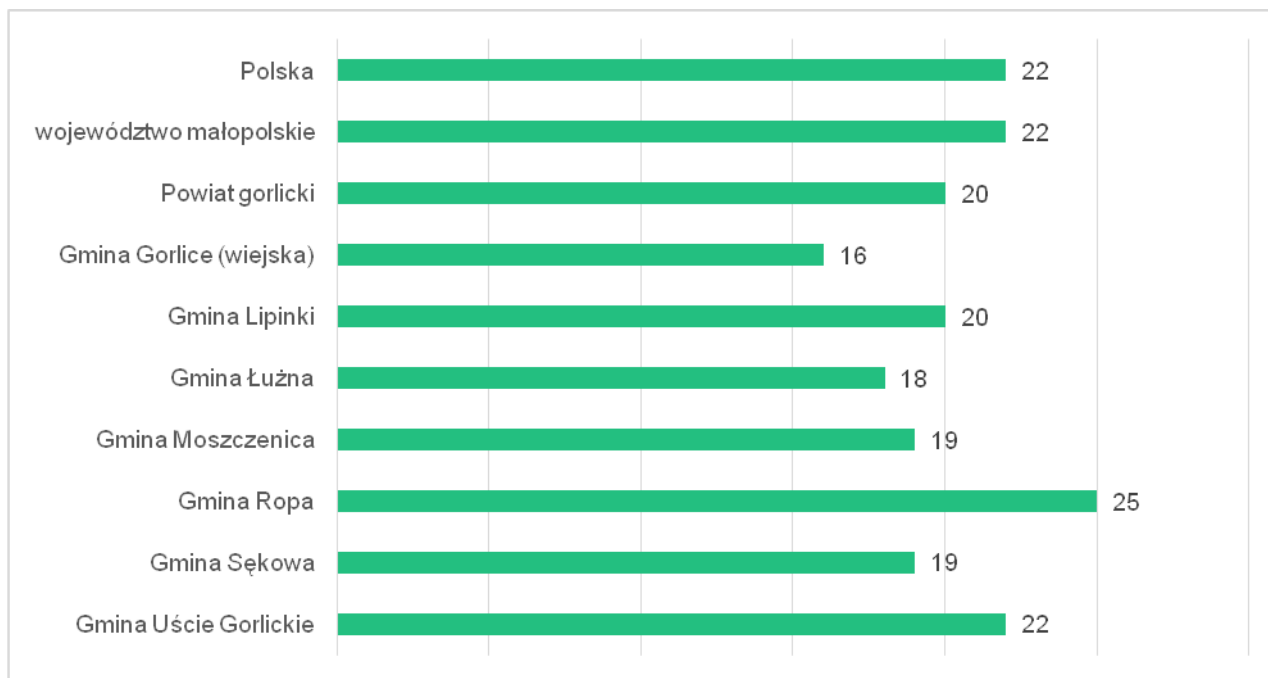
Gmina	Śr. wynik ogółem	Śr. wynik z j. polskiego	Śr. wynik z matematyki	Liczba przystępujących	Liczba uczniów z wynikiem			Liczba szkół z wynikiem		
					niskim	średnim	wysokim	niskim	średnim	wysokim
Miasto Gorlice	64%	70%	57%	223	58	123	42	2	3	0
Gmina Biecz	68%	74%	62%	144	21	97	26	0	6	3
Gmina Bobowa	66%	72%	59%	130	27	82	21	1	2	4
Gmina Gorlice (wiejska)	66%	72%	61%	171	39	99	33	1	6	2
Gmina Lipinki	58%	66%	50%	60	21	30	9	3	1	0
Gmina Łużna	68%	72%	65%	91	14	59	18	0	3	4
Gmina Moszczenica	66%	73%	58%	51	13	29	9	1	1	0
Gmina Ropa	64%	67%	61%	69	19	35	15	0	2	1
Gmina Sękowa	62%	71%	52%	43	13	24	6	1	0	1
Gmina Uście Gorlickie	65%	71%	59%	89	21	52	16	2	3	2

Źródło: www.oke.krakow.pl

Gimnazja

W 2015 roku działały na terenie gminy 2 gimnazja. W 15 oddziałach naukę w nich pobierało w sumie 272 uczniów, co oznacza, że średnio na jeden oddział przypadało 18 uczniów.

Rysunek 7: Przeciętna liczba uczniów w oddziale szkoły gimnazjalnej w 2015 r. (uczniowie bez specjalnych potrzeb edukacyjnych)

Źródło: GUS BDL

Uśrednione wyniki egzaminów gimnazjalnych w zależności od przedmiotu plasują gminę na 6-8 pozycji na 10 gmin powiatu Gorlickiego. Gimnazjaliści z terenu Gminy Łużna uplasowali się na 8. miejscu w powiecie w części historycznej, natomiast wyniki egzaminu z języka polskiego dają Gminie Łużna 7. miejsce w skali powiatu.

Tabela 12 Wyniki egzaminów gimnazjalnych w Gminie Łużna na tle powiatu gorlickiego (zakres: historia i wiedza o społeczeństwie) w 2015 roku

Gmina	Zakres: historia i wiedza o społeczeństwie					
	Średni wynik w punktach	Średni wynik w procentach	Liczba przystępujących do egzaminu	Liczba szkół z wynikiem		
				niskim	średnim	wysokim
Miasto Gorlice	21	65,7	223	1	2	2
Gmina Biecz	22,1	69,1	181	0	2	4
Gmina Bobowa	20,7	64,7	132	0	3	0
Gmina Gorlice (wiejska)	21,3	66,5	212	0	5	4

Gmina Lipinki	20,3	63,3	62	0	2	0
Gmina Łużna	20,2	63	99	0	2	0
Gmina Moszczenica	20,4	63,6	59	0	2	0
Gmina Ropa	18,7	58,5	72	1	0	0
Gmina Sękowa	20,2	63,1	34	0	2	0
Gmina Uście Gorlickie	19,2	59,9	82	1	1	0

Źródło: www.oke.krakow.pl

Tabela 13 Wyniki egzaminów gimnazjalnych w Gminie Łużna na tle powiatu gorlickiego (zakres: język polski) w 2015 roku

Gmina	Zakres: język polski					
	Średni wynik w punktach	Średni wynik w procentach	Liczba przystępujących do egzaminu	Liczba szkół z wynikiem		
				niskim	średnim	Wysokim
Miasto Gorlice	20,2	63	223	1	3	1
Gmina Biecz	20	62,5	181	0	4	2
Gmina Bobowa	19,6	61,2	132	0	3	0
Gmina Gorlice (wiejska)	19,5	60,9	212	1	8	0
Gmina Lipinki	19,2	59,9	62	1	1	0
Gmina Łużna	18,1	56,7	99	1	1	0
Gmina Moszczenica	19,4	60,6	59	1	0	1
Gmina Ropa	17,9	56	72	1	0	0
Gmina Sękowa	17,8	55,7	34	1	1	0
Gmina Uście Gorlickie	17,4	54,3	82	1	1	0

Źródło: www.oke.krakow.pl

Z przedmiotów przyrodniczych uczniowie gimnazjów w Gminie Łużna zajęli 7. miejsce wśród gimnazjalistów z 10 gmin powiatu gorlickiego, natomiast z matematyki uplasowali się na 6. miejscu.

Tabela 14 Wyniki egzaminów gimnazjalnych w Gminie Łużna na tle powiatu gorlickiego (zakres: przedmioty przyrodnicze) w 2015 roku

Gmina	Zakres: przedmioty przyrodnicze					
	Średni wynik w punktach	Średni wynik w procentach	Liczba przystępujących do egzaminu	Liczba szkół z wynikiem		
				niskim	średnim	Wysokim
Miasto Gorlice	14,7	52,7	223	0	4	1
Gmina Biecz	14,6	52	181	0	3	3
Gmina Bobowa	13,9	49,5	132	0	2	1
Gmina Gorlice (wiejska)	14,5	51,9	212	0	5	4
Gmina Lipinki	13,3	47,6	62	0	2	0
Gmina Łużna	13,7	49	99	0	2	0
Gmina Moszczenica	14,8	52,8	59	0	1	1
Gmina Ropa	12,4	44,3	72	0	1	0
Gmina Sękowa	14	50,1	34	0	2	0
Gmina Uście Gorlickie	12,6	45	82	1	1	0

Źródło: www.oke.krakow.pl

Tabela 15 Wyniki egzaminów gimnazjalnych w Gminie Łużna na tle powiatu gorlickiego (zakres: matematyka) w 2015 roku

Gmina	Zakres: matematyka					
	Średni wynik w punktach	Średni wynik w procentach	Liczba przystępujących do egzaminu	Liczba szkół z wynikiem		
				niskim	średnim	Wysokim
Miasto Gorlice	15	51,8	223	0	3	2
Biecz	15,1	52,2	181	1	3	2
Gmina Bobowa	14,3	49,5	132	0	3	0
Gmina Gorlice (wiejska)	14	48,1	212	1	6	2
Gmina Lipinki	13,5	46,5	62	0	2	0
Gmina Łużna	13,4	46,2	99	0	2	0
Gmina Moszczenica	12,9	44,7	59	1	1	0
Gmina Ropa	12,7	43,9	72	0	1	0
Gmina Sękowa	12,9	44,4	34	1	1	0
Gmina Uście Gorlickie	12,6	43,5	82	1	1	0

Źródło: www.oke.krakow.pl

Analiza wyników uczniów szkół gimnazjalnych pokazuje, że jest to grupa mieszkańców do której należy skierować ofertę podnoszenia uzupełniania i kompetencji kluczowych (język obcy, matematyka, przedmioty przyrodnicze).

Warto podkreślić, że z roku na rok szkoły w gminie są coraz lepiej skomputeryzowane, jednakże brakuje pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży o tematyce związanej m.in. z bezpieczeństwem w sieci, cyberprzemocy, czy rozwijaniem zainteresowań przy wykorzystaniu sieci Internet.

Ponadto z wywiadów z dyrektorami szkół wynika, że w Gminie brakuje świetlic popołudniowych, gdzie dzieci mogłyby odrabiać lekcje czy pobierać korepetycje. Ma to wpływ na wyniki w nauce dodatkowo ogranicza mobilność zawodową rodziców - konieczność wielogodzinnej opieki nad dziećmi ogranicza rodzicom podejmowanie zatrudnienia.

1.2.3. KULTURA i ROZRYWKA

Kluczowymi instytucjami kultury na terenie gminy są Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna wraz ze swoimi dwoma oddziałami.

Gmina Biblioteka Publiczna

Gminna Biblioteka Publiczna znajduje się w miejscowości Łuzna, ale posiada także dwie filie w: Szalowej i Woli Łużańskiej. Warto zauważyć, że choć liczba czytelników w stosunku do ilości mieszkańców nie jest wygórowana to liczba wypożyczeni na czytelnika jest wyraźnie większa niż w porównywanych jednostkach.

Tabela 16: Działalność bibliotek w Gminie Łuzna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w 2015 roku

Jednostka terytorialna	ludność na 1 placówkę biblioteczną	księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Polska	4 113,1	3 379,7	162,1	18,0
województwo małopolskie	4 380,0	3 271,4	197,2	15,0
Powiat gorlicki	3 410,6	3 195,5	184,3	15,6
Gmina Gorlice (wiejska)	3 430,6	2 002,0	82,8	19,2
Gmina Lipinki	2 260,0	2 715,6	38,9	14,8
Gmina Łuzna	2 800,0	3 358,9	118,6	23,8
Gmina Moszczenica	2 448,5	3 799,5	148,7	17,4
Gmina Ropa	2 684,5	3 969,3	190,7	14,2
Gmina Sękowa	5 001,0	3 625,9	105,6	14,7
Gmina Uście Gorlickie	1701,3	3957,7	167,1	22,6

Źródło: GUS BDL

W tym kontekście niepokoić może fakt, że liczba czytelników istotnie nie zmienia się na przestrzeni czasu. Wynika to najprawdopodobniej z faktu, że gminna biblioteka bazuje głównie na stałych czytelnikach, którzy regularnie korzystają z jej usług. Choć pozytywnie należy ocenić fakt, że biblioteka w ciągu lat działalności zbudowała sobie wierne grono odbiorców to należy podkreślić, że powinna podejmować także działania zmierzające do pozyskania nowych czytelników. Nawet jeśli takie osoby korzystałyby z jej oferty w sposób incydentalny to jednak zwiększyłyby to kulturotwórczy wpływ tak ważnej dla lokalnej społeczności instytucji.

Tabela 17: wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w Gminie Łuzna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	18,6	18,9	18,5	18,3	18,0	96,9%
województwo małopolskie	16,2	16,1	15,6	15,6	15,0	92,6%
Powiat gorlicki	18,9	17,4	16,6	16,3	15,6	82,3%
Gmina Gorlice (wiejska)	25,0	24,5	19,6	19,9	19,2	76,8%
Gmina Lipinki	26,2	19,3	15,2	17,8	14,8	56,5%

Gmina Łuzna	22,0	21,0	24,4	25,3	23,8	108,0%
Gmina Moszczenica	20,6	21,6	15,1	14,7	17,4	84,8%
Gmina Ropa	17,9	17,7	16,6	16,0	14,2	79,5%
Gmina Sękowa	47,6	49,1	18,9	20,8	14,7	30,8%
Gmina Uście Gorlickie	25,2	21,9	21,1	22,4	22,6	89,7%

Źródło: GUS BDL

Gminny Ośrodek Kultury (GOK)

Na terenie Gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury (GOK) w Łuznej, gdzie od okresu międzywojennego działają nieprzerwanie: Zespół teatralny, Regionalny Zespół Pieśni i Tańca, Amatorski Zespół Teatralny i Orkiestra dęta. Ośrodek otwarty jest od poniedziałku do soboty, a w razie potrzeb również w niedzielę.

Rysunek 8: Orkiestra dęta w Łuznej

Źródło: www.luzna.pl/pl/420/0/orkiestra-deta-w-luznej.html

W GOK oprócz działalności zespołów artystycznych: muzycznych m.in. Zespół „Po wieczery”, Zespół regionalny „Spod Pustek”, Dziecięcy Zespół Regionalny „Mali Łuznianie”, Chór „Cantabile”, tanecznych i teatralnych organizowane są różnego rodzaju koncerty oraz imprezy plenerowe. Prowadzona jest działalność rekreacyjna i edukacyjna polegająca między innymi na organizacji wycieczek pieszych i autokarowych, rajdów rowerowych do miejsc pamięci narodowej, do miejscowości znanych ze swoich walorów historycznych, kulturowych i przyrodniczych. Organizowane są spotkania z ludźmi uprawiającymi ginące zawody takie jak popularne kiedyś w okolicy koronkarstwo klockowe, garncarstwo, kowalstwo itp.

W ośrodku działają koła zainteresowań, prowadzone są zajęcia aerobiku, nauki tańca towarzyskiego, współczesnego i regionalnego. Dom kultury jest siedzibą i miejscem spotkań różnych organizacji społecznych, między innymi Klubu Honorowych Krwiodawców „Fratres”, Klubu Srebrnego Włosa, Koła Kobiet czy Towarzystwa Orkiestry i Chóru Włociańskiego.

W budynku GOKu działa również Mała Galeria Sztuki, w której swoje prace mogą prezentują artyści profesjonalni i amatorzy.

W Szalowej działa również Wiejski Ośrodek Kultury, niestety nie jest otwarty we wszystkie dni tygodnia i działa jedynie w godzinach popołudniowych i wieczornych od 18:00 do 22:00, a w okresie zimowym od 17:00 do 21:00.

Tabela 18: Działalność instytucji kultury w Gminie Łuzna w 2014 roku

Imprezy organizowane przez jednostkę i uczestnicy		
imprezy		
ogółem	szt.	288
wystawy	szt.	3
występy zespołów amatorskich	szt.	86
występy artystów i zespołów zawodowych	szt.	4
prelekcje, spotkania, wykłady	szt.	25
imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	szt.	10
konkursy	szt.	1
inne	szt.	159
Uczestnicy imprez		
ogółem	osoba	25209
wystawy	osoba	540
występy zespołów amatorskich	osoba	8650
występy artystów i zespołów zawodowych	osoba	53
prelekcje, spotkania, wykłady	osoba	845
imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	osoba	104
konkursy	osoba	700
inne	osoba	14317
Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice		
ogółem	ob.	2
imprezy	szt.	288
uczestnicy imprez	osoba	25209
przeciętna liczba uczestników imprez na 1 mieszkańca	osoba	3
zespoły artystyczne	szt.	18
członkowie zespołów artystycznych	osoba	247
koła (kluby)	szt.	9
członkowie kół (klubów)	osoba	104
Zespoły artystyczne i członkowie		
zespoły artystyczne		
ogółem	szt.	18
teatralne	szt.	2
muzyczne - instrumentalne	szt.	5
wokalne i chóry	szt.	3
folklorystyczne (ludowe, pieśni i tańca, kapele)	szt.	4
taneczne	szt.	4
członkowie zespołów artystycznych		
ogółem	osoba	247
teatralne	osoba	56
muzyczne - instrumentalne	osoba	46
wokalne i chóry	osoba	45
folklorystyczne (ludowe, pieśni i tańca, kapele)	osoba	56
taneczne	osoba	44
Infrastruktura domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic		
instytucje użytkujące odrębny budynek	ob.	1
współużytkowanym budynku z innymi instytucjami/firmami	ob.	1

instytucje posiadające salę widowiskową	ob.	2
liczba standardowych miejsc w sali widowiskowej	ob.	310
Pracownicy specjalistyczne działające w jednostce		
muzyczne	szt.	1
komputerowe	szt.	2
ceramiczne	szt.	1
Koła (kluby) i członkowie		
koła (kluby)		
ogółem	szt.	9
plastyczne	szt.	1
turystyczne i sportowo rekreacyjne	szt.	2
seniora	szt.	1
członkowie kół (klubów)		
ogółem	osoba	104
plastyczne	osoba	11
turystyczne i sportowo rekreacyjne	osoba	15
seniora	osoba	18
Kursy organizowane przez jednostkę		
kursy		
ogółem	szt.	24
plastyczne	szt.	1
nauki gry na instrumentach	szt.	10
tańca	szt.	13
absolwenci ogółem		
ogółem	osoba	299
plastyczne	osoba	7
nauki gry na instrumentach	osoba	25
tańca	osoba	267

Źródło: GUS BDL

Jak wynika z powyższej tabeli mieszkańcy Gminy są bardzo aktywni w sferze kulturalnej i chętnie uczestniczą w organizowanych przez Gminę atrakcjach kulturalnych. Odnotowano, iż 247 mieszkańców jest członkami różnorodnych zespołów artystycznych, 104 osoby należą do kół zainteresowań, a wszystkich uczestników imprez organizowanych na terenie Gminy było w 2014 roku 25 209. Oprócz wymienionych ośrodków potencjalnym miejscem realizacji działań z zakresu kultury są również: Dom Ludowy w Mszance i Dom Wiejski w Woli Łużańskiej

1.2.4. AKTYWNOŚĆ SPORTOWO-REKREACYJNA

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna w Gminie Łuzna jest bardzo słabo rozwinięta. Do obiektów sportowych należących do Gminy można zaliczyć jedynie boiska sportowe przy szkołach, w tym oddany do użytku w 2012 roku kompleks boisk sportowych „Moje boisko Orlik 2012” usytuowany w Szalowej.

Rysunek 9: Orlik w Szalowej

Źródło: www.orlik.luzna.pl/pl/76281/0/Orlik.html

Na terenie Gminy działa obecnie Ludowy Klub Sportowy Voyager Łuzna, w ramach którego działają sekcje: seniorów, juniorów, trampkarzy i siatkówki. Uczniowskie kluby sportowe działające w Łuznej to: Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Atleta” Łuzna, Uczniowski Klub Sportowy „Biały Kruk” przy Publicznym Gimnazjum w Łuznej, Uczniowski Klub Sportowy „Szansa” przy Zespole Szkół w Szalowej oraz Uczniowski Klub Sportowy „Poker” Mszanka.

W drugim roku funkcjonowania kompleksu sportowo-rekreacyjnego „Orlik” drużyna chłopców z UKS Szalowa w rozgrywanym w Warszawie Finałowym IV Turnieju Orlika „O Puchar Premiera” zdobyła I miejsce w Polsce w kategorii chłopców starszych.

Pomimo funkcjonowania w Gminie kilku klubów sportowych i rosnącej liczby ich członków, liczba aktywnie ćwiczących osób w Gminie spadła i w 2014 roku wynosiła 177 osób, kiedy w tym samym okresie 2010 roku ich liczba wynosiła 213 osób. Może się to wiązać z migracją zarobkową mężczyzn oraz starzeniem się społeczeństwa.

Tabela 19: Kluby sportowe łącznie z klubami wyznaniowymi i UKS w Gminie Łuzna w latach 2010 i 2014

Działalność organizacji	Jedn. miary	2010	2014
kluby	szt.	5	3
członkowie	osoba	133	144
ćwiczący ogółem	osoba	213	177
ćwiczący mężczyźni	osoba	138	109
ćwiczący kobiety	osoba	75	68
ćwiczący do lat 18 ogółem	osoba	137	146
ćwiczący do lat 18 chłopcy	osoba	82	78
ćwiczący do lat 18 dziewczęta	osoba	55	68
sekcje sportowe	szt.	14	9
instruktorzy sportowi	osoba	4	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Na terenie Gminy znajdują się nieliczne tereny zielone, jak na przykład wokół Zespołu dworskiego w Biesnej jednak są one zaniedbane i wymagają ciągłych inwestycji. Brak takich ogólnie dostępnych terenów zielonych nie sprzyja aktywności fizycznej mieszkańców i utrudnia integrację społeczności lokalnych.

1.2.5. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA I OBYWATELSKA MIESZKAŃCÓW

Aktywność obywatelska mieszkańców Gminy została zbadana na przykładzie między innymi Wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polski przeprowadzonych w 2015 roku. Łączna liczba uprawnionych do głosowania w Gminie wynosiła 6587 osób, z czego w wyborach wzięło udział 3086 mieszkańców, co stanowiło 46,85% wszystkich uprawnionych. Dla porównania w powiecie gorlickim frekwencja wyniosła 48,91%, a w województwie małopolskim 54,90%. Frekwencja w Gminie Łużna wyniosła więc o ponad 8% mniej niż średnia dla całego województwa. Frekwencja w kraju wyniosła 50,92%, więc również więcej niż w Gminie. Świadczy to o słabej aktywności obywatelskiej mieszkańców

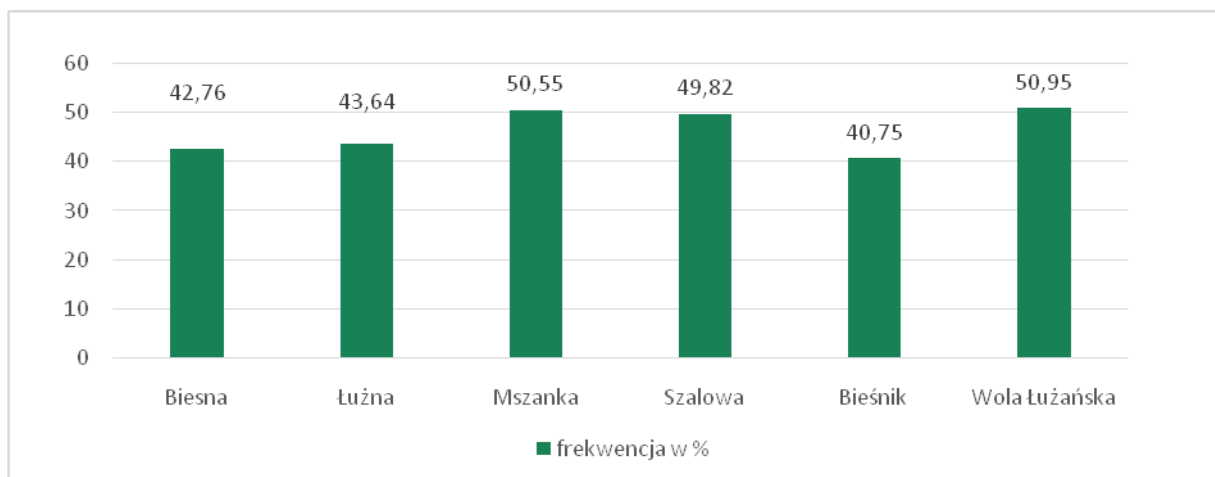
Tabela 20: Frekwencja w wyborach do Sejmu RP w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w 2015 roku

Jednostka terytorialna	Wybory do Sejmu (frekwencja)
Polska	50,92
województwo małopolskie	54,9
Powiat gorlicki	48,91
Gmina Gorlice (wiejska)	50,01
Gmina Lipinki	49,67
Gmina Łużna	46,85
Gmina Moszczenica	45,42
Gmina Ropa	52,05
Gmina Sękowa	46,08
Gmina Uście Gorlickie	42,22

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza

Natomiast obraz frekwencji w poszczególnych miejscowościach w Gminie wygląda następująco: najniższa frekwencja (40,75%) została odnotowana w Bieśniku i w sołectwie Biesna (42,76%), natomiast najwyższa w Woli Łużańskiej (50,95%).

Rysunek 10: Frekwencja wyborcza mieszkańców Gminy Łużna – Wybory do Sejmu RP w 2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKW.

Aktywność obywatelska mierzona zaangażowaniem w działania miejscowych Ochotniczych Straży Pożarnych w Łużnej i w Szalowej wygląda następująco. W OSP Łużna działa 39 członków czynnych, 8 kierowców, 22 członków honorowych i 3 członków wspierających. W 2014 roku strażacy wyjeżdżali do 10 pożarów i 91 miejscowych zagrożeń różnego typu.

Przy OSP Łużna działa Stowarzyszenie Braterstwa Krwi „Fratres” i Klub Honorowych Dawców Krwi „Fratres”. Zasłużonych członków Klubu jest 100, pochodzą oni z Gminy Łużna i z okolic. Od 1974 do 2013 roku oddano łącznie 1855 litrów krwi.

Mieszkańcy realizują się społecznie działając w organizacjach pozarządowych: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Łużna „Pogórze”,

- Stowarzyszenie Kobiet Wsi Mszanka,
- Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich Wsi Wola Łużańska,
- Stowarzyszenie Miłośników Wsi Biesna,
- Stowarzyszenie Kobiet Szalowskich „Szalowianki”,
- Karpacki Związek Pszczelarzy, Koło w Łużnej,
- Stowarzyszenie – Towarzystwo Muzyczne „KAPELA” im. S. Wojny,
- Stowarzyszenie Koło Kobiet „Łużnianka”,
- Stowarzyszenie Miłośników Teatru w Szalowej,
- Towarzystwo Orkiestry i Chóru Włociańskiego w Łużnej.

1.2.6. RYNEK PRACY

Powiat gorlicki jest regionem, w którym bezrobocie jest większym problemem niż w skali całego województwa i kraju.

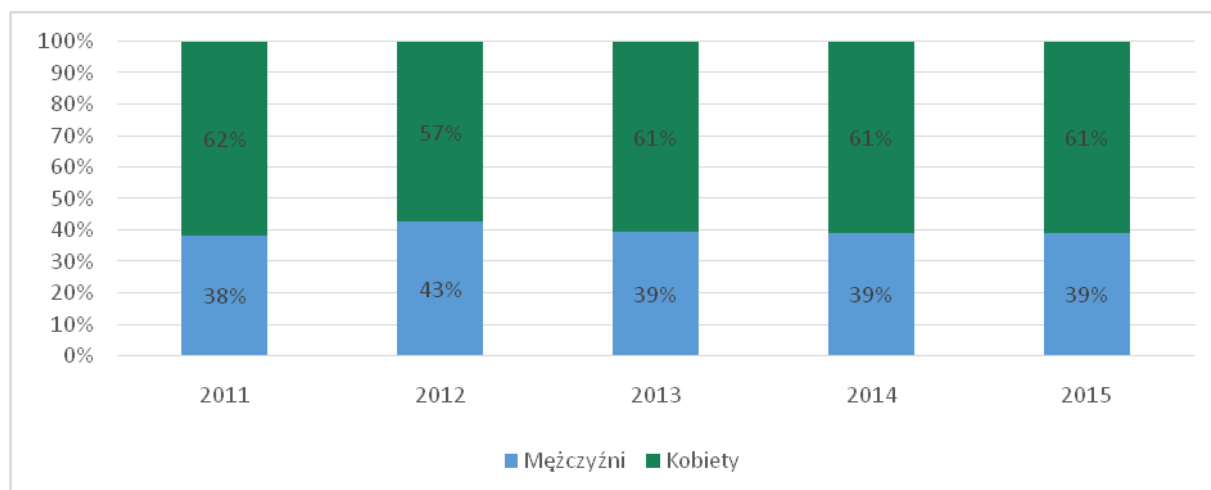
Tabela 21: Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie gorlickim, województwie i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	12,5%	13,4%	13,4%	11,4%	9,8%	78,4%
województwo małopolskie	10,5%	11,4%	11,5%	9,7%	8,4%	80,0%
Powiat gorlicki	12,6%	13,4%	14,7%	12,4%	11,3%	89,7%

Źródło: GUS BDL

Zwraca uwagę wyraźna feminizacja bezrobocia w gminie. W ogóle zarejestrowanych bezrobotnych, aż 61% stanowią kobiety.

Rysunek 11: Udział kobiet i mężczyzn z liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Łużna

Źródło: GUS BDL

Tabela 22: Liczba bezrobotnych w Gminie Łużna wg miejscowości na koniec I kwartału 2016 r.

Informacje dotyczące rynku pracy (stan na koniec I kwartału 2016 r.)			
Adres osoby bezrobotnej (miejscowość oraz numer budynku)	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy	Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym

Gmina Łużna	421	231	70
Biesna	30	19	5
Bieśnik	31	15	8
Łużna	132	68	17
Mszanka	44	25	10
Szalowa	116	66	23
Wola Łużańska	68	38	7

Tabela 23: proporcja liczby bezrobotnych względem wszystkich mieszkańców miejscowości

Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców tyś	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych	liczba bezrobotnych do wszystkich mieszkańców okręgu
Biesna	773	30	3,80%
Łużna	3322	132	3,97%
Mszanka	936	44	4,40%
Szalowa	2183	116	5,31%
Bieśnik	385	31	8,05%
Wola Łużańska	1026	68	6,80%

1.2.7. POMOC SPOŁECZNA W GMINIE

Mieszkańcom gminy towarzyszą liczne problemy dotyczące nie tylko poszczególne osoby, ale całe rodziny. Największy problem mieszkańców Gminy stanowi bezrobocie. Utrata miejsc pracy w zamiejscowych zakładach pracy, a także brak zakładów pracy na terenie gminy sprzyjają emigracji zarobkowej mieszkańców gminy.

Niestety brak pracy, stabilności, poczucia bezpieczeństwa u pozbawionych zatrudnienia jak również i członków ich rodzin, niejednokrotnie staje się przyczyną kryzysu psychicznego. Według danych GOPS w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. z pomocy GOPS korzystało 299 rodzin, w których łącznie żyje 1154 osób. W porównaniu do roku 2014 (tabela 14.) jest to mniejsza liczba rodzin, jednakże przyczyn tego spadku nie upatruje się w poprawie sytuacji rodzin, lecz w :

- zmianie (wzroście) kryteriów dochodowych klientów GOPS,
- emigracji zarobkowej,
- podejmowaniu prac sezonowych w szarej strefie oraz
- ukrywaniu problemów w obawie przed interwencją pracowników socjalnych.

Tabela 24 Rodziny objęte świadczeniami pomocy społecznej w 2015 roku

Miejscowość	Biesna	Bieśnik	Mszanka	Szalowa	Wola Łużańska	Łużna	Razem
Liczba rodzin	34	15	30	74	41	105	299
Liczba osób	121	58	117	260	173	425	1154

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Tabela 25 Środowiskowa pomoc społeczna w Gminie Łużna w latach 2010 i 2014

ŚRODOWISKOWA POMOC SPOŁECZNA	jedn. miary	2010	2014
Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego			
ogółem	gosp.	340	346
poniżej kryterium dochodowego	gosp.	186	244
powyżej kryterium dochodowego	gosp.	154	102
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku			
ogółem			
ogółem	osoba	1442	1307
poniżej kryterium dochodowego			
ogółem	osoba	826	961
powyżej kryterium dochodowego			
ogółem	osoba	616	346
ŚWIADCZENIA RODZINNE			
Korzystający ze świadczeń rodzinnych			
rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	-	651	532
dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny - ogółem	osoba	1422	1121
dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	osoba	1282	1024
udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	%	66,3	56,4
Kwoty świadczeń rodzinnych wypłaconych w roku - ogółem			
kwota świadczeń rodzinnych	tys. zł	3602	2843
kwota zasiłków rodzinnych (wraz z dodatkami)	tys. zł	2422	1994
kwota zasiłków pielęgnacyjnych	tys. zł	543	462

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Do najczęstszych powodów kwalifikujących do przyznania pomocy należą: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba, a także bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Z pomocy Ośrodka korzystają także osoby, gdzie powodem jej przyznania jest ochrona macierzyństwa, wielodzietność i alkoholizm.

Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców w 2015 roku najczęściej pomoc przyznawano z powodu ubóstwa mieszkańcom okręgu numer 14. Z tego powodu przyznano pomoc, aż 16.53 osobom na 100 mieszkańców tego obszaru.

Tabela 26 Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: ubóstwa w okręgach Gminy Łużna w 2015 roku

Numer okręgu	Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: ubóstwa
1 (Biesna)	13,71
2 (Łużna)	9,54
3 (Łużna)	11,49
4 (Łużna)	12,36
5 (Łużna)	14,49
6 (Łużna)	7,26
7 (Łużna)	13,41
8 (Mszanka)	8,80
9 (Mszanka)	11,28
10 (Szalowa)	7,14
11 (Szalowa)	8,67
12 (Szalowa)	7,24

13 (Bieśnik)	11,69
14 (Wola Łużańska)	16,53
15 (Wola Łużańska)	13,50
średnia wartość	11,14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców w 2015 roku również najczęściej pomoc przyznawano z uwagi na konieczność ochrony macierzyństwa mieszkańcom okręgu numer 14.

Tabela 27 Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności w okręgach Gminy Łużna w 2015 roku

Numer okręgu	Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
1 (Biesna)	5,05
2 (Łużna)	4,11
3 (Łużna)	4,13
4 (Łużna)	5,70
5 (Łużna)	6,08
6 (Łużna)	4,07
7 (Łużna)	6,71
8 (Mszanka)	3,22
9 (Mszanka)	4,47
10 (Szalowa)	3,42
11 (Szalowa)	1,63
12 (Szalowa)	3,88
13 (Bieśnik)	6,23
14 (Wola Łużańska)	8,79
15 (Wola Łużańska)	3,65
średnia wartość	4,74

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców w 2015 roku najczęściej pomoc przyznawano z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby mieszkańcom okręgu numer 1. Z tego powodu przyznano pomoc, aż 3,23 osobom na 100 mieszkańców tego obszaru.

Tabela 28 Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: długotrwałej lub ciężkiej choroby w okręgach Gminy Łużna w 2015 roku

Numer okręgu	Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: długotrwałej lub ciężkiej choroby
1 (Biesna)	3,23
2 (Łużna)	0,66
3 (Łużna)	1,08
4 (Łużna)	1,90
5 (Łużna)	0,36
6 (Łużna)	1,77
7 (Łużna)	1,58
8 (Mszanka)	1,50
9 (Mszanka)	0,85
10 (Szalowa)	0,60
11 (Szalowa)	3,25
12 (Szalowa)	1,42
13 (Bieśnik)	1,30
14 (Wola Łużańska)	1,67
15 (Wola Łużańska)	2,01
średnia wartość	1,55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Także z powodu niepełnosprawności w 2015 roku najczęściej pomocy udzielono mieszkańcom okręgu numer 1.

Tabela 29 Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: niepełnosprawności w okręgach Gminy Łużna w 2015 roku

Numer okręgu	Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: niepełnosprawności
1 (Biesna)	2,07
2 (Łużna)	1,15
3 (Łużna)	0,18
4 (Łużna)	1,14
5 (Łużna)	0,54
6 (Łużna)	0,88
7 (Łużna)	0,79
8 (Mszanka)	1,72
9 (Mszanka)	1,49
10 (Szalowa)	0,60
11 (Szalowa)	2,17
12 (Szalowa)	1,16
13 (Bieśnik)	1,82
14 (Wola Łużańska)	0,84
15 (Wola Łużańska)	1,28
średnia wartość	1,19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców w 2015 roku najczęściej z powodu przemocy w rodzinie pomoc przyznawano mieszkańcom okręgu numer 12.

Tabela 30 Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: przemocy w rodzinie w okręgach Gminy Łużna w 2015 roku

Numer okręgu	Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: przemocy w rodzinie
1 (Biesna)	0,52
2 (Łużna)	0,00
3 (Łużna)	0,00
4 (Łużna)	0,00
5 (Łużna)	0,00
6 (Łużna)	0,00
7 (Łużna)	0,59
8 (Mszanka)	0,00
9 (Mszanka)	0,00
10 (Szalowa)	2,08
11 (Szalowa)	0,00
12 (Szalowa)	0,13
13 (Bieśnik)	0,26
14 (Wola Łużańska)	0,00
15 (Wola Łużańska)	0,00
średnia wartość	0,24

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Niepokojący jest również fakt, iż problemy społeczne dotyczą coraz młodszych mieszkańców Gminy. We wrześniu 2015 roku w Gminie Łużna wśród prawie 200 uczniów gimnazjów przeprowadzone zostały badania terenowe dotyczące zagrożeń dla dzieci i młodzieży związanych: ze spożywaniem używek, w tym dopalaczy, narkotyków i alkoholu, korzystaniem z Internetu, w tym: cyberuzależnień, pornografii i zachowań ryzykownych.

Blisko 1/3 badanych uczniów przekracza czas uznawany za normę (od 0 do 3 godzin) dla dzieci w ich wieku, spędzany w przestrzeni wirtualnej, z czego 14% przekracza ten czas znacząco i korzysta z Internetu powyżej 5 godzin dziennie – najprawdopodobniej w sposób niekontrolowalny.

15% badanych uczniów przyznało się do obrażania, szkalowania i ośmieszania innych ludzi w przestrzeni wirtualnej, a aż 10% przyznało, że same były ofiarą takich zachowań w Internecie. Prawie 1/3 badanych uczniów potrafi podać tytuły stron pornograficznych, przy czym dużym stopniem znajomości wyróżnia się jedynie 7,5% uczniów. Bardzo niepokojący jest fakt,

iż 27,5% uczniów zadeklarowało świadome korzystanie z pornografii internetowej, a aż 12,5% korzysta z niej często – kilka razy w tygodniu. 87,5% procent uczniów, korzystających z Internetu przyznało, że rodzice nie sprawują kontroli nad ich korzystaniem z sieci.

Z badań wynika, iż blisko 1/3 (27,5%) badanych uczniów, potwierdza, że zna osobę zażywającą narkotyki, natomiast aż 15% uczniów zna przynajmniej jedno, skuteczne źródło pozyskiwania dopalaczy. Do korzystania z narkotyków miękkich (marihuany) przyznało się jedynie 2,5% badanych uczniów, jednak w skrajnym przypadku jej spożycie wahało się od 4 do 16 razy na miesiąc.

Dane pozyskane na temat spożywania alkoholu wśród uczniów są alarmujące. 17,5% badanych uczniów przyznało, że spożywa alkohol i tyłu samo uczniów, przyznało że spożywało alkohol z osobą dorosłą. Aż 10% badanych uczniów przyznało, że lubi stan odurzenia alkoholowego lub narkotykowego. 7,5% uczniów przyznało, że opilo się przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, a wśród 2,5% sytuacja ta była częstsza. Inicjacja alkoholowa wśród 2,5% uczniów rozpoczęła się w wieku 8 lat.

Badanie to wykazało, iż Gmina Łużna nie odbiega znacząco od wskaźników zagrożeń dzieci i młodzieży w swoim zakresie demograficznym. Odnotowuje się także dużą liczbę cyberuzależnień. Sformułowane zalecenia odnoszą się przede wszystkim do zwiększenia nacisku na edukowanie rodziców z zakresu uzależnień i zagrożeń cybernetycznych. Warto prowadzić także edukację z zakresu środków psychoaktywnych – zagrożenie to jest w stopniu umiarkowanym – jednak lepiej zapobiegać niż leczyć.

1.2.8. OPIEKA MEDYCZNA

Mieszkańcy gminy mogą korzystać z porad lekarskich w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Łużnej, w który działa przychodnia podstawowej opieki zdrowotnej i przychodnia stomatologiczna. W 2015 roku na 10000 mieszkańców gminy przypadało 8,3 przychodni medycznej co jest znacznie korzystniejszym poziomem tego wskaźnika niż te odnotowywane na poziomie powiatu, województwa i całego kraju.

Tabela 31: Liczba przychodni na 10 000 mieszkańców w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	5,0	5,0	5,1	5,2	5,3	106,9%
województwo małopolskie	4,8	4,9	5,1	5,2	5,4	111,3%

Powiat gorlicki	5,7	5,7	5,3	5,5	5,5	96,8%
Gmina Gorlice (wiejska)	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	99,0%
Gmina Lipinki	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	100,5%
Gmina Łużna	8,4	8,3	6,0	7,2	8,3	99,5%
Gmina Moszczenica	6,2	6,1	6,2	6,1	6,1	99,6%
Gmina Ropa	3,8	3,7	3,7	3,7	3,7	98,9%
Gmina Sękowa	4,1	4,1	4,0	4,0	4,0	98,3%
Gmina Uście Gorlickie	9,0	8,9	8,9	8,9	8,8	98,0%

Źródło: GUS BDL

W tym samym roku mieszkańcom udzielono ponad 4055 porad medycznych na 1000 mieszkańców.

Tabela 32: Liczba porad na 1000 mieszkańców w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	4072,7	4005,1	4103,6	4151,2	4294,4	105,4%
województwo małopolskie	3884,4	3748,1	3865,6	3865,6	3954,8	101,8%
Powiat gorlicki	4557,2	4377,8	4450,5	4410,8	4624,7	101,5%
Gmina Gorlice (wiejska)	3100,9	3076,9	3024,9	3270,1	3300,6	106,4%
Gmina Lipinki	2968,3	2896,4	3058,8	3004,1	3081,1	103,8%
Gmina Łużna	3695,3	3521,4	3521,0	2597,5	4055,1	109,7%
Gmina Moszczenica	5567,0	4868,0	5126,0	4703,7	4810,7	86,4%
Gmina Ropa	5340,6	5106,1	5000,7	4976,7	5263,4	98,6%
Gmina Sękowa	3913,2	3761,0	3698,0	3615,7	3767,6	96,3%
Gmina Uście Gorlickie	3320,1	3138,4	2981,5	3370,9	2918,1	87,9%

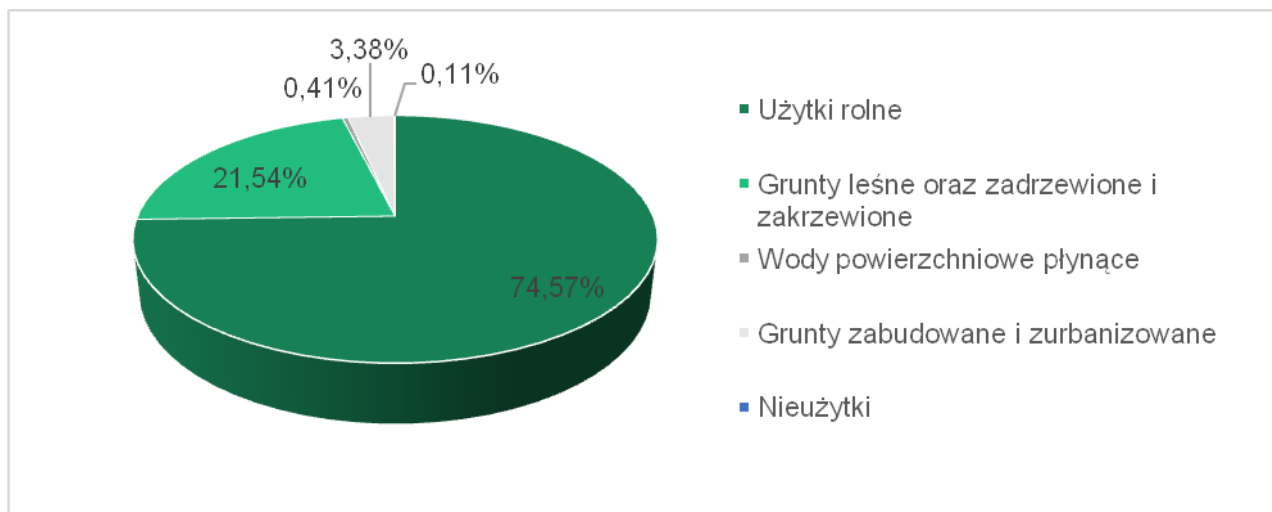
Źródło: GUS BDL

1.3.SFERA PRZESTRZENNO FUNKCJONALNA

1.3.1. STRUKTURA GRUNTÓW

Jak napisano we wstępie niniejszego opracowania powierzchnia Gminy Łużna stanowi 5,8% ogólnej powierzchni powiatu gorlickiego. To 5626 ha z których zdecydowana większość (5604 ha) to powierzchnia lądowa. Poniższy wykres prezentuje podział powierzchni Gminy według kierunków wykorzystania. Rolniczy charakter gminy determinuje fakt, że 74,57% powierzchni to użytki rolne.

Rysunek 12 Podział powierzchni Gminy według kierunków wykorzystania

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GUS

Użytki rolne stanowiące większość terenu gminy to łącznie 4196 ha, na które składają się:

- grunty orne – 2993 ha,
- sady – 82 ha,
- łąki trwałe – 286 ha,
- pastwiska trwałe – 286 ha,
- grunty rolne zabudowane – 238 ha,
- grunty pod rowami – 10 ha.

Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem obejmują obszar 1212 ha, w tym:

- lasy – 1137 ha (w tym 765 lasów prywatnych),
- grunty zadrzewione i zakrzewione – 1137 ha.

Największe powierzchniowo skupiska leśne w Gminie występują na terenie Bieśnika (okręg nr 13), najmniejsze zaś w Mszance (okręgi nr 8 oraz 9). Jedną z ważniejszych funkcji lasów w Gminie jest hamowanie spływu wód opadowych, które przyczyniają się do erozji gleb. Na terenie gminy występują głównie lasy mieszane - iglasto-liściaste, wśród których dominują takie gatunki jak jodła, świerk, dąb i buk. W 2014 roku pozyskano łącznie 797 m³ drewna, w tym z lasów gminnych 110 m³.

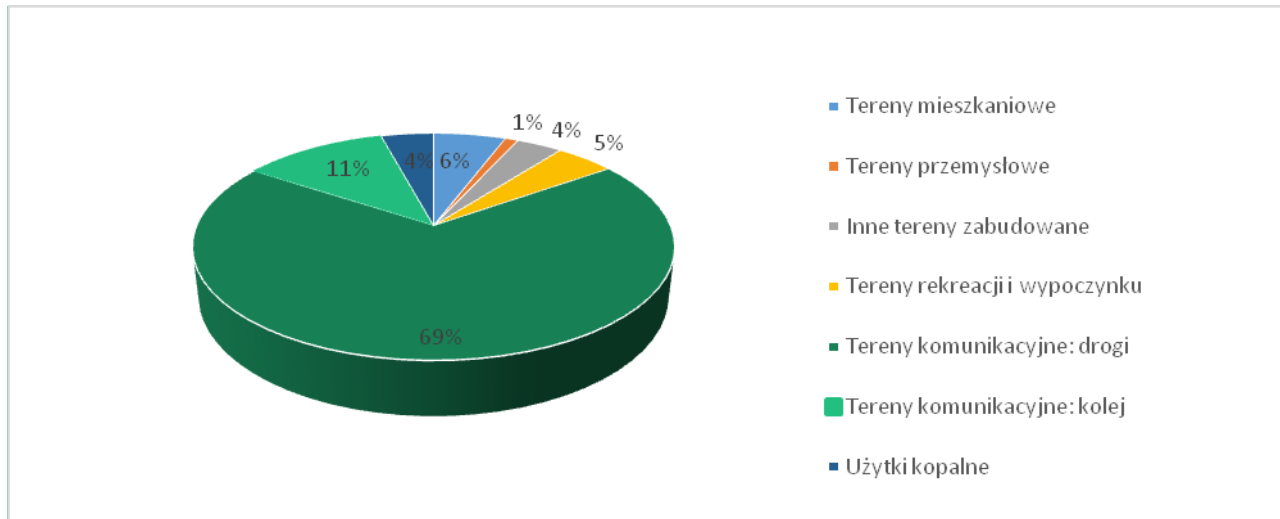
Tereny zieleni w Gminie łącznie pokrywają obszar 7,4 ha, co stanowi zaledwie 1,3% powierzchni całej Gminy. Obszary przyrody i różnorodności biologicznej prawnie chronione zajmują obszar 853 ha, czyli 15,2% terenu Gminy.

Nieużytki obejmują 6 ha terenu Gminy. Wody powierzchniowe płynące obejmują jedynie 23 ha terenu należącego do Gminy.

Grunty zabudowane i zurbanizowane razem zajmują łącznie obszar 190 ha, w tym:

- tereny mieszkaniowe – 11 ha,
- tereny przemysłowe – 2 ha,
- inne tereny zabudowane – 7 ha,
- tereny rekreacji i wypoczynku – 9 ha,
- tereny komunikacyjne: drogi – 131 ha,
- tereny komunikacyjne: kolej – 22 ha,
- użytki kopalne – 8 ha.

Rysunek 13 Podział powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

1.3.2. ZABYTKI I TURYSTYKA (sfera techniczna)

Choć Gmina Łuzna nie jest typowym regionem turystycznym to niewątpliwie ma na swoim obszarze tereny, które mogą stanowić bazę atrakcyjnej oferty turystycznej – szczególnie w branży turystyki historycznej.

Ważnym atutem turystycznym gminy są zabytki takie jak: kościoły, dwory, miejsca pamięci, cmentarze wojenne oraz miejsce dziedzictwa narodowego:

- Kościół parafialny w Szalowej pod wezwaniem św. Michała Archanioła wzniesiony w latach 1739-1756,
- Kościół parafialny w Łuźnej pod wezwaniem św. Marcina Biskupa wzniesiony w latach 1865 -1872,
- Zespół parkowo-dworski w Biesnej. Po I wojnie światowej majątek obejmował 70 ha roli i 70 ha lasu,
- Zespół dworski w Szalowej.

Szczególnymi obiektami będącymi swoistymi *memento* dla przyszłych pokoleń są wspomniane cmentarze wojenne odwiedzane co roku przez ok. 1000 polskich i 500 zagranicznych turystów. Warto bowiem zaznaczyć, że na terenie dzisiejszej Gminy Łuźna w czasie I Wojny Światowej toczyły się intensywne działania wojenne. Spuścizną tego czasu są cztery cmentarze na których spoczywają szczątki żołnierzy walczących stron:

- Cmentarz Nr 121 w Biesnej położony jest przy drodze wojewódzkiej Tarnów-Gorlice na skraju lasu. Ten najstarszy w Gminie cmentarz założono w 1914 roku na planie prostokąta, a jego powierzchnia zajmuje 0,069 ha. Według materiałów źródłowych mieści on 49 grobów, w tym 34 pojedyncze i 15 masowych, których pochowano 138 poległych żołnierzy.
- Cmentarz Nr 120 założono w 1915 roku. Położony jest on w północnej części wsi Łuźna w rejonie zwanym Podbrzezie, obok drogi Łuźna - Staszkówka. Cmentarz zajmuje prostokątny obszar o powierzchni 0,17 ha otoczony ze wschodu, północy i południa lasem. Brama wejściowa mieści od strony zachodniej. Na znajduje się 115 pojedynczych grobów oraz 27 rzędowych.
- Kolejny założony w 1915 roku, Cmentarz Nr 122 położony jest u podnóża Cmentarza Nr 123 Łuźna-Pustki. Cmentarz ten założony na planie prostokąta, z trzech stron otoczony jest lasem, wejście na jego teren znajduje się od strony wschodniej. Znajduje się na nim 18 grobów: 3 pojedyncze i 15 rzędowych, w których pochowano 154 bezimiennych żołnierzy rosyjskich.

- Cmentarz Nr 123 Łuzna-Pustki położony jest na skraju wsi Łuzna na wzgórzu Pustki - 446 m n.p.m.). Cmentarz ten jest największym, jaki powstał na terenie Galicji Zachodniej i obejmuje powierzchnię 2,92 ha. Na terenie cmentarza spoczywa 1 201 poległych w walce żołnierzy, w tym 829 w grobach pojedynczych i 46 w zbiorowych. Powstał on w miejscu jednej z największych bitew I Wojny Światowej – Bitwy pod Gorlicami nazywanej też Małym Verdun. Cmentarz jest miejscem ostatniego spoczynku żołnierzy pochodzących z: Austrii, Węgier, Niemiec, Polski, Ukrainy, Rosji i Słowenii.

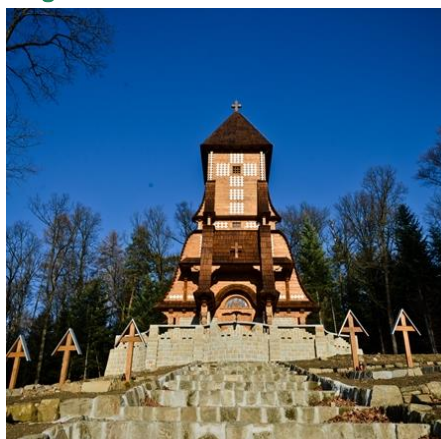
Na terenie tego cmentarza znajduje się także Gontyna: drewniana kaplica zaprojektowana przez Jana Szczepkowskiego i wybudowana w latach 1917-1918.

29 czerwca 1985 roku kaplica spłonęła. Po 24 latach, w 2009 r. postanowiono ją odbudować co było związane z ideą powstania Szlaku Frontu Wschodniego I Wojny Światowej. Pomysł został zainicjowany podczas konwentu marszałków ośmiu województw (łódzkiego, warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, mazowieckiego, świętokrzyskiego, lubelskiego, małopolskiego i podkarpackiego).

Marszałkowie podpisali list intencyjny w sprawie utworzenia szlaku - produktu turystycznego na skalę europejską, który byłby dostępny dla turystów w 100. rocznicę wybuchu Wielkiej Wojny. W marcu 2013 roku podpisano umowę na odbudowę zabytkowej Gontyny, a 18 października 2014 r. odbyło się uroczyste poświęcenie i otwarcie kaplicy.

2 lutego 2016 roku Komisja Europejska nadała cmentarzowi i znajdującej się na nim kaplicy Znak Dziedzictwa Europejskiego. Komisja uznała że Pustki są miejscem pamięci odzwierciedlającym ideę ekumenizmu, zapewniając jednakowe traktowanie wszystkim poległym bez względu na ich przynależność religijną lub etniczną i fakt, po której stronie walczyli.

Rysunek 14 Odbudowana w latach 2013-2014 kaplica drewniana na terenie Cmentarza wojennego Nr 123

Źródło: Kaplica cmentarna (gontyna)
www.pustki.luzna.pl/gontyna.html

Te zasoby to wielki potencjał poszczególnych miejscowości jednak zabytki SA w złym stanie technicznym i wymagają ciągłych nakładów, aby utrzymać je w stanie który może przyczynić się do rozwoju gminy (rozwoj turystyki, i towarzyszącej gastronomii, nowe miejsca pracy)

1.4.SFERA TECHNICZNA

1.4.1. MIESZKALNICTWO

Na terenie Gminy według stanu na dzień 31.12.2014 roku znajduje się 2199 mieszkań (co oznacza mieszkania rozumiane jako domy jednorodzinne lub kilkurodzinne) o łącznej powierzchni użytkowej 194 657 m². Mieszkania te w większości są wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne:

- woda bieżąca - 87,7% ogółu mieszkań,
- łazienka – 79,3% ogółu mieszkań,
- centralne ogrzewanie – 62,4% ogółu mieszkań.

Tabela 33: Mieszkania na 1000 mieszkańców w latach 2011-2014 w Gminie Łuzna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	352,6	356,1	359,9	363,4	103,1%
województwo małopolskie	325,1	328,7	332,4	336,1	103,4%
Powiat gorlicki	278,8	281,1	283,8	286,5	102,8%
Gmina Gorlice (wiejska)	255,8	259,0	260,3	263,5	103,0%
Gmina Lipinki	278,0	281,4	285,1	287,3	103,3%
Gmina Łuzna	255,8	256,7	260,2	262,9	102,8%
Gmina Moszczenica	240,8	242,0	245,9	249,4	103,6%
Gmina Ropa	248,4	252,3	255,2	257,4	103,6%
Gmina Sękowa	287,0	289,6	291,5	290,9	101,4%
Gmina Uście Gorlickie	278,9	279,8	284,0	285,5	102,4%

Źródło: GUS BDL

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań stale rośnie, choć wciąż jest niższa niż ta odnotowywana na poziomie całego powiatu, województwa i kraju.

Tabela 34: Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w latach 2011-2014 w Gminie Łuzna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	25,6	25,9	26,3	26,7	104,3%
województwo małopolskie	24,9	25,3	25,7	26,1	104,8%

Powiat gorlicki	22,5	22,8	23,1	23,5	104,4%
Gmina Gorlice (wiejska)	23,9	24,4	24,6	25,1	105,0%
Gmina Lipinki	23,2	23,6	24,1	24,4	105,2%
Gmina Łużna	22,3	22,5	22,9	23,3	104,5%
Gmina Moszczenica	20,9	21,1	21,7	22,2	106,2%
Gmina Ropa	21,9	22,4	22,8	23,2	105,9%
Gmina Sękowa	25,4	25,8	26,1	26,1	102,8%
Gmina Uście Gorlickie	23,9	24,1	24,7	25,0	104,6%

Źródło: GUS BDL

1.4.2. INFRASTRUKTURA SIECIOWA (sfera przestrzenno –funkcjonalna)

1.4.2.1. SIEĆ WODOCIĄGOWA

Sieć wodno-kanalizacyjna w gminie jest bardzo słabo rozwinięta. Lokalne wodociągi zaopatrują jedynie budynki użyteczności publicznej, w tym budynki administracji samorządowej, ośrodek zdrowia oraz szkoły. Tylko nieliczne gospodarstwa rolne zaopatrywane są w wodę z wodociągów, pozostała większość gospodarstw domowych zapatruje się w wodę z indywidualnych ujęć i studni. Gmina Łużna pokryta jest 18,6 km sieci wodociągowej. Łączna długość sieci nie zmieniała się na przestrzeni 5 lat.

Tabela 35: Długość czynnej sieci rozdzielczej w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	278 300,4	283 102,5	287 651,3	292 455,7	297 871,1	107,0%
województwo małopolskie	17 697,9	18 066,5	18 508,4	19 006,1	19 787,1	111,8%
Powiat gorlicki	222,4	245,4	270,0	305,9	320,6	144,2%
Gmina Gorlice (wiejska)	39,5	51,6	64,0	90,5	95,0	240,5%
Gmina Lipinki	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4	nd
Gmina Łużna	18,6	18,6	18,6	18,6	18,6	100,0%
Gmina Moszczenica	3,9	3,9	2,9	2,9	2,9	74,4%
Gmina Ropa	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	107,7%
Gmina Sękowa	25,2	26,4	26,6	27,1	27,3	108,3%
Gmina Uście Gorlickie	20,1	20,5	21,1	21,6	22,0	109,5%

Źródło: GUS BDL

Długość sieci należy uznać za dalece niewystarczającą. W 2014 roku jedynie 9,6% populacji gminy mogło z niej korzystać w swoich domach.

Tabela 36: Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	87,6	87,9	88,0	91,6	104,6%

województwo małopolskie	76,0	76,3	76,4	80,5	105,9%
Powiat gorlicki	36,1	36,6	36,6	38,9	107,8%
Gmina Gorlice (wiejska)	8,8	11,4	11,9	23,5	267,0%
Gmina Lipinki	0,0	0,0	0,0	0,0	nd
Gmina Łużna	9,6	9,6	9,6	9,6	100,0%
Gmina Moszczenica	6,9	7,1	7,2	7,1	102,9%
Gmina Ropa	5,3	5,3	5,3	5,9	111,3%
Gmina Sękowa	60,7	61,3	62,1	62,1	102,3%
Gmina Uście Gorlickie	34,7	34,0	34,2	34,2	98,6%

Źródło: GUS BDL

Ogólne zużycie wody w ciągu roku w Gminie na dzień 31 XII 2014 roku kształtuje się na poziomie 41,5 dam³, w tym na jednego mieszkańca przypada średnio 5 m³. W celu rozwiązania problemu wodno-kanalizacyjnego w Gminie Wójt Gminy Łużna prowadził rozeznanie o ilości osób – gospodarstw zainteresowanych przyłączeniem do ewentualnej sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej. Na zapytania składane w latach 2013-2014 do Urzędu Gminy wpłynęły 854 oświadczenia mieszkańców Gminy o chęci przyłączenia się do planowanej sieci wodociągowej oraz 160 oświadczeń o przyłączeniu do sieci kanalizacyjnej. Poniższa tabela prezentuje zainteresowanie mieszkańców w podziale na poszczególne wsie.

Tabela 37 Oświadczenie mieszkańców gminy o chęci podłączenia do sieci wodno-kanalizacyjnej

SOŁECTWO	WODOCIĄG	KANALIZACJA
Łużna	412	102
Szałowa	134	11
Bieśnik	10	0
Wola Łużańska	167	20
Mszanka	82	25
Biesna	49	2
Razem	854	160

Źródło: www.luzna.pl/pl/212/782/oswiadczenia-na-wode-kanalizacje-oraz-oczyszczalnie-.html

Do chwili obecnej plan sieci wodociągowo-kanalizacyjnej znajduje się we wstępnym etapie realizacji.

1.4.2.2. SIEĆ KANALIZACYJNA

W Gminie nie funkcjonuje sieć kanalizacyjna, a ścieki komunalne odprowadzane są do przydomowych oczyszczalni, których na koniec 2014 r. było 52 lub do bezodpływowych zbiorników przydomowych, których w tym samym czasie funkcjonowało 2 143. Najczęściej są to oczyszczalnie osadnikowe wymagające ciągłego opróżniania. Jakość ścieków odpływowych jest bardzo zła, a ścieki po wstępnym oczyszczeniu kierowane są do zlewni rzeki Biała

powodując jej zanieczyszczenie. Obecnie na terenie gminy istnieje tylko jedna oczyszczalnia ścieków na potrzeby miejscowej mleczarni w Łuźnej.

Tabela 38: Długość sieci kanalizacyjnej w Gminie Łuźna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	117 745,6	125 580,6	132 916,0	142 876,1	149 668,0	127,1%
województwo małopolskie	10 649,2	11 390,4	12 370,9	13 509,3	15 050,4	141,3%
Powiat gorlicki	551,6	641,2	745,8	835,0	921,4	167,0%
Gmina Gorlice (wiejska)	180,8	200,4	225,2	285,7	297,6	164,6%
Gmina Lipinki	80,7	80,7	80,9	83,7	101,7	126,0%
Gmina Łuźna	0	0	0	0	0	nd
Gmina Moszczenica	63,6	92,0	92,0	92,0	92,0	144,7%
Gmina Ropa	0,7	0,7	0,7	15,7	19,7	2814,3%
Gmina Sękowa	39,7	41,2	41,2	45,9	45,9	115,6%
Gmina Uście Gorlickie	27,0	28,0	34,0	35,0	35,5	131,5%

Źródło: GUS BDL

Brak sieci w oczywisty sposób oznacza, że mieszkańcy nie mają do niej dostępu. Należy podkreślić, że brak sieci kanalizacyjnej nie tylko negatywnie wpływa na jakość codziennego życia mieszkańców, ale przekłada się także istotnie na zagrożenia ekologiczne związane z wysokim ryzykiem zanieczyszczenia wód gruntowych generowanych przez nieszczelne zbiorniki bezodpływowe.

1.4.2.3.SIEĆ GAZOWA

W Gminie Łuźna w 2014 roku funkcjonowało 106552 metrów sieci gazowej dostarczającej gaz do ponad połowy mieszkańców gminy. To głównie gazociągi o średnicy F 25 mm do F 100 mm Głównym dostawcą gazu jest PGNiG S.A.

Tabela 39: Długość czynnej sieci gazowej (w m) w Gminie Łuźna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	135 121 313	137 371 365	139 797 094	142 412 027	105,4%
województwo małopolskie	22 227 891	22 351 856	22 571 078	22 749 341	102,3%
Powiat gorlicki	1 105 262	1 106 531	1 120 774	1 130 219	102,3%
Gmina Gorlice (wiejska)	245 382	246 241	248 659	249 567	101,7%
Gmina Lipinki	103 766	104 067	104 172	104 430	100,6%
Gmina Łuźna	106 043	106 043	106 502	106 552	100,5%
Gmina Moszczenica	71 590	71 944	76 830	84 518	118,1%
Gmina Ropa	65 813	66 026	66 821	67 179	102,1%

Gmina Sękowa	50 035	50 821	51 206	51 832	103,6%
Gmina Uście Gorlickie	24 231	24 231	24 231	24 286	100,2%

Źródło: GUS BDL

Z sieci gazowej korzysta nieco ponad połowa mieszkańców. Udział mieszkańców korzystających z sieci gazowej nie zmienił się istotnie na przestrzeni 4 objętych analizą lat.

Tabela 40: Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności w Gminie Łuzna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	52,5	52,4	52,4	52,2	99,4%
województwo małopolskie	63,2	63,0	62,8	62,5	98,9%
Powiat gorlicki	70,7	69,6	69,4	69,1	97,7%
Gmina Gorlice (wiejska)	77,2	76,9	76,6	76,2	98,7%
Gmina Lipinki	77,7	75,8	75,7	75,4	97,0%
Gmina Łuzna	53,8	53,3	53,1	53,1	98,7%
Gmina Moszczenica	59,6	59,3	59,7	59,0	99,0%
Gmina Ropa	49	48,3	48	48	98,0%
Gmina Sękowa	49,6	49,8	49,5	49,4	99,6%
Gmina Uście Gorlickie	11,8	9,8	9,8	9,7	82,2%

Źródło: GUS BDL

1.4.2.4. OGRZEWANIE

Mieszkańcy gminy nie są zaopatrywani przez Gminę w ciepło. Gospodarstwa posiadają indywidualne źródła wytwarzania ciepła zasilane węglem, gazem i biomasą. Natomiast budynki użyteczności publicznej w większości posiadają kotłownie gazowe, spełniające normy ochrony środowiska.

Najbliższy punkt pomiaru jakości powietrza znajduje się w Gorlicach oddalonych o 18 km od Urzędu Gminy Łuzna. Według sprawozdania z kwietnia 2015 roku Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska z siedzibą w Krakowie, rozkład stężeń pyłu zawieszonego PM10 w ujęciu rocznym w punkcie pomiaru w Gorlicach wynosi 35 µg/m³.

Z powodów ekonomicznych większość mieszkańców korzysta z paliw stałych, nawet jeśli gospodarstwo podłączone jest do sieci gazowej.

1.4.2.5. SIĘĆ ELEKTRYCZNA

Energia elektryczna do Gminy przesyłana jest sieciami niskiego i średniego w większości napowietrznymi o napięciu od 15 do 30kV. Dostawcą energii jest firma TAURON

Polska Energia. Liczba punktów odbioru energii wynosi 2119. Sieć energetyczna to w większości sieć napowietrzna. Podłącza indywidualne ostatniego okresu to podłącza kablowe. Zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii w postaci montażu kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności społecznej w Gminie Łużna znalazło się w dokumencie pn. Lista *przedsięwzięć priorytetowych na rok 2015* Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

W ramach badania wskaźników strefy środowiskowej przeprowadzono inwentaryzację ilości azbestu na terenie okręgów poszczególnych miejscowości wyniki i interpretacja znajdują się w części dotyczącej delimitacji

1.4.2.6.SIEĆ DROGOWA

Długość dróg na terenie Gminy to 116,3 km, z czego drogi powiatowe stanowią 29,7 km, a drogi gminne 78 km. Ważne znaczenie komunikacyjne na terenie gminy odgrywają również drogi powiatowe stanowiące połączenie siedziby władz z poszczególnymi sołectwami. Przez teren gminy Łużna przebiega także ważna dla regionu trasa - droga wojewódzka nr 977 Tarnów - Tuchów - Gromnik - Zborowice - Łużna - Gorlice - Konieczna – granica państwa, o łącznej długości 86,4 km, z czego teren Gminy przecina odcinek długości około 9 km.

We wszystkich ciągach dróg przebiegających przez Gminę występuje 18 mostów z przewagą mostów żelbetonowych.

W przypadku komunikacji autobusowej sprawnie funkcjonują połączenia z Krakowem, Tarnowem i Gorlicami. Długość dróg objętych komunikacją autobusową wynosi ok. 30 km. Najbliższy dworzec autobusowy GDA znajduje się w Gorlicach, zaś liczba przystanków na terenie Gminy wynosi 54.

Podróż przez te tereny może odbywać się także linią kolejową relacji Stróże – Krościenko z przystankiem w Woli Łużańskiej i w Szalowej.

Tabela 41: Drogi gminne wymagające remontu

Informacje dotyczące dróg gminnych do remontu

Lokalizacja	Długość odcinka drogi we własności gminnej wymagające remontu (stan na 31 grudnia 2015 r.)
Biesna	5,5km
Łuzna	9,0km
Szalowa	12,0km
Mszanka	6,0km
Wola Łużańska	4,0km

W ramach badania wskaźników strefy przestrzenno-funkcjonalnej przeprowadzono inwentaryzację dostępu do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie okręgów poszczególnych miejscowości wyniki znajdują się w części dotyczącej delimitacji.

1.5.SFERA ŚRODOWISKOWA

Na terenie Gminy nie funkcjonuje wysypisko śmieci. Z uwagi na brak odpowiednio przystosowanego miejsca, brak jest także stałego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Planuje się utworzenie takiego punktu w miejscowości Wola Łużańska, jednakże wiąże się to z poniesieniem kosztów inwestycyjnych związanych z przygotowaniem terenu i przystosowaniem go do odbioru odpadów komunalnych.

W 2014 roku na terenie gminy wyprodukowano 108,6 kg odpadów zmieszanych na jednego mieszkańca. Choć to wynik zdecydowanie wyższy niż w innych gminach wiejskich powiatu gorlickiego to zwraca uwagę, że to wyraźnie mniejsza ilość niż ta produkowana na jednego mieszkańca w skali całego powiatu, województwa i kraju. Warto także odnotować, że z roku na rok liczba zmniejsza się ilość odpadów zmieszanych wytwarzanych w gminie.

Tabela 42: Odpady zmieszane na jednego mieszkańca (kg)w Gminie Łuzna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	229,5	222,5	212,9	215,2	93,7%
województwo małopolskie	190,6	181,7	176,5	178,1	93,4%
Powiat gorlicki	159,4	151,9	132,3	126,0	79,0%
Gmina Gorlice (wiejska)	97,3	97,0	94,7	82,7	85,0%

Gmina Lipinki	126,3	126,1	88,1	82,4	65,3%
Gmina Łużna	155,7	123,1	116,3	108,6	69,8%
Gmina Moszczenica	165,7	161,5	104,9	95,1	57,4%
Gmina Ropa	146,6	150,4	115,5	66,0	45,0%
Gmina Sękowa	100,3	87,6	70,2	80,7	80,4%
Gmina Uście Gorlickie	129,7	148,0	141,4	154,6	119,2%

Źródło: GUS BDL

Odpady wielkogabarytowe i wielomateriałowe w tym sprzęt RTV i AGD, opony i metal odbierane były od mieszkańców Gminy podczas wiosennej „AKCJI PORZĄDEK”.

Ponieważ na terenie Gminy nie możliwości przetwarzania odpadów komunalnych, odpady zmieszane firma SITA Małopolska Sp. z o.o. przekazywała w 2014 roku do Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych EMPOL z Tylmanowej (Sortownia zmieszanych odpadów komunalnych w Gorlicach). Z kolei odpady ze zbiórki selektywnej były przekazywane do firmy SURPAP S.C., Przedsiębiorstwo Obrotu Surowcami Wtórnymi z Nowego Sącza.

Z uwagi na likwidację ogólnodostępnych kontenerów na odpady zmieszane i segregowane zlokalizowanych na terenie gminy, w 2016 roku zmieniły się zasady odbioru odpadów segregowanych z terenu Łużnej (część I), Biesnej oraz Szalowej.

W chwili obecnej odpady zmieszane i segregowane odbierane są w workach z poboczy wyznaczonych dróg zgodnie z harmonogramem odbioru dostępnym na stronie internetowej Gminy oraz w poszczególnych sołectwach.

W ramach badania wskaźników strefy środowiskowej przeprowadzono inwentaryzację ilości azbestu na terenie okręgów poszczególnych miejscowości wyniki i interpretacja znajdują się w części dotyczącej delimitacji.

1.6.SFERA GOSPODARCZA

1.6.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GOSPODARCZA

Gmina Łużna ma charakter rolniczy. Z ogólnej powierzchni 5626 ha ponad 70% powierzchni gminy zajmują użytki rolne. W użytkach rolnych największy obszar zajmują grunty orne (ponad 60%) oraz łąki i pastwiska (blisko 40%). W zakresie produkcji rolnej i hodowli, najpowszechniejsza jest uprawa zbóż i ziemniaków oraz hodowla drobiu oraz trzody chlewnej.

Ok. 90% powierzchni gminy to indywidualne rozdrobnione gospodarstwa rolne. Struktura gospodarstw rolnych: najwięcej jest gospodarstw, których powierzchnia nie przekracza 1

ha(blisko 80%), zaś najmniej gospodarstw o powierzchni przekraczającej 7ha 3% ogółu gospodarstw. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 2,80 ha.

Zdecydowana mniejszość mieszkańców zamieszkujących teren gminy utrzymuje się z pracy poza rolnictwem, bądź prowadzi własną działalność gospodarczą w większości firmy handlowe i usługowe.

Najbliższym ośrodkiem wpływającym na rozwój obszaru gminy jest bliskość miasta Gorlice - odległość (12 km) i sprawne połączenia komunikacyjne pomiędzy tymi obszarami umacniają powiązania dotyczące: rynku pracy, infrastruktury technicznej związanej z drogami, świadczenia usług o charakterze ponad-podstawowym przez placówki znajdujące się na terenie miasta (służba zdrowia, instytucje kultury, powiatowe jednostki administracyjne itp.)

1.6.2. DYNAMIKA W ZAKRESIE PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ZAREJESTROWANYCH W CEIDG

Wg stanu na 01.08.2016r. zarejestrowanych było na terenie gminy 350 firm prowadzonych w ramach działalności gospodarczych przez osoby fizyczne.

Tabela 43 Liczba zarejestrowanych w CEIDG podmiotów gospodarczych wg miejsca zamieszkania i wykonywania działalności gospodarczej (stan na: 01.08.2016 r.)

Jednostka terytorialna	Liczba zarejestrowanych osób prowadzących działalność (wg miejsca zamieszkania)	Liczba zarejestrowanych osób prowadzących działalność (wg miejsca wykonywania)
Łużna	169	165
Szalowa	55	63
Bieśnik	25	26
Wola Łużańska	39	32
Mszanka	41	37
Biesna	21	22
Razem	350	345

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z CEIDG (obejmuje firmy w okresie zawieszenia)

Analizując dynamikę rejestracji podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Łużna, należy zauważyć pozytywną tendencję systematycznego przyrostu zarejestrowanych w CEIDG indywidualnych działalności gospodarczych.

Tabela 44: Dynamika aktywności gospodarczej mieszkańców Gminy Łużna w latach 2012-2015 (osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą ma podstawie wpisu w CEIDG)

	2012	2013	2014	2015
Nowo zarejestrowane	31	38	36	61

Podmioty wyrejestrowane	46	34	28	36
Bilans	- 15	+4	+ 8	+ 25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z CEIDG

2. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW MIESZKAŃCÓW - wyniki badania ankietowego

W październiku 2015 roku wśród mieszkańców Gminy Łużna przeprowadzone zostało badanie ankietowe mające na celu określenie potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją. Ankiety rozdawane były podczas spotkań organizowanych na terenie Gminy, a także udostępnione zostały na stronie internetowej Gminy.

W badaniu wzięły udział 102 osoby, w tym 59% kobiet i 41% mężczyzn. Najwięcej ankietowanych (27%) bo w grupie wiekowej 50-59, natomiast ze względu na wykształcenie największą grupę respondentów stanowiły osoby z wykształceniem wyższym – 34%. Szczegółowe dane dotyczące respondentów prezentuje poniższa tabela.

Tabela 45 Charakterystyka próby badawczej, N=102

Mieszkańcy w podziale na:	Liczba wskazań	%
Płeć (N=100)		
• kobieta	58	58,0
• mężczyzna	42	42,0
Wiek (N=102)		
• do 18 lat	1	1,0
• 18-24 lata	8	7,8
• 25-29 lat	6	5,9
• 30-39 lat	21	20,6
• 40-49 lat	26	25,5
• 50-59 lat	26	25,5
• 60 lat i więcej	14	13,7
Wykształcenie (N=102)		
• niepełne podstawowe	3	2,9
• podstawowe	5	4,9
• gimnazjalne	2	2,0
• zasadnicze zawodowe	29	28,4
• średnie	30	29,4
• policealne/ niepełne wyższe	5	4,9
• wyższe	28	27,5
Zawód (N=87)		
• pracownik najemny w sektorze prywatnym	18	20,7
• pracownik gospodarki uspołecznionej	13	14,9
• pracuje na własny rachunek	8	9,2
• nie pracuje	38	43,7
• inne: emeryt, rencista (x2), nauczyciel, gospodarstwo rolne (x2)	10	11,5
Średnia liczba osób w gospodarstwie domowym (N=100)		
• ogółem	4,4	
• w tym pracujących	1,6	
• dzieci na utrzymaniu	1,6	
Poziom życia rodziny (N=99)		
• żyję się nam dostаточно	2	2,0

• jakoś sobie radzimy	29	29,3
• żyjemy przeciętnie	53	53,5
• dość trudno jest nam przeżyć	10	10,1
• bardzo trudno jest nam przeżyć	5	5,1
Miejsce zamieszkania (N=81)		
• obszar Łużnej	15	15,0
• obszar Mszanki	8	8,0
• obszar Biesnej	43	43,0
• obszar Szalowej (w tym Bieśnik)	19	19,0
• obszar Woli Łużańskiej	15	15,0

Źródło: Ankieta oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją.
Wyniki badań

99% spośród ankietowanych mieszkańców Gminy Łużna uważa, iż Gmina potrzebuje działań, które doprowadzą do rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego w tym 85% badanych uważa, że szansą dla gminy są działania rewitalizacyjne.

W pytaniu otwartym *Jaki obszar Gminy powinien być poddany procesowi rewitalizacji* najwięcej odpowiedzi dotyczyło:

- Mszanki – 8 badanych,
- Woli Łużańskiej – 14 badanych,
- Szalowej – 19 badanych,
- Biesnej – 33 badanych
- całej gminy – 23 badanych.
- (brak odpowiedzi -5)

Mieszkańcy Mszanki wskazali zadania do zrealizowania, w ich wsi w ramach rewitalizacji:

- kanalizację,
- wodociągi;
- komunikację: drogi, przystanki autobusowe;
- oświetlenie.

W Woli Łużańskiej obszary te to:

- baza turystyczna;
- infrastruktura podnosząca jakość życia (kanalizacja i wodociąg);
- ochrona środowiska.

Mieszkańcy Szalowej wskazali, że proces rewitalizacji powinien dotyczyć całego sołectwa.

Mieszkańcy najliczniej reprezentowanej miejscowości Biesna uważają, że na terenie ich wsi w ramach rewitalizacji należy doinwestować i rozwinąć:

- miejsca do rekreacji i wypoczynku, w tym wykorzystanie terenów zielonych;
- obiekty sportowe;
- miejsca spotkań dla mieszkańców wsi;
- komunikację: chodniki, ścieżki rowerowe;
- poziom oświaty;
- bazę turystyczno-wypoczynkową.

Rewitalizacja obszarów całej Gminy, powinna objąć:

- kanalizację;
- wodociągi;
- komunikację: drogi, chodniki, ścieżki rowerowe, remont przystanków autobusowych, progi zwalniające, lustra drogowe;
- bazę turystyczno-rekreacyjną, w szczególności w okolicach wzgórza Pustki;
- miejsca do rekreacji i wypoczynku;
- obiekty sportowe.

Zdaniem mieszkańców powodem degradacji niektórych obszarów jest:

Rysunek 15 Powody degradacji zdaniem mieszkańców

Źródło: Ankieta oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją

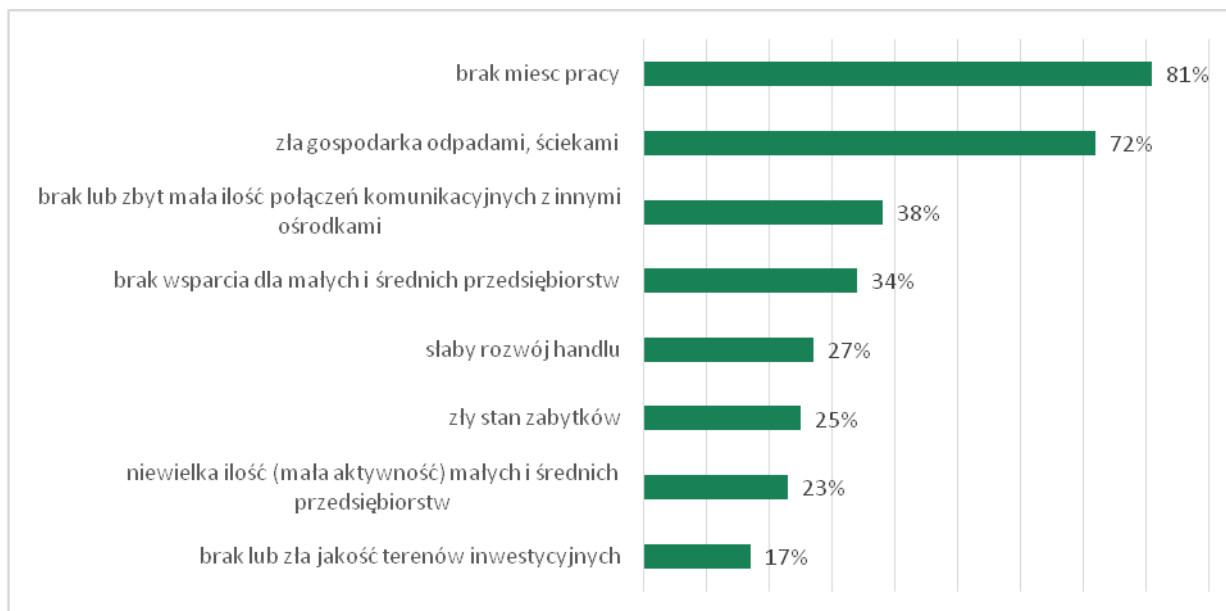
Wśród innych powodów respondenci wymieniali m.in. brak infrastruktury komunalnej (wodociągi, kanalizacja), brak poboczy przy drodze wojewódzkiej i powiatowej, brak połączeń kolejowych, mała ilość inwestycji zapewniających rozwój gospodarczy i ekonomiczny Gminy oraz brak zaufania między ludźmi.

Analizując odpowiedzi na to pytanie widać, że najbardziej dotkliwe problemy dla mieszkańców Gminy to brak miejsc pracy (ponad 80% respondentów) oraz dla prawie 70% ankietowanych mieszkańców słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno-wypoczynkowa.

Widać związek tych odpowiedzi kiedy spojrzymy na odpowiedzi dotyczące potencjału rozwojowego gminy. Mianowicie w pytaniu o to „co stanowi o atrakcyjności gminy” prawie 90% respondentów wskazuje na walory krajobrazowe, przyrodnicze i historyczne. Zatem mieszkańcy widzą, że Gmina posiada potencjał w oparciu o turystykę i ofertę rekreacyjno-wypoczynkową, co docelowo oznacza poprawę sytuacji społecznej (nowe miejsca pracy i źródła dochodów dla właścicieli i stałych i sezonowych pracowników).

Problemy, które mieszkańcy Gminy chcieliby rozwiązać w procesie rewitalizacji:

Rysunek 16 Problemy ekonomiczne, które według mieszkańców Gminy mogłyby rozwiązać proces rewitalizacji

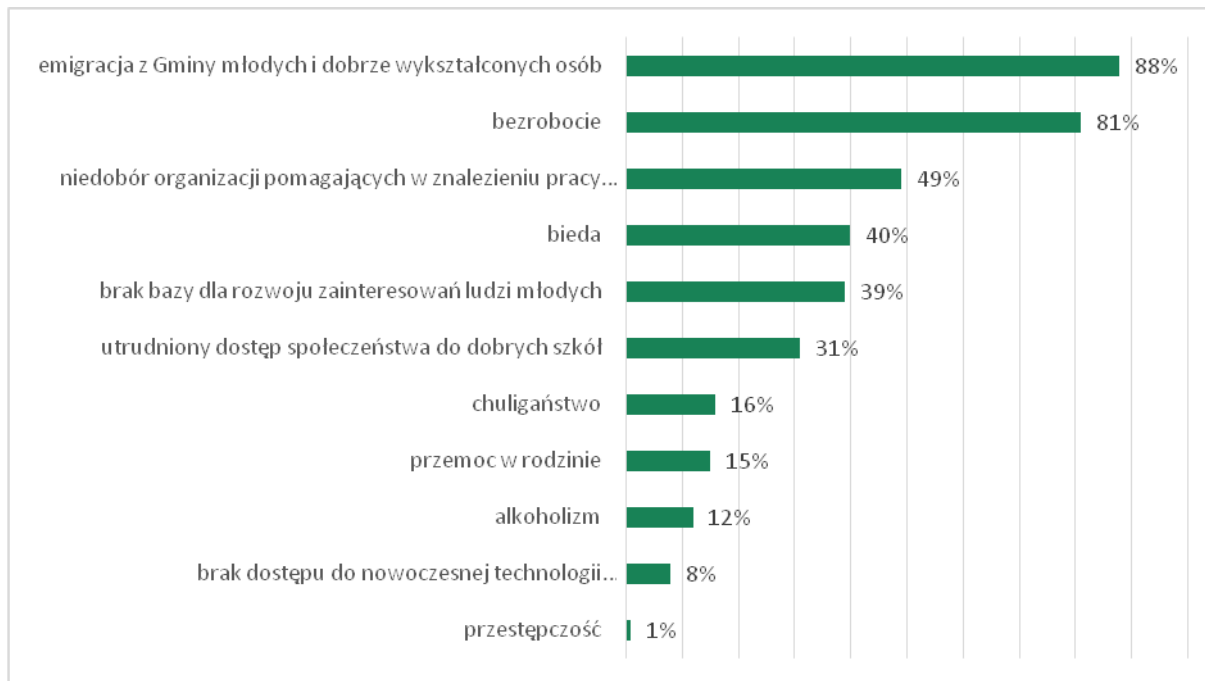

Źródło: Ankieta oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją

Wśród innych problemów badani wymienili m.in. przymus wyjazdów do pracy za granicę oraz niskie zarobki.

Do problemów społecznych, które mieszkańcy chcieliby rozwiązać w procesie rewitalizacji należą:

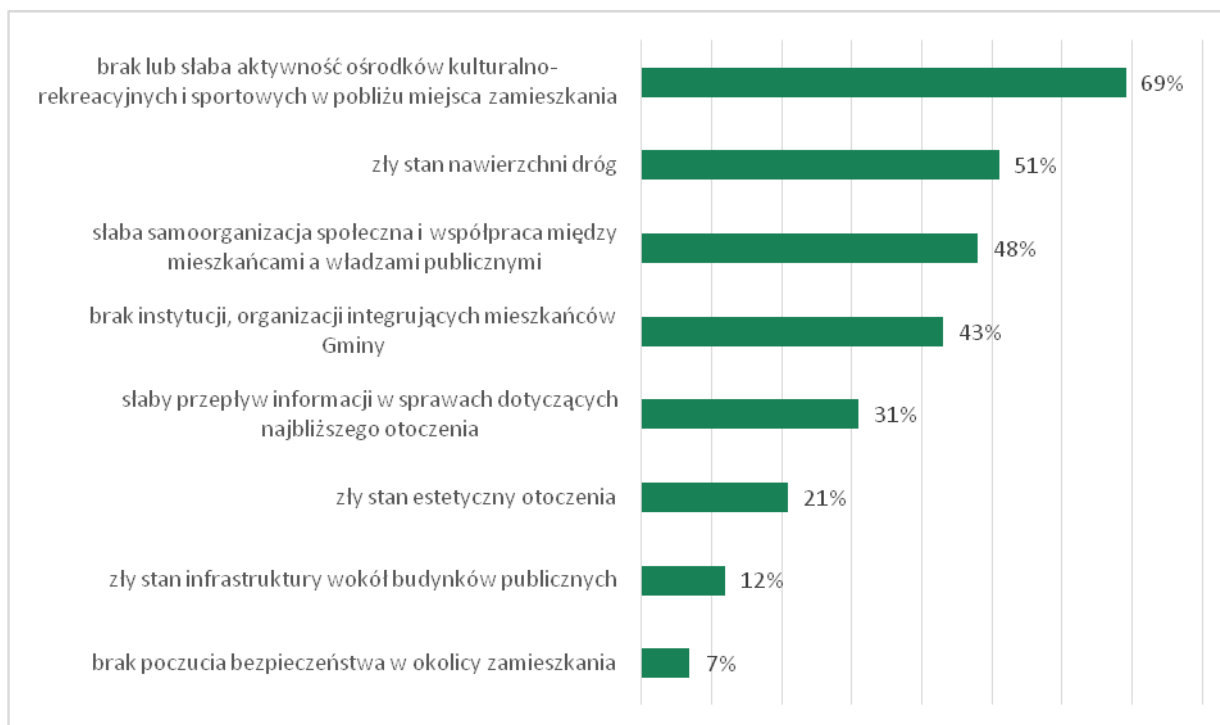
Rysunek 17 Problemy społeczne, które według mieszkańców Gminy mógłby rozwiązać proces rewitalizacji

Źródło: Ankieta oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją

Wśród innych problemów społecznych brak wystarczającej bazy dla dzieci i młodzieży, rozbicie rodzin – wyjazdy do pracy za granicę oraz brak współpracy i zaufania między ludźmi. Analizując wypowiedzi udzielone przez ankietowanych mieszkańców Gminy możemy rozpatrywać łącznie potrzebę mieszkańców rozwiązania kilku problemów społecznych: dla 88% respondentów najważniejszym do rozwiązania problemem bezrobocia którego skutkiem jest emigracja z Gminy młodych i dobrze wykształconych osób, a prawie 40 % wskazuje brak możliwości rozwoju zainteresowań ludzi młodych. Możemy wyciągnąć wniosek, że brak możliwości rozwoju zainteresowań być może jest jednym z powodów emigracji ludzi młodych. Inne problemy społeczne wskazane przez ponad 80% respondentów to bezrobocie i bieda wskazana przez prawie 40 % - to powody, które zapewne również w sposób bezpośredni wpływają na emigrację z Gminy ludzi młodych.

W procesie rewitalizacji mieszkańcy chcieliby rozwiązać następujące problemy związane z jakością życia:

Rysunek 18 Problemy związane z jakością życia, które zostałyby rozwiązane w procesie rewitalizacji

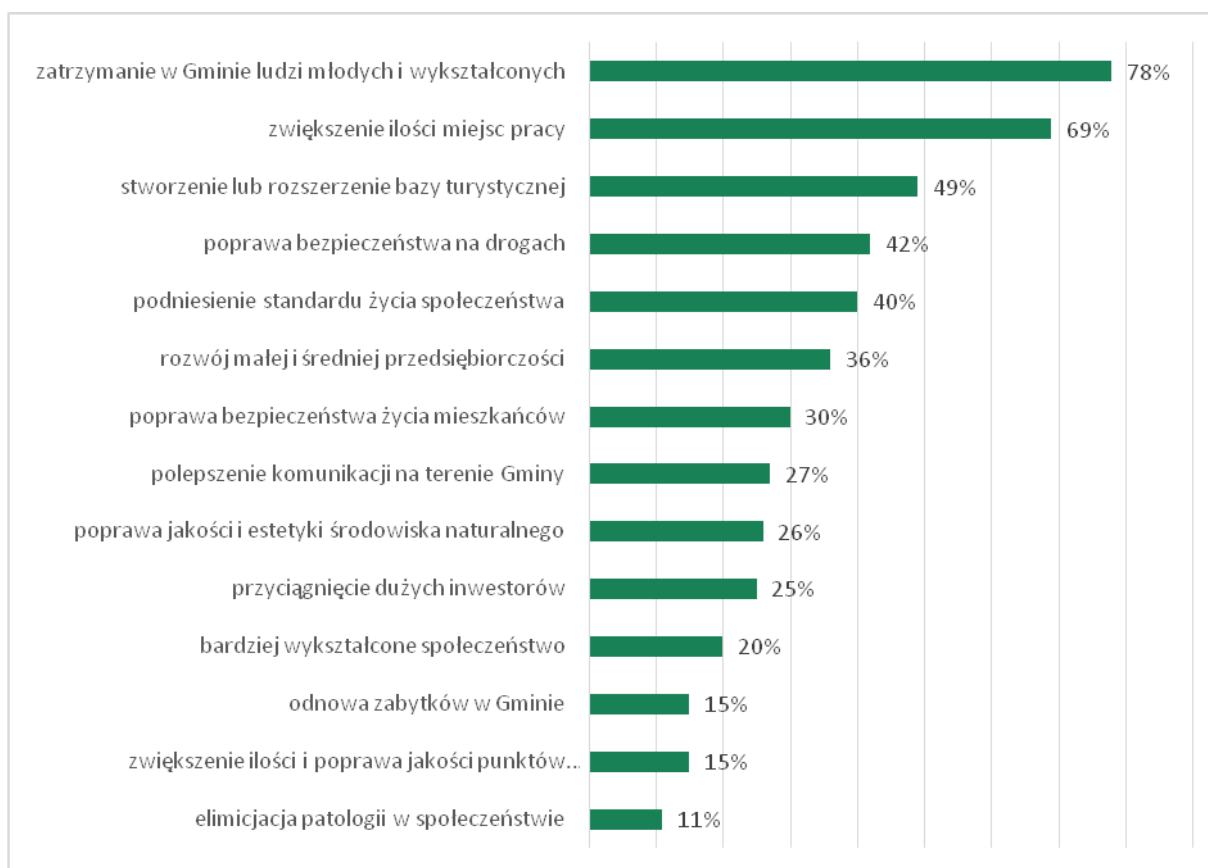
Źródło: Ankieta oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją

Odpowiadając na pytanie o jakość życia w kontekście rewitalizacji ankietowani mieszkańcy w prawie 70% wskazują, że pojawienie się lub większa aktywność ośrodków kulturalno-rekreacyjnych i sportowych wpłynęłaby na podniesienie poczucia bezpieczeństwa i integracji mieszkańców.

Na kolejnej pozycji znalazła się potrzeba poprawy nawierzchni dróg, Na uwagę zasługują kolejne wskazane przez respondentów zagadnienia związane z jakością życia: na 3, 4 i 5 miejscu mieszkańcy wskazali różnorodne problemy związane z niskim kapitałem społecznym. Świadomość, że są to ważne do rozwiązania problemy i zainteresowanie ich rozwiązaniem jest optymistyczne dla przyszłości Gminy.

Wg odpowiedzi mieszkańców, dzięki procesowi rewitalizacji w Gminie zostaną osiągnięte następujące efekty:

Rysunek 19 Planowane efekty procesu rewitalizacji Gminy Łużna

Źródło: Ankieta oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją

Wśród innych efektów, jakie zostaną osiągnięte w procesie rewitalizacji respondenci wymienili m.in. poprawa warunków sanitarnych przy realizacji budowy kanalizacji oraz wodociągu gminy, który ułatwia dostęp do czystej wody bieżącej bez ograniczeń związanych z suszą, a także rozszerzenie bazy rekreacyjnej.

Wyniki badań wskazują na obawę mieszkańców o wyludnienie Gminy. Świadomość tego zjawiska może świadczyć o tym, że mieszkańcy są gotowi angażować się w podejmowane w Gminie aktywności i popierać działania które zapobiegłyby takiemu scenariuszowi.

W module 8, pytano mieszkańców o najpilniejsze do realizacji w poszczególnych miejscowościach projekty, przedsięwzięcia i inwestycje:

Tabela 46 Najpilniejsze Przedsięwzięcia / inwestycje / projekty:

Miejscowość	Przedsięwzięcia / inwestycje / projekty	Liczba wskazań
Na obszarze Gminy (bez	<ul style="list-style-type: none"> • remonty budynków • budowa boiska sportowego 	2 4

podania konkretnej lokalizacji)	<ul style="list-style-type: none"> • budowa chodników • projekt nowych miejsc pracy dla ludzi młodych • zagospodarowanie terenów pod rekreację i wypoczynek • odnowa albo zagospodarowanie terenu parku krajobrazowego • zwiększenie bezpieczeństwa na drogach • budowa wspólnej oczyszczalni ścieków • oświetlenie (w tym wzdłuż drogi wojewódzkiej) • budowa hali sportowej lub kompleksu sportowego • wodociągi, kanalizacja • rozwój i wsparcie dla działalności handlowo-usługowych • kontrola wylewania szamb • pomoc bezrobotnym w przekwalifikowaniu się • poprawa bezpieczeństwa • stworzenie bazy turystycznej (w tym związanej z zabytkami) • budowa siłowni na powietrzu w każdym sołectwie • ścieżki rowerowe • ogniwa fotowoltaiczne na budynkach użyteczności publicznej • odbiór odpadów komunalnych bezpośrednio z posesji – co miesiąc • budowa małej muszli na imprezy kulturalne • ujęcie wody dla mieszkańców • budowa obiektów służących spędzaniu wolnego czasu przez dzieci i młodzież • stworzenie nowych miejsc pracy • zwiększenie połączeń komunikacyjnych • rozbudowa dróg 	<p>4</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>4</p> <p>2</p> <p>13</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>4</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>
Biesna	<ul style="list-style-type: none"> • budowa Domu Ludowego • wodociąg • poprawa jakości dróg • zagospodarowanie parku przy szkole • budowa chodnika na odcinku Biesna – Siedliska • budowa sali gimnastycznej • oświetlenie przy drodze wojewódzkiej Biesna – Siedliska • ścieżki rowerowe lub biegowe • kanalizacja • odnowa parku prze zespole dworskim 	<p>30</p> <p>5</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>13</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>1</p> <p>3</p> <p>1</p>
Łużna	<ul style="list-style-type: none"> • budowa chodnika na odcinku Łużna – Siedliska • budowa dioramy na wzgórzu Pustki • wprowadzenie w Urzędzie Gminy e-usług (dostępnych przez Internet) • budowa kładki na rzece na wysokości piekarni • odnowa budynku poczty • otoczenie opieką cmentarza komunalnego (poprawienie estetyki alejek i ogrodzenia) • remont GOK • stworzenie miejsc parkingowych 	<p>4</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p>
Mszanka	<ul style="list-style-type: none"> • budowa chodnika 	<p>1</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • wykonanie oświetlenia 	1
Szalowa	<ul style="list-style-type: none"> • otoczenie opieką zabytkowych kapliczek i pomników na cmentarzu komunalnym • budowa boiska • budowa parkingu • odbudowa parku przy dworze • organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży (sportowych, wycieczek, j. obcych) 	1 18 4 1 3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ankiety oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją

Kolejne pytanie miało na celu identyfikację tych przedsięwzięć, które według mieszkańców powinny zostać wsparte finansowo w ramach rewitalizacji. Odpowiedzi wskazują na dużą potrzebę mieszkańców uatrakcyjnienia Gminy w obiekty przeznaczone na aktywność rekreacyjną, sportowa i kulturalną, a także budowę sieci wodno-kanalizacyjnej.

Jest to spójne z odpowiedziami dotyczącymi poglądów mieszkańców w zakresie „Efektów jakie powinny zostać osiągnięte w procesie rewitalizacji” (7 pytanie ankietowe). Odpowiadając na to pytanie największa grupa mieszkańców (78%) zaznaczyła odpowiedź - zatrzymanie w Gminie ludzi młodych i wykształconych..

Ostatnie pytanie w ankiecie miało na celu uzyskanie stwierdzeń „co stanowi o atrakcyjności Gminy”. Z wypowiedzi widać dumę mieszkańców z bogactwa przyrodniczego, krajobrazowego i historycznego Gminy. W ankietach pojawiło się wiele rozbudowanych i bogatych wypowiedzi, które dotyczyły wydarzeń kulturalnych, naukowych, międzynarodowych imprez. Jednak z odpowiedzi udzielonych w ankietach wynika że, w świadomości mieszkańców o atrakcyjności Gminy stanowi przede wszystkim krajobraz, walory przyrodnicze i obiekty zabytkowe z I wojny Światowej.

Analizując te odpowiedzi w powiązaniu z pytaniem z modułu 3 ankiety „Dlaczego ten obszar gminy jest zdegradowany” w którym największa liczba przebadanych mieszkańców (ponad 80 %) wskazała brak miejsc pracy, a blisko 70% respondentów wskazała odpowiedź – słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno-wypoczynkowa, widać że mieszkańcy widzą potencjał, na którym należy budować rozwój i przyszłość Gminy.

3. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT Gminy Łużna ma na celu uporządkowanie informacji zebranych o jej aktualnej pozycji i określenie jej perspektyw, a wraz z tym najlepszej strategii jej rewitalizacji. Analiza ta pomaga określić następujące czynniki:

- mocne strony (ang. *strengths*) Gminy, które należy wykorzystać będą sprzyjać jej rozwojowi, a w chwili obecnej pozytywnie ją wyróżniające w otoczeniu;
- słabe strony (ang. *weaknesses*), których nie wyeliminowanie lub nie zniwelowanie siły ich oddziaływania będzie hamować rozwój Gminy;
- szanse (ang. *opportunities*), które przy umiejętnym wykorzystaniu mogą wpływać pozytywnie na rozwój Gminy i poprawiać jakość życia jej mieszkańców;
- zagrożenia (ang. *threats*) – czynniki, które w przyszłości mogą być zagrożeniem dla sprawności funkcjonowania Gminy i jakości życia jej mieszkańców.

Analiza SWOT została wykonana w podziale na czynniki zewnętrzne oddziałujące na całą Gminę, czyli szanse płynące z otoczenia oraz występujące w nim zagrożenia, a także czynniki wewnętrzne, czyli mocne i słabe strony każdej z wsi w Gminie.

Podział taki jest zasadny z uwagi na konieczność delimitacji obszarów o największej koncentracji zjawisk negatywnych. Wskazanie mocnych i słabych stron każdej z wsi w oparciu o diagnozę sytuacji w Gminie oraz wyniki badania ankietowego pozwoli na wyszczególnienie obszarów wymagających rewitalizacji.

W przypadku powtarzalności zjawisk negatywnych występujących w miejscowościach z terenu Gminy Łużna obszar ten w dalszej części diagnozy zostanie potraktowany całościowo.

Tabela 47 Analiza SWOT Gminy Łużna

SWOT		SZANSE	ZAGROŻENIA
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	GMINA ŁUŻNA	<ul style="list-style-type: none"> zapisy dokumentów strategicznych na poziomie województwa; wykorzystanie środków z funduszy zewnętrznych, w tym na działania rewitalizacyjne; przychyłość władz powiatu dla biznesu; podjęcie nowych inwestycji, w tym mieszkaniowych; wzrost zamożności Gminy; wzrost ilości nowych podmiotów gospodarczych lub wzrost zatrudnienia w istniejących firmach; możliwość aranżacji przestrzeni w centrum Gminy; rezerwa terenów (w tym nieużytków) z możliwością stworzenia oferty aktywnego spędzania wolnego czasu i rozwoju turystyki; możliwość wykorzystania obiektów zdegradowanych z możliwością wykorzystania na cele społeczne, gospodarcze i kulturalne; możliwość wykorzystania dziedzictwa kulturowego dla rozwoju turystyki; wzrost ilości turystów odwiedzających Gminę; programy i działania aktywizujące osoby bezrobotne i zmniejszające patologie i marginalizację społeczną wśród mieszkańców realizowane przez GOPS i PUP; duże zapotrzebowanie mieszkańców Gminy na obiekty sportowe; zwiększenie intensywności działań promocyjnych Gminy w celu budowy marki i zwiększenia jej rozpoznawalności; 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczony dostęp do środków Unii Europejskiej; wysokie koszty rewitalizacji terenów zdegradowanych; odpływ ludzi ze względu na brak atrakcyjnych ofert pracy (emigracja zarobkowa); brak korzystnej oferty na rynku pracy oraz wzrost bezrobocia, uzależnień i wykluczenia społecznego; systematyczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym; stagnacja w rozwoju infrastruktury technicznej; dalsza degradacja środowiska naturalnego; brak polityki przestrzennej, nieład przestrzenny, niska estetyka obiektów i terenów
		MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	BIESNA	STREFA PRZESTRZENNA	
		<ul style="list-style-type: none"> Zespół parkowo-dworski w Biesnej; Cmentarz nr 121 z okresu I wojny światowej; dominująca forma własności gruntów i budynków to własność prywatna; 	<ul style="list-style-type: none"> brak kanalizacji; zasoby mieszkaniowe generujące zanieczyszczenie środowiska naturalnego; słaba dostępność komunikacyjna; niewystarczająca baza sportowo-rekreacyjna do realizacji podstawy programowej z lekcji wychowania fizycznego dla młodzieży szkolnej; słabe oznakowanie atrakcji turystycznych; niewystarczająca ilość obiektów sportowych dla zawodników klubów sportowych oraz aktywnych fizycznie mieszkańców wsi
		STREFA GOSPODARCZA	
		<ul style="list-style-type: none"> wysoki odsetek ludności w wieku produkcyjnym; 	<ul style="list-style-type: none"> brak podmiotów gospodarczych z branży gastronomicznej i hotelarskiej; mała ilość podmiotów gospodarczych;

	BIEŚNIK	STREFA SPOŁECZNA	
		<ul style="list-style-type: none"> • duże zainteresowanie mieszkańców Gminy aktywnością fizyczną; • wysokie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców; • sprawnie funkcjonujące organizacje pozarządowe; • wysoka frekwencja mieszkańców gminy w wydarzeniach społeczno-kulturalnych; 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca ilość atrakcyjnych programów rozwoju zainteresowań dla dzieci i młodzieży; • brak wsparcia psychologicznego dla uczniów i ich rodziców; • niski poziom kompetencji społecznych rodziców i opiekunów; • niski poziom wiedzy rodziców nauczycieli na temat zagrożeń i uzależnień młodzieży; • brak miejsc przeznaczonych na spędzanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży; • brak miejsc spotkań integracyjnych dla mieszkańców;
		STREFA PRZESTRZENNA	
		<ul style="list-style-type: none"> • dominująca forma własności gruntów i budynków to własność prywatna; 	<ul style="list-style-type: none"> • brak kanalizacji; • zasoby mieszkaniowe generujące zanieczyszczenie środowiska naturalnego; • niewystarczająca ilość obiektów sportowych dla zawodników klubów sportowych oraz aktywnych fizycznie mieszkańców wsi; • niewystarczająca baza sportowo-rekreacyjna do realizacji podstawy programowej z lekcji wychowania fizycznego dla młodzieży szkolnej; • słaba dostępność komunikacyjna; • słabe oznakowanie atrakcji turystycznych;
		STREFA GOSPODARCZA	
<ul style="list-style-type: none"> • wysoki odsetek ludności w wieku produkcyjnym; 	<ul style="list-style-type: none"> • brak podmiotów gospodarczych z branży gastronomicznej i hotelarskiej; • mała ilość podmiotów gospodarczych; 		
CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	ŁUŻNA	STREFA SPOŁECZNA	
		<ul style="list-style-type: none"> • duże zainteresowanie mieszkańców Gminy aktywnością fizyczną; • wysokie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców; • wysoka frekwencja mieszkańców gminy w wydarzeniach społeczno-kulturalnych; 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca ilość atrakcyjnych programów rozwoju zainteresowań dla dzieci i młodzieży; • niski poziom kompetencji społecznych rodziców i opiekunów; • brak wsparcia psychologicznego dla uczniów i ich rodziców; • niski poziom wiedzy rodziców nauczycieli na temat zagrożeń i uzależnień młodzieży;
		STREFA PRZESTRZENNA	
		<ul style="list-style-type: none"> • Liczne atrakcje turystyczne: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cmentarz nr 120 z okresu I wojny światowej; ○ Cmentarz nr 122 z okresu I wojny światowej; ○ Cmentarz nr 123 „Pustki” z okresu I wojny światowej wyróżniony Znakiem Dziedzictwa Europejskiego; • dominująca forma własności gruntów i budynków to własność prywatna; 	<ul style="list-style-type: none"> • brak kanalizacji; • duże zasoby mieszkaniowe generujące zanieczyszczenie środowiska naturalnego; • niewystarczająca baza sportowo-rekreacyjna do realizacji podstawy programowej z lekcji wychowania fizycznego dla młodzieży szkolnej; • słaba dostępność komunikacyjna; • słabe oznakowanie atrakcji turystycznych; • niewystarczająca ilość obiektów sportowych dla zawodników klubów sportowych oraz aktywnych fizycznie mieszkańców wsi;
		STREFA GOSPODARCZA	

MSZANKA	<ul style="list-style-type: none"> wysoki odsetek ludności w wieku produkcyjnym; ponad 50% podmiotów gospodarczych funkcjonuje ponad 10 lat; 	<ul style="list-style-type: none"> brak podmiotów gospodarczych z branży gastronomicznej i hotelarskiej;
	STREFA SPOŁECZNA	
	<ul style="list-style-type: none"> duże zainteresowanie mieszkańców Gminy aktywnością fizyczną; drużyna SKS Zespołu Szkół nr 1 w Łużnej (koszykówka dziewcząt) zwyciężcą turnieju w powiecie gorlickim; wysokie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców; wysoka frekwencja mieszkańców gminy w wydarzeniach społeczno-kulturalnych; 	<ul style="list-style-type: none"> niewystarczająca ilość atrakcyjnych programów rozwoju zainteresowań dla dzieci i młodzieży; niski poziom kompetencji społecznych rodziców i opiekunów; brak wsparcia psychologicznego dla uczniów i ich rodziców; niski poziom wiedzy rodziców nauczycieli na temat zagrożeń i uzależnień młodzieży;
	STREFA PRZESTRZENNA	
	<ul style="list-style-type: none"> dominująca forma własności gruntów i budynków to własność prywatna; 	<ul style="list-style-type: none"> brak kanalizacji; duże zasoby mieszkaniowe generujące zanieczyszczenie środowiska naturalnego; niewystarczająca ilość obiektów sportowych dla zawodników klubów sportowych oraz aktywnych fizycznie mieszkańców wsi; niewystarczająca baza sportowo-rekreacyjna do realizacji podstawy programowej z lekcji wychowania fizycznego dla młodzieży szkolnej; słaba dostępność komunikacyjna; słabe oznakowanie atrakcji turystycznych;
	STREFA GOSPODARCZA	
<ul style="list-style-type: none"> wysoki odsetek ludności w wieku produkcyjnym; ponad 50% podmiotów gospodarczych funkcjonuje ponad 10 lat; 	<ul style="list-style-type: none"> brak podmiotów gospodarczych z branży gastronomicznej i hotelarskiej; 	
STREFA SPOŁECZNA		
<ul style="list-style-type: none"> duże zainteresowanie mieszkańców Gminy aktywnością fizyczną; wysokie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców; wysoka frekwencja mieszkańców gminy w wydarzeniach społeczno-kulturalnych; 	<ul style="list-style-type: none"> niski poziom wiedzy rodziców nauczycieli na temat zagrożeń i uzależnień młodzieży; niski poziom kompetencji społecznych rodziców i opiekunów; brak wsparcia psychologicznego dla uczniów i ich rodziców; niewystarczająca ilość atrakcyjnych programów rozwoju zainteresowań dla dzieci i młodzieży; 	
STREFA PRZESTRZENNA		
<ul style="list-style-type: none"> Zespół dworski; dominująca forma własności gruntów i budynków to własność prywatna; 	<ul style="list-style-type: none"> brak kanalizacji; duże zasoby mieszkaniowe generujące zanieczyszczenie środowiska naturalnego; niewystarczająca ilość obiektów sportowych dla zawodników klubów sportowych oraz aktywnych fizycznie mieszkańców wsi; niewystarczająca baza sportowo-rekreacyjna do realizacji podstawy programowej z lekcji wychowania fizycznego dla młodzieży szkolnej; słaba dostępność komunikacyjna; słabe oznakowanie atrakcji turystycznych; 	
SZALOWA		

WOLA ŁUŻAŃSKA	STREFA GOSPODARCZA	
	<ul style="list-style-type: none"> wysoki odsetek ludności w wieku produkcyjnym; 	<ul style="list-style-type: none"> brak podmiotów gospodarczych z branży gastronomicznej i hotelarskiej; mała ilość podmiotów gospodarczych;
	STREFA SPOŁECZNA	
	<ul style="list-style-type: none"> drużyna UKS Szalowa zwycięzcą Turnieju Orlika „O Puchar Premiera” w kategorii chłopców starszych; wysokie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców; duże zainteresowanie mieszkańców Gminy aktywnością fizyczną; wysoka frekwencja mieszkańców gminy w wydarzeniach społeczno-kulturalnych; 	<ul style="list-style-type: none"> niewystarczająca ilość atrakcyjnych programów rozwoju zainteresowań dla dzieci i młodzieży; niski poziom kompetencji społecznych rodziców i opiekunów; brak wsparcia psychologicznego dla uczniów i ich rodziców; niski poziom wiedzy rodziców nauczycieli na temat zagrożeń i uzależnień młodzieży;
	STREFA PRZESTRZENNA	
	<ul style="list-style-type: none"> dominująca forma własności gruntów i budynków to własność prywatna; 	<ul style="list-style-type: none"> brak kanalizacji; duże zasoby mieszkaniowe generujące zanieczyszczenie środowiska naturalnego; niewystarczająca ilość obiektów sportowych dla zawodników klubów sportowych oraz aktywnych fizycznie mieszkańców wsi; niewystarczająca baza sportowo-rekreacyjna do realizacji podstawy programowej z lekcji wychowania fizycznego dla młodzieży szkolnej; słaba dostępność komunikacyjna; słabe oznakowanie atrakcji turystycznych;
	STREFA GOSPODARCZA	
	<ul style="list-style-type: none"> wysoki odsetek ludności w wieku produkcyjnym; 	<ul style="list-style-type: none"> brak podmiotów gospodarczych z branży gastronomicznej i hotelarskiej; mała ilość podmiotów gospodarczych;
	STREFA SPOŁECZNA	
	<ul style="list-style-type: none"> duże zainteresowanie mieszkańców Gminy aktywnością fizyczną; wysokie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców; wysoka frekwencja mieszkańców gminy w wydarzeniach społeczno-kulturalnych; 	<ul style="list-style-type: none"> niewystarczająca ilość atrakcyjnych programów rozwoju zainteresowań dla dzieci i młodzieży; brak wsparcia psychologicznego dla uczniów i ich rodziców; niski poziom wiedzy rodziców nauczycieli na temat zagrożeń i uzależnień młodzieży; niski poziom kompetencji społecznych rodziców i opiekunów;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zgromadzonych danych.

4. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY

Jako **obszar zdegradowany**, rozumie się obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności **bezrobocia, ubóstwa**, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także **niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym**, oraz występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) **gospodarczych** – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw, lub
- 2) **środowiskowych** – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) **przestrzenno-funkcjonalnych** – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) **technicznych** – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tymo przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Przyjęte na potrzeby opracowania diagnozy i Gminnego Programu Rewitalizacji jednostki referencyjne to okręgi wyborcze w granicach uchwalonych przez Radę Gminy uchwałą nr XLIX/341/14 z dnia 21 lipca 2014 w sprawie podziału Gminy Łużna na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu.

Podział ten uznano za optymalny z uwagi na fakt, iż dzieli on gminę na zwarte i zbliżone do siebie obszarowo i pod względem liczby ludności tereny. Celem wyznaczenie obszarów posłużono się 22 wskaźnikami opisującymi różne aspekty życia mieszkańców w okręgach wyborczych:

- Udział mieszkańców mających 65 lub więcej lat,

- Liczba rodzin korzystających z pomocy społ. na 100 mieszkańców,
- łączna liczba osób korzystająca z zasiłków pomocy społecznej na 100 mieszkańców,
- Liczba przyznanych świadczeń społecznych na 100 mieszkańców okręgu z powodu: ubóstwa,
- Liczba przyznanych świadczeń społecznych na 100 mieszkańców okręgu z powodu: potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- Liczba przyznanych świadczeń społecznych na 100 mieszkańców okręgu z powodu: długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- Liczba przyznanych świadczeń społecznych na 100 mieszkańców okręgu z powodu: niepełnosprawności,
- Liczba przyznanych świadczeń społecznych na 100 mieszkańców okręgu z powodu: bezrobocia,
- Liczba przyznanych świadczeń społecznych na 100 mieszkańców okręgu z powodu: przemocy w rodzinie,
- Liczba przestępstw kryminalnych do liczby mieszkańców w okręgu (w 100),
- Liczba przestępstw drogowych do liczby mieszkańców w okręgu (w 100),
- Uszczerbki na zdrowiu do liczby mieszkańców w okręgu (w 100),
- Liczba kradzieży z włamaniem do liczby mieszkańców w okręgu (w 100),
- Liczba działalności do liczby mieszkańców w okręgu (w 100),
- Średni dochód osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na liczbę firm w okręgu,
- Średni dochód osób fizycznych NIE prowadzących działalności gospodarczej do liczby mieszkańców w okręgu (w 100),
- Liczba budynków niepodłączonych do sieci gazowej do ogólnej liczby budynków w okręgu,
- Azbest w m2 w stosunku do liczby wszystkich budynków w okręgu,
- Liczba budynków niepodłączonych do sieci wodociągowej do ogólnej liczby budynków w okręgu,
- Liczba budynków niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej ani do oczyszczalni przydomowych do ogólnej liczby budynków w okręgu,

- Liczba budynków zbudowanych przed 1990 rokiem do ogólnej liczby budynków w okręgu,
- Liczba pustostanów do liczby budynków w okręgu.

Po zmierzeniu poziomów każdego z tych wskaźników w każdym z okręgów wyborczych wyodrębniono TYLKO TE WSKAŹNIKI, w których poziom danego wskaźnika jest niższy/ wyższy od wartości średniej dla całej gminy. Zależenie od charakteru wskaźnika poziom niższy lub wyższy uważano za negatywny (np. liczba osób korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej / liczba działalności gospodarczych).

Obszar uznane za zdegradowane na terenie Gminy Łużna to obszary na terenie których odnotowano występowanie największej ilości negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz występowanie negatywnych zjawisk z którejkolwiek pozostałych czterech sfer.

Wskaźniki społeczne i wskaźniki z pozostałych stref badano i analizowano równocześnie. Równoczesne występowanie kryzysu w kilku sferach wskazano dopiero po wyselekcjonowaniu obszarów zdegradowanych społecznie.

W wyniku podziału gminy na jednostki referencyjne (okręgi wyborcze) obszar zdegradowany, na podstawie wskaźników wynikających z przeprowadzonej diagnozy społecznej, obszar ten obejmuje granice następujących okręgów:

- okręg wyborczy nr 1: sołectwo Biesna
- okręg wyborczy nr 11: część sołectwa Szalowa obejmująca przysiółki: Centrum Wsi, Zagumnie.
- okręg wyborczy nr 13: część sołectwa Szalowa obejmująca wieś Bieśnik
- okręg wyborczy nr 14: część sołectwa Wola Łużańska obejmująca przysiółki: Nowa Wieś, Bucze, Gaberówka, Ujechane.
- okręg wyborczy nr 15: część sołectwa Wola Łużańska obejmująca przysiółki: Centrum Wsi, Podlesie, Pisanki, Zapady, Granice.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji obszar rewitalizacji obejmuje w całości lub w części tereny zdegradowane. Biorąc pod uwagę aktualną filozofie procesu rewitalizacji obszar ten obejmuje tereny zdegradowane cechujące się największą gęstością zaludnienia. Przy wyznaczaniu jego granic zachowane zostały wynikające z założeń Ustawy, górne limity Tak

więc mieszkańcy obszaru rewitalizacji stanowią mniej niż 30% łącznej liczby ludności gminy, a teren nie przekracza 20% powierzchni gminy.

Na terenie gminy Łużna wyznacza się obszar rewitalizacji o łącznej powierzchni 979 ha (tj. 17,40% powierzchni gminy), zamieszkały przez 2488 osób (tj. 28,85% populacji gminy Łużna).

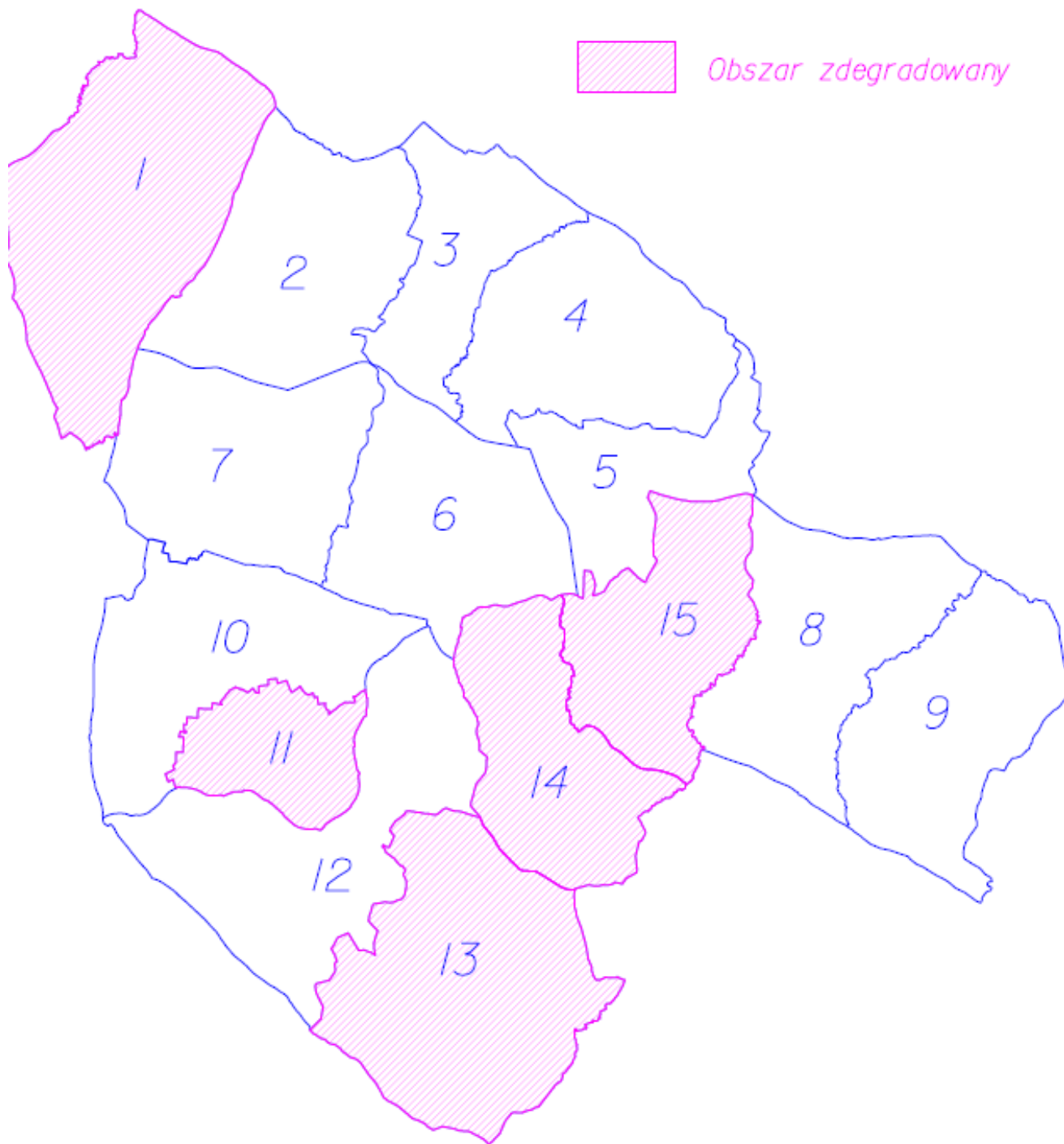
Powierzchnia obszaru rewitalizacji obejmuje:

- części obszaru okręgu wyborczego nr 1 (sołectwo Biesna),
- obszaru okręgu wyborczego nr 11: część sołectwa Szalowa obejmująca przysiółki: Centrum Wsi, Zagumnie.
- części okręgu wyborczego nr 13: część sołectwa Szalowa obejmująca wieś Bieśnik
- części okręgu wyborczego nr 14: część sołectwa Wola Łużańska obejmująca przysiółki: Nowa Wieś, Bucze, Gaberówka, Ujechane.
- części okręgu wyborczego nr 15: część sołectwa Wola Łużańska obejmująca przysiółki: Centrum Wsi, Podlesie, Pisanki, Zapady, Granice.

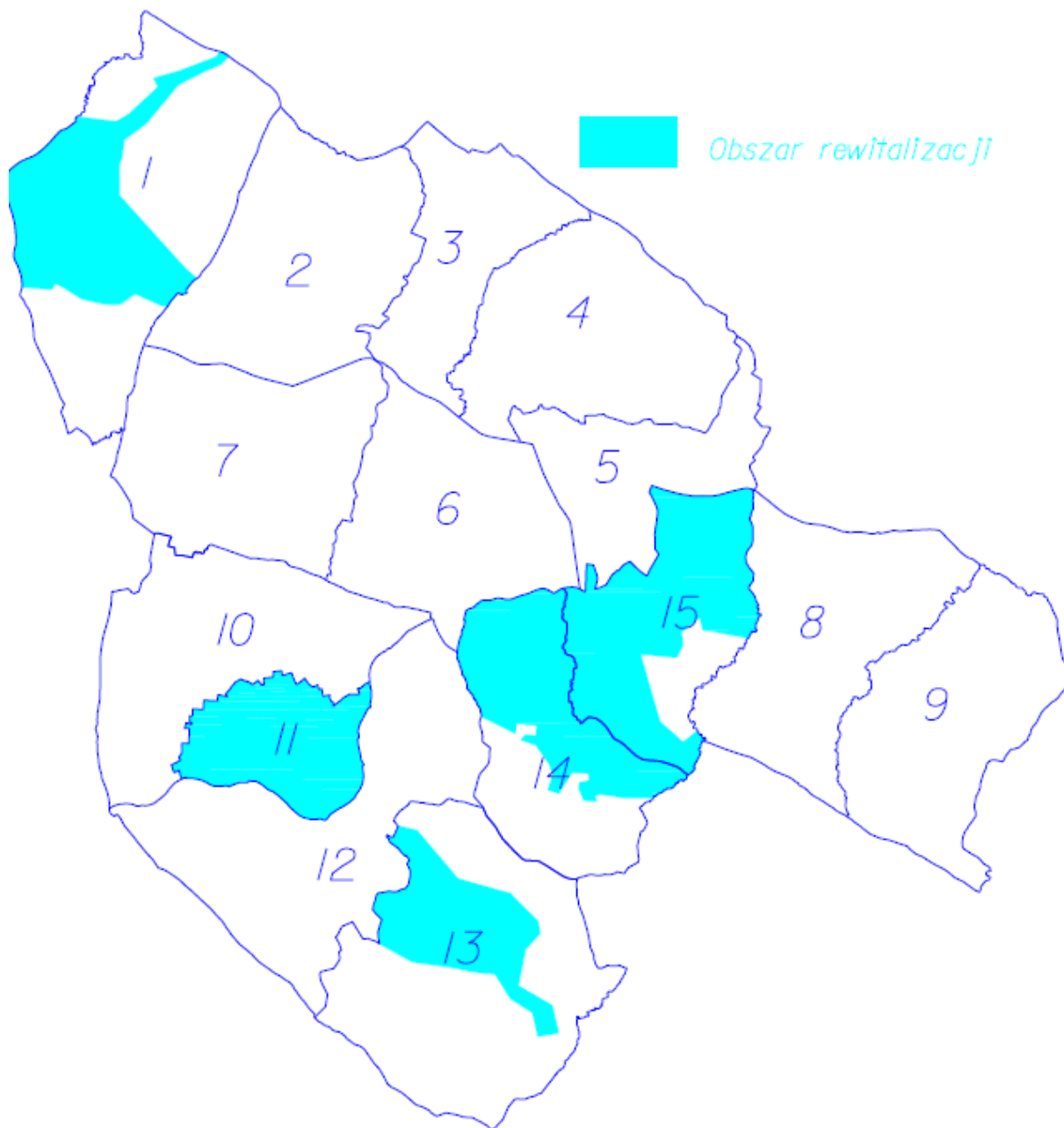
Tabela 48 Częstotliwość występowania wskaźników społecznych wskazujących na procesy degradacji społecznej w poszczególnych okręgach

Numer okręgu	Częstotliwość występowania wskaźników społecznych w poszczególnych okręgach
1 (Biesna)	8
2 (Łużna)	1
3 (Łużna)	3
4 (Łużna)	4
5 (Łużna)	6
6 (Łużna)	2
7 (Łużna)	7
8 (Mszanka)	2
9 (Mszanka)	5
10 (Szalowa)	5
11 (Szalowa)	10
12 (Szalowa)	4
13 (Bieśnik)	9
14 (Wola Łużańska)	8
15 (Wola Łużańska)	8

Mapa obszaru zdegradowanego

Mapa obszaru rewitalizacji

Ogólna informacja na temat jednostek referencyjnych – powierzchnia, liczba ludności proporcje w powierzchniach i w demografii.

Tabela 49 Liczba i udział ludności okręgów wyborczych w populacji Gminy Łużna

Numer okręgu	Liczba mieszkańców	% mieszkańców	Liczba mieszkańców w 100
1 (Biesna)	773	9,0%	7,73
2 (Łużna)	608	7,0%	6,08
3 (Łużna)	557	6,5%	5,57
4 (Łużna)	526	6,1%	5,26
5 (Łużna)	559	6,5%	5,59
6 (Łużna)	565	6,6%	5,65
7 (Łużna)	507	5,9%	5,07
8 (Mszanka)	466	5,4%	4,66
9 (Mszanka)	470	5,4%	4,7
10 (Szalowa)	672	7,8%	6,72
11 (Szalowa)	738	8,6%	7,38
12 (Szalowa)	773	9,0%	7,73
13 (Bieśnik)	385	4,5%	3,85
14 (Wola Łużańska)	478	5,5%	4,78
15 (Wola Łużańska)	548	6,4%	5,48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

Tabela 50 Powierzchnia okręgów wyborczych i udział powierzchni okręgów w ogólnej powierzchni gminy

Numer okręgu	Powierzchnia (w ha)	% powierzchni
1 (Biesna)	573	10,2%
2 (Łużna)	409	7,3%
3 (Łużna)	243	4,3%
4 (Łużna)	394	7,0%
5 (Łużna)	233	4,1%
6 (Łużna)	361	6,4%
7 (Łużna)	401	7,1%
8 (Mszanka)	390	6,9%
9 (Mszanka)	377	6,7%
10 (Szalowa)	397	7,1%
11 (Szalowa)	173	3,1%
12 (Szalowa)	487	8,7%
13 (Bieśnik)	546	9,7%
14 (Wola Łużańska)	325	5,8%
15 (Wola Łużańska)	317	5,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

CHARAKTERYSTYKA WSKAŹNIKÓW NA PODSTAWIE KTÓRYCH WYZNACZONO OBSZAR ZDEGRADOWANY

Wskaźniki dotyczące sfery społecznej:

Tabela 51 Wskaźniki społeczne na 100 mieszkańców Gminy Łużna w okręgach

Okręg	Udział mieszkańców mających 65 lub więcej lat do ogólnej liczby mieszkańców stan na 01.08.2016r.
1 (Biesna)	0,11
2 (Łużna)	0,13
3 (Łużna)	0,17
4 (Łużna)	0,11
5 (Łużna)	0,12
6 (Łużna)	0,13
7 (Łużna)	0,11
8 (Mszanka)	0,15
9 (Mszanka)	0,16
10 (Szalowa)	0,13
11 (Szalowa)	0,15
12 (Szalowa)	0,12
13 (Bieśnik)	0,13
14 (Wola Łużańska)	0,15
15 (Wola Łużańska)	0,15
średnia dla wskaźnika	0,14

Tabela 52 Wskaźniki społeczne na 100 mieszkańców Gminy Łużna w okręgach w tym: obciążenie demograficzne, powody przyznania pomocy społecznej, przestępczość

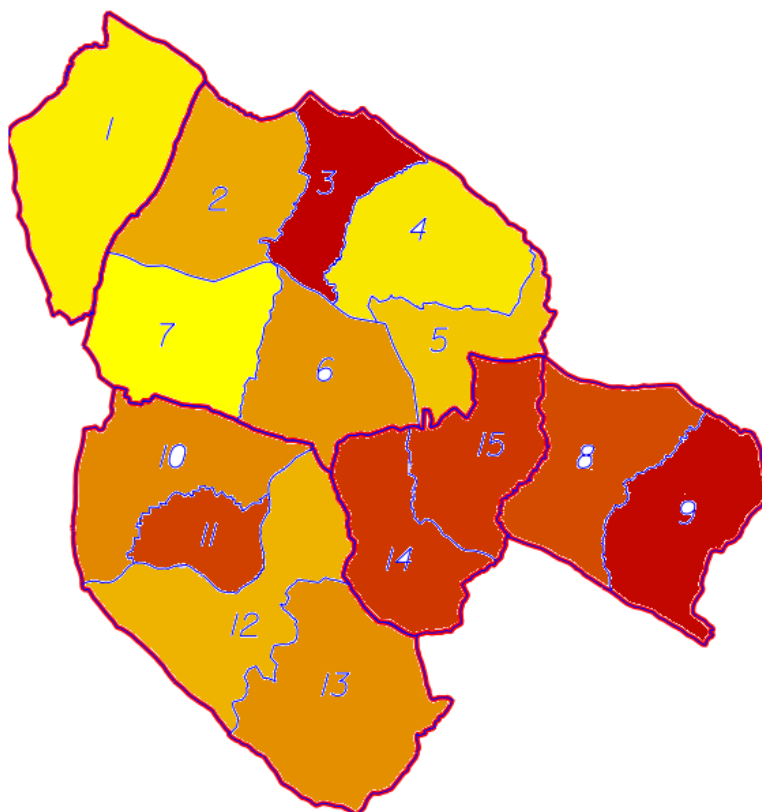
Numer okręgu	Liczba rodzin korzystających z pomocy społ. na 100 mieszkańców	łączna liczba osób korzystająca z zasiłków pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba przyznanych świadczeń społecznych na 100 mieszkańców wg powodów przyznania:					
			ubóstwa	niepełnosprawności	długotrwałej lub ciężkiej choroby	przemocy w rodzinie	potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	alkoholizmu lub narkomanii
1 (Biesna)	4,27	8,15	13,71	2,07	3,23	0,52	5,05	0,00
2 (Łużna)	2,96	4,93	9,54	1,15	0,66	0,00	4,11	0,00
3 (Łużna)	2,69	4,49	11,49	0,18	1,08	0,00	4,13	0,00
4 (Łużna)	2,85	4,56	12,36	1,14	1,90	0,00	5,70	0,00
5 (Łużna)	3,58	6,26	14,49	0,54	0,36	0,00	6,08	0,00
6 (Łużna)	2,65	4,60	7,26	0,88	1,77	0,00	4,07	0,00
7 (Łużna)	3,35	6,31	13,41	0,79	1,58	0,59	6,71	0,00
8 (Mszanka)	2,15	5,58	8,80	1,72	1,50	0,00	3,22	0,00
9 (Mszanka)	2,98	6,38	11,28	1,49	0,85	0,00	4,47	0,00

10 (Szalowa)	2,38	3,13	7,14	0,60	0,60	2,08	3,42	0,15
11 (Szalowa)	3,79	8,40	8,67	2,17	3,25	0,00	1,63	0,14
12 (Szalowa)	2,59	3,23	7,24	1,16	1,42	0,13	3,88	0,00
13 (Bieśnik)	4,94	7,27	11,69	1,82	1,30	0,26	6,23	0,00
14 (Wola Łużańska)	3,77	7,11	16,53	0,84	1,67	0,00	8,79	0,00
15 (Wola Łużańska a)	3,83	10,04	13,50	1,28	2,01	0,00	3,65	0,00
Średnia dla wskaźnika	3,25	6,03	11,14	1,19	1,55	0,24	4,74	0,02

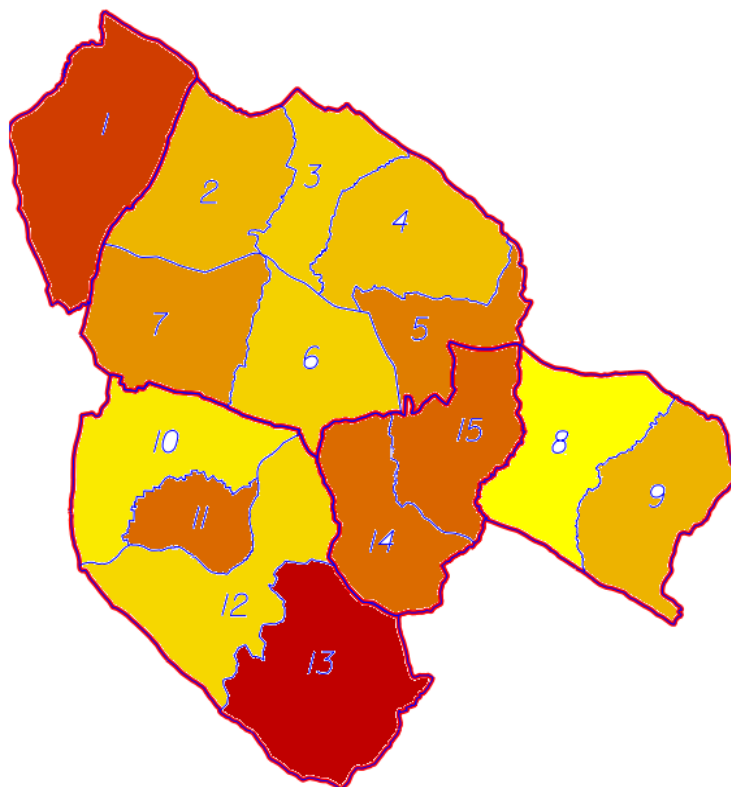
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Natężenie występowania poszczególnych niekorzystnych zjawisk społecznych w poszczególnych okręgach wyborczych obrazują poniższe mapy:

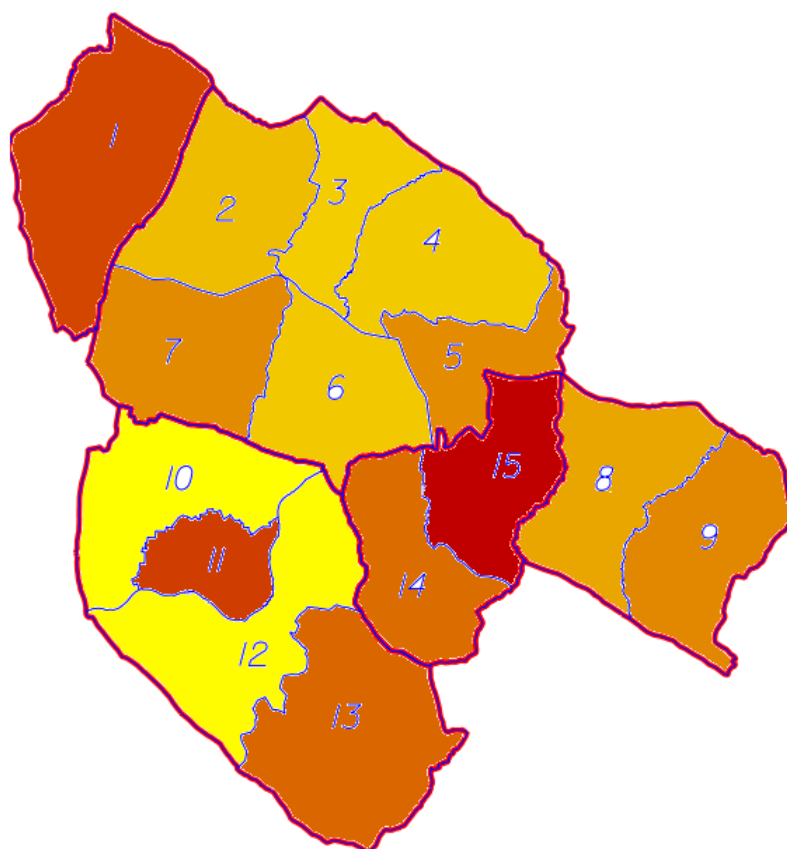
Udział mieszkańców mających 65 lub więcej lat do ogólnej liczby mieszkańców w okręgach

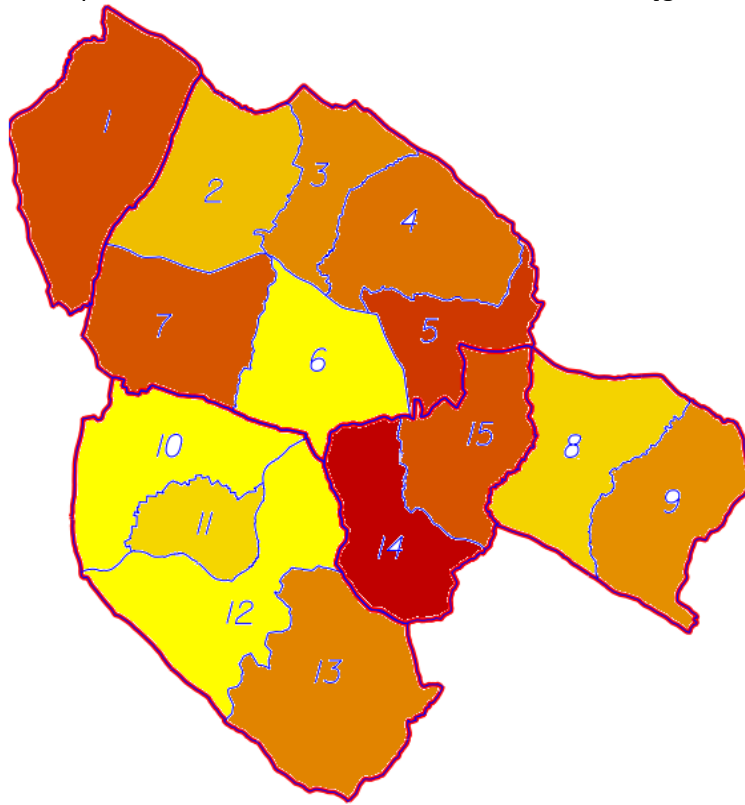
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców w okręgu

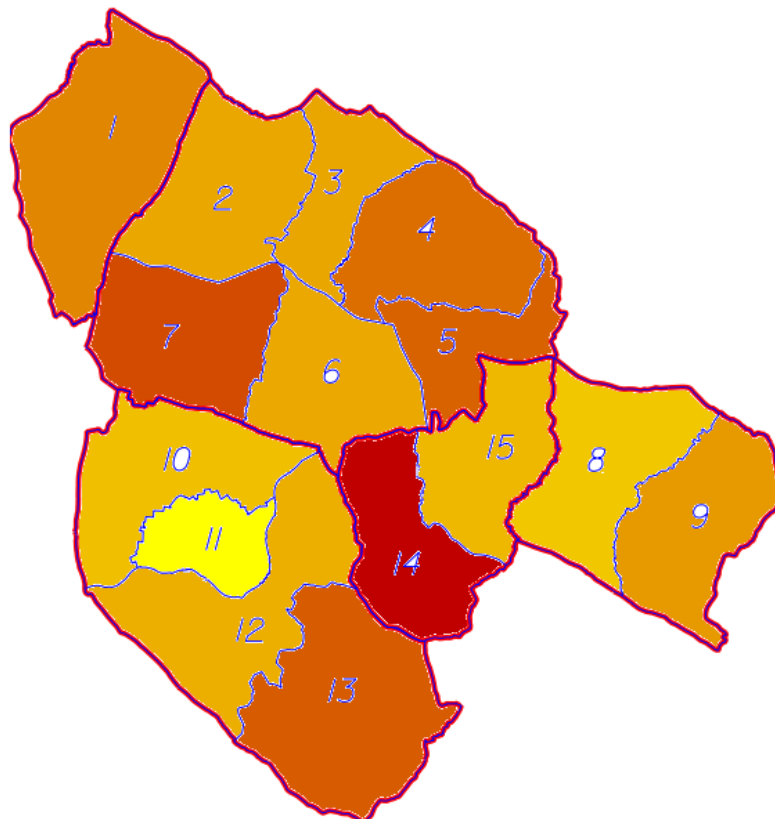
łącna liczba osób korzystająca z zasiłków pomocy społecznej na 100 mieszkańców w okręgu

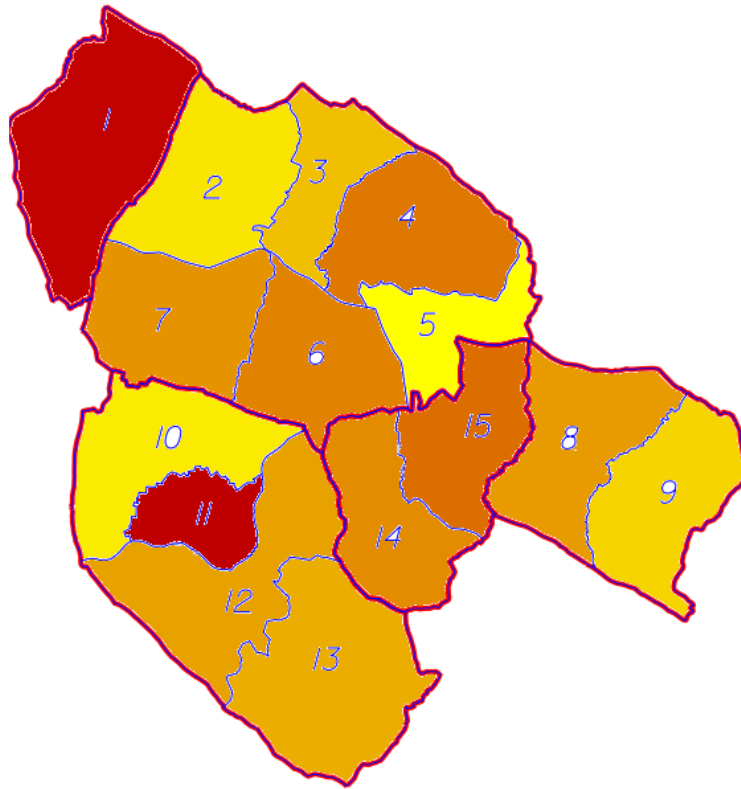
Liczba korzystających ze wsparcia pomocy społecznej
z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców w okręgu

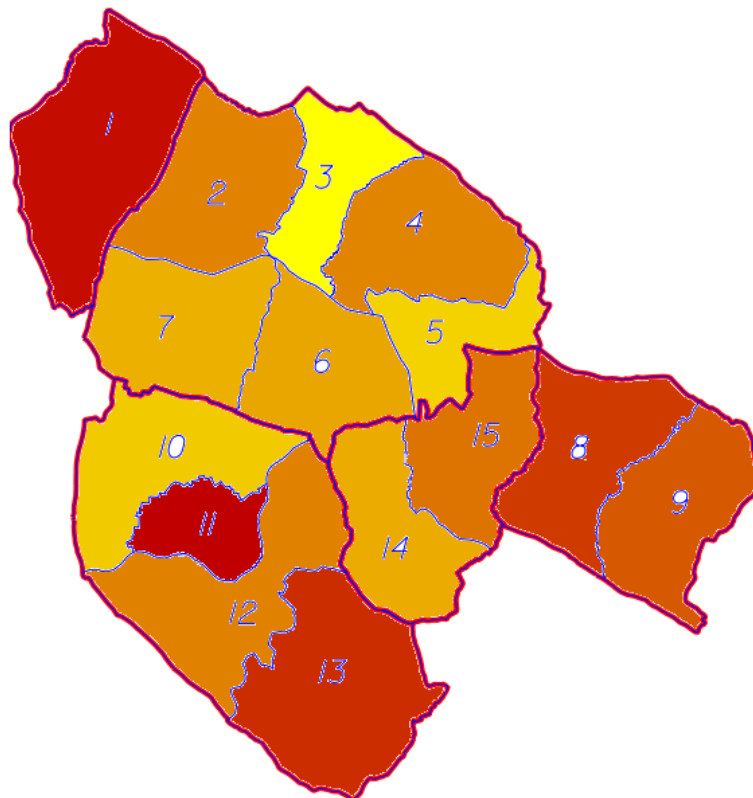
Liczba korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony
macierzyństwa lub wielodzietności na 100 mieszkańców okręgu

Liczba korzystających ze wsparcia pomocy społecznej
z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców okręgu

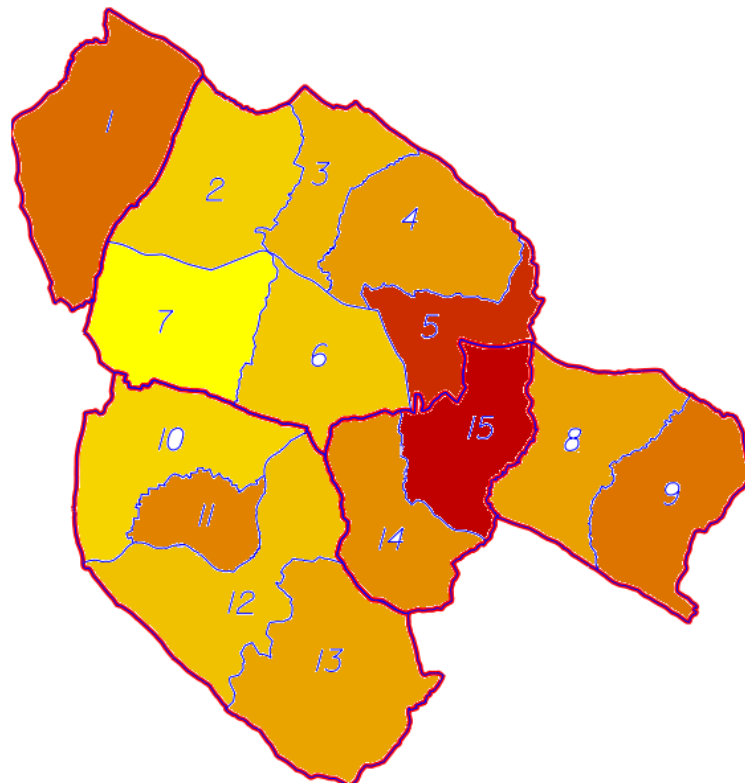
Liczba korzystających ze wsparcia pomocy społecznej
z powodu z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców okręgu

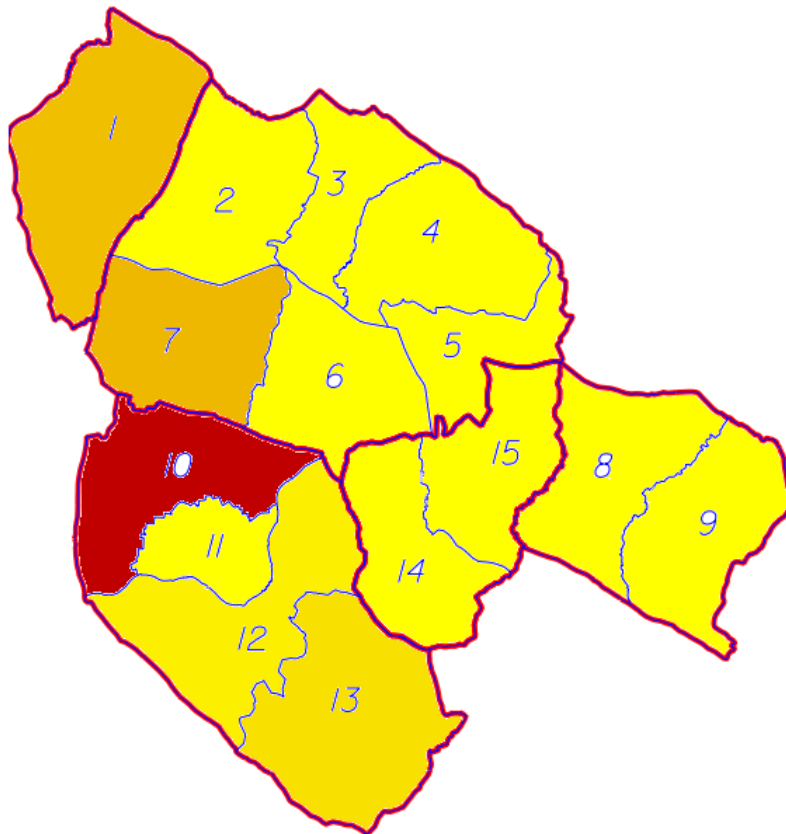
Kolejny wskaźnik dotyczy bezrobocia na terenie gminy:

Numer okręgu	Liczba mieszkańców w 100	liczba świadczeń pomocy społ. Z powodu bezrobocia	wsparcie z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców
1 (Biesna)	7,73	12	1,55
2 (Łużna)	6,08	4	0,66
3 (Łużna)	5,57	5	0,90
4 (Łużna)	5,26	6	1,14
5 (Łużna)	5,59	12	2,15
6 (Łużna)	5,65	4	0,71
7 (Łużna)	5,07	1	0,20
8 (Mszanka)	4,66	5	1,07
9 (Mszanka)	4,7	7	1,49
10 (Szalowa)	6,72	4	0,60
11 (Szalowa)	7,38	10	1,36
12 (Szalowa)	7,73	6	0,78
13 (Bieśnik)	3,85	4	1,04
14 (Wola Łużańska)	4,78	6	1,26
15 (Wola Łużańska)	5,48	14	2,55
Średnia dla wskaźnika			1,16

Liczba korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców okręgu

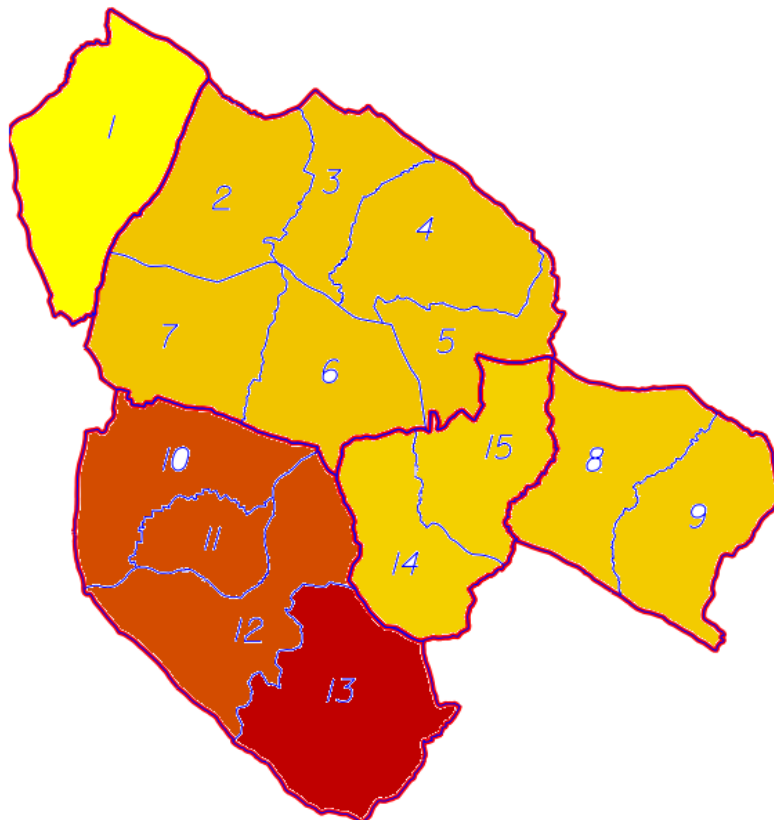
Liczba korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie 100 mieszkańców okręgu

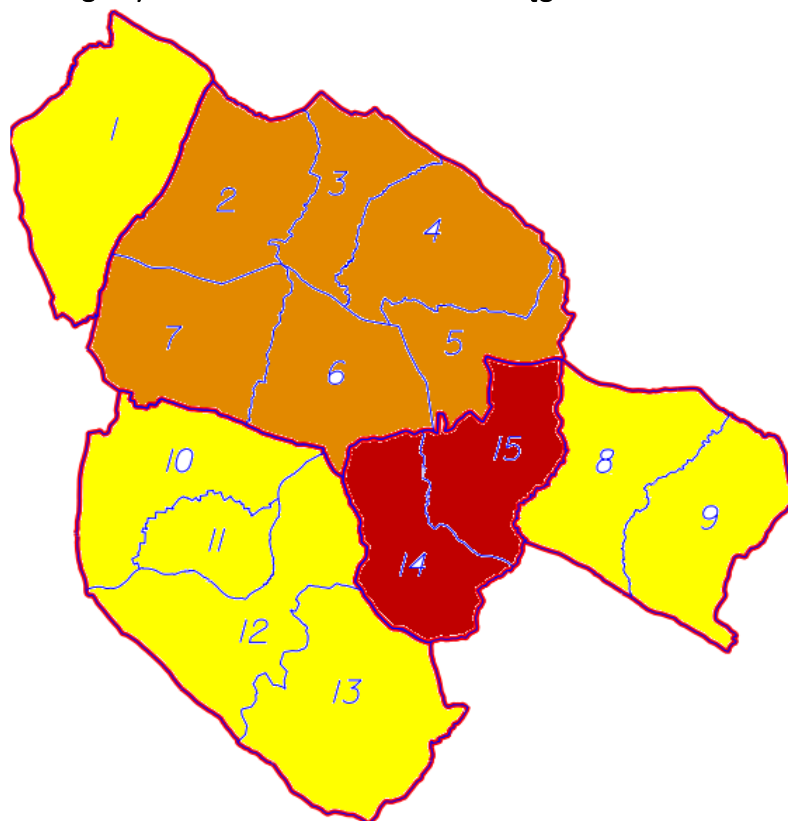
Kolejne wskaźniki społeczne dotyczące przestępczości:

Przestępczość w okręgach					
Numer okręgu	Liczba przestępstw kryminalnych na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw drogowych na 100 mieszkańców	Uszczerbki na zdrowiu na 100 mieszkańców	Liczba kradzieży na 100 mieszkańców	Liczba kradzieży z włamaniem na 100 mieszkańców
1 (Biesna)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2 (Łużna)	0,24	0,09	0,06	0,00	0,03
3 (Łużna)	0,24	0,09	0,06	0,00	0,03
4 (Łużna)	0,24	0,09	0,06	0,00	0,03
5 (Łużna)	0,24	0,09	0,06	0,00	0,03
6 (Łużna)	0,24	0,09	0,06	0,00	0,03
7 (Łużna)	0,24	0,09	0,06	0,00	0,03
8 (Mszanka)	0,21	0,00	0,00	0,00	0,00
9 (Mszanka)	0,21	0,00	0,00	0,00	0,00
10 (Szalowa)	0,73	0,00	0,23	0,14	0,27
11 (Szalowa)	0,73	0,00	0,23	0,14	0,27
12 (Szalowa)	0,73	0,00	0,23	0,14	0,27
13 (Bieśnik)	1,04	0,00	0,00	0,26	0,78
14 (Wola Łużańska)	0,19	0,19	0,00	0,00	0,00
15 (Wola Łużańska)	0,19	0,19	0,00	0,00	0,00
średnia dla wskaźnika	0,37	0,06	0,07	0,04	0,12

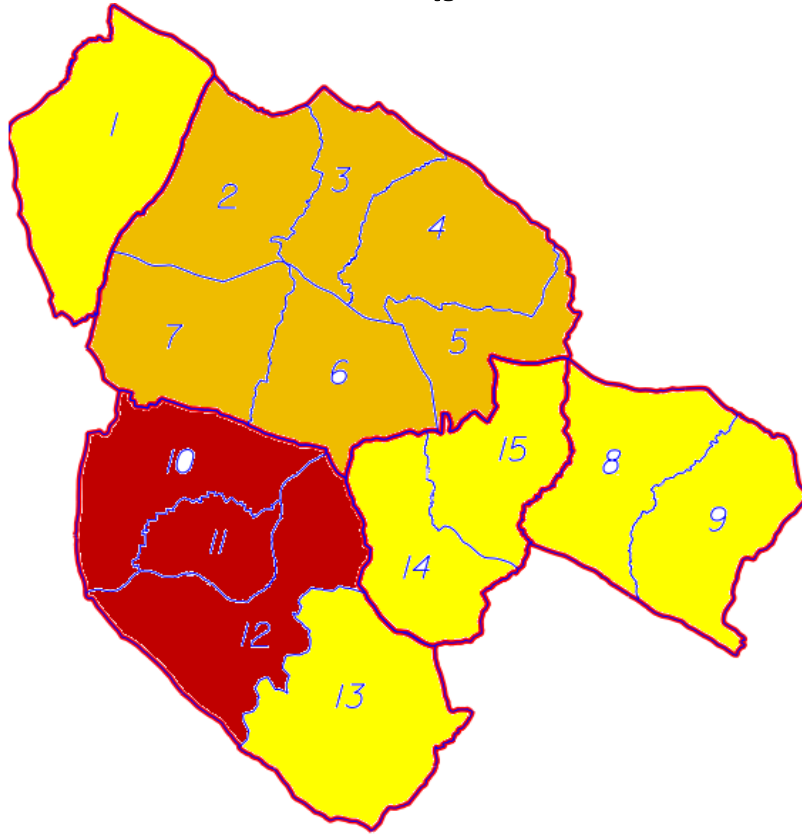
Liczba przestępstw kryminalnych na 100 mieszkańców w okręgach

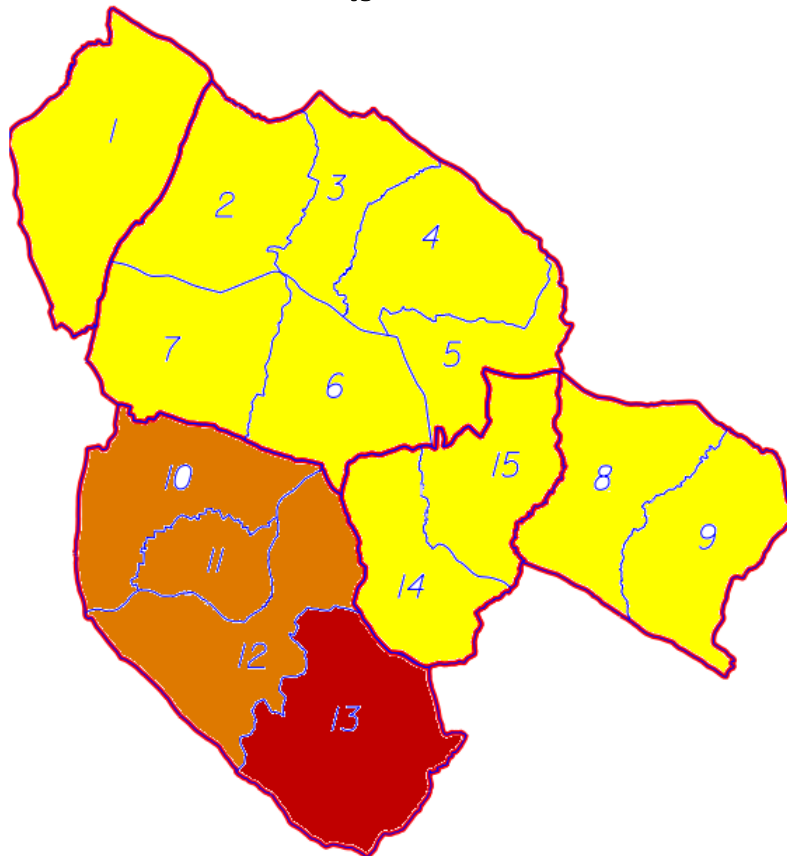
Liczba przestępstw drogowych na 100 mieszkańców w okręgach

Uszczerbki na zdrowiu na 100 mieszkańców w okręgach

Liczba kradzieży na 100 mieszkańców w okręgach

Liczba kradzieży z włamaniem na 100 mieszkańców w okręgach

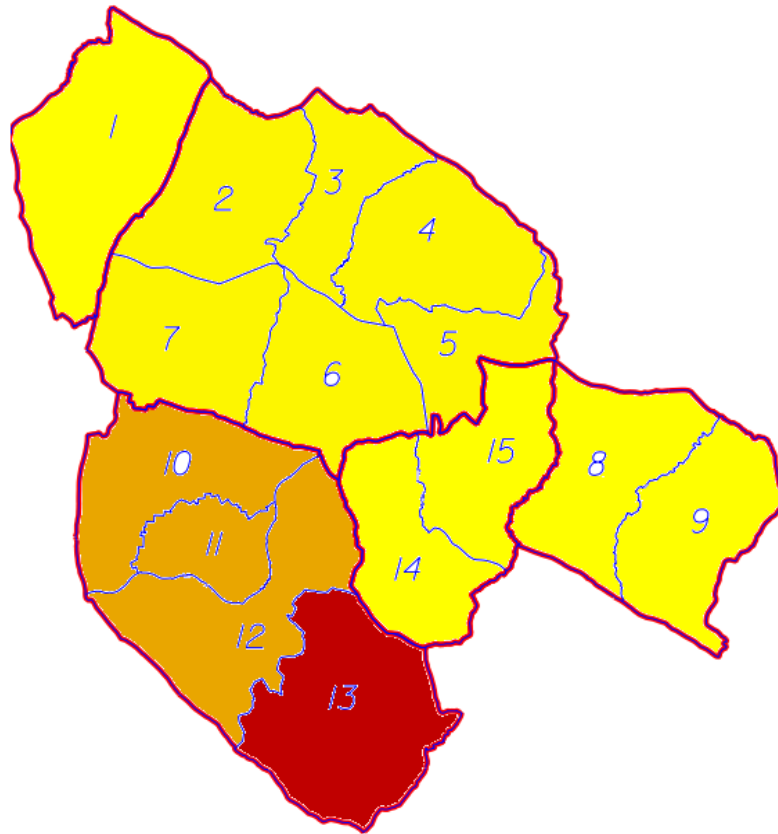
Wskaźniki dotyczące sfery gospodarczej:

Tabela 53 Wskaźniki gospodarcze Gminy Łużna w okręgach

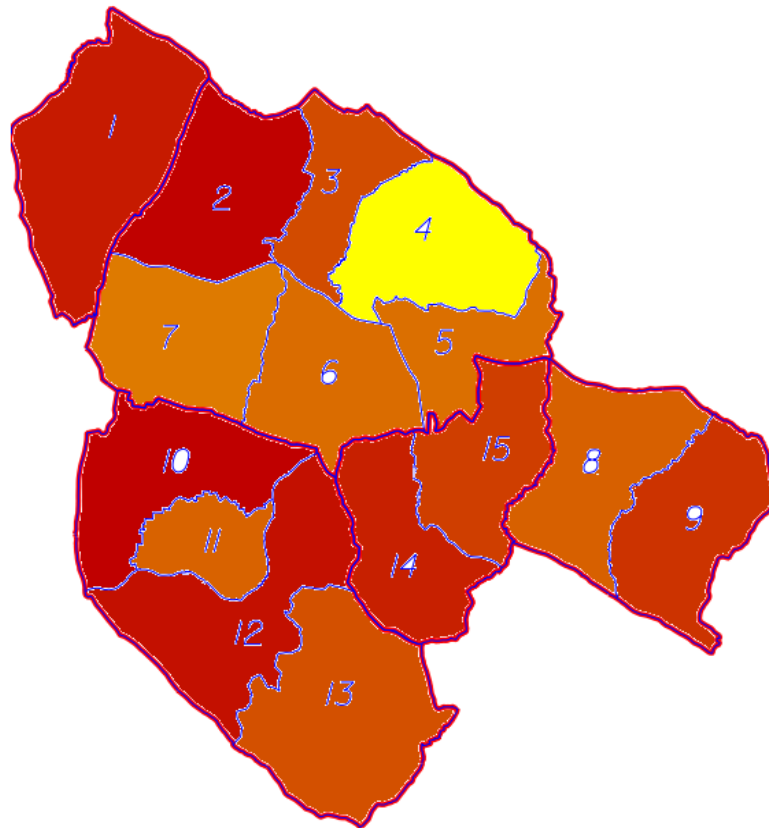
Numer okręgu	Liczba działalności (aktywnych i zawieszonych) wg. CEIDG na dzień 01.08.2016	Liczba mieszkańców w 100	Liczba działalności na 100 mieszkańców
1 (Biesna)	20	7,73	2,59
2 (Łużna)	12	6,08	1,97
3 (Łużna)	21	5,57	3,77
4 (Łużna)	43	5,26	8,17
5 (Łużna)	26	5,59	4,65
6 (Łużna)	26	5,65	4,60
7 (Łużna)	25	5,07	4,93
8 (Mszanka)	20	4,66	4,29
9 (Mszanka)	15	4,7	3,19
10 (Szalowa)	13	6,72	1,93
11 (Szalowa)	32	7,38	4,34
12 (Szalowa)	18	7,73	2,33
13 (Bieśnik)	15	3,85	3,90
14 (Wola Łużańska)	13	4,78	2,72
15 (Wola Łużańska)	19	5,48	3,47
			3,79

Numer okręgu	średni dochód osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na liczbę firm w okręgu stan na 31.12.2015
1 (Biesna)	4789,43
2 (Łużna)	792,96
3 (Łużna)	792,96
4 (Łużna)	792,96
5 (Łużna)	792,96
6 (Łużna)	792,96
7 (Łużna)	792,96
8 (Mszanka)	2824,72
9 (Mszanka)	2824,72
10 (Szalowa)	860,94
11 (Szalowa)	860,94
12 (Szalowa)	860,94
13 (Bieśnik)	12226,25
14 (Wola łużańska)	1341,24
15 (Wola łużańska)	1341,24
wartość średnia	2179,21

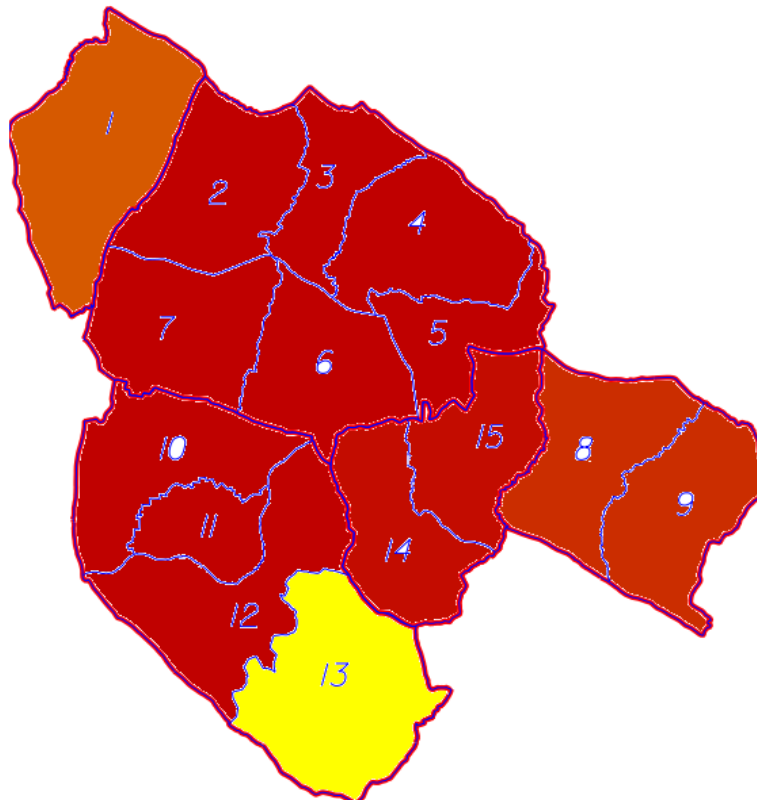
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Skarbowego i CEIDG

Występowania zbadanych zjawisk gospodarczych w poszczególnych okręgach wyborczych obrazują poniższe mapy (im ciemniejszy kolor tym sytuacja bardziej niekorzystna):

Liczba działalności gospodarczych z CEIDG na 100 mieszkańców okręgów

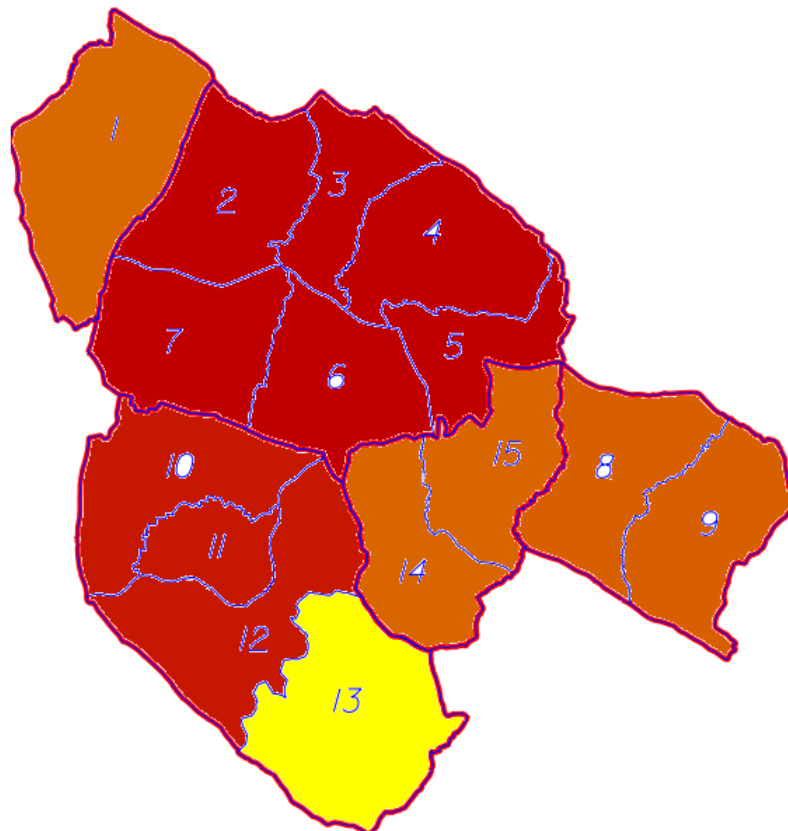

Średni roczny dochód osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą do liczby firm z CEIDG w okręgu

Numer okręgu	średni dochód osób fizycznych NIE prowadzących działalności gospodarczej na 100 mieszkańców stan na 31.12.2015
1 (Biesna)	2352,78
2 (Łużna)	609,39
3 (Łużna)	609,39
4 (Łużna)	609,39
5 (Łużna)	609,39
6 (Łużna)	609,39
7 (Łużna)	609,39
8 (Mszanka)	2204,81
9 (Mszanka)	2204,81
10 (Szalowa)	1023,50
11 (Szalowa)	1023,50
12 (Szalowa)	1023,50
13 (Bieśnik)	4870,91
14 (Wola Łużańska)	2312,67
15 (Wola Łużańska)	2312,67
średnia dla wskaźnika	1532,37

Średni roczny dochód osób fizycznych NIE prowadzących działalności gospodarczej na 100 mieszkańców w okręgach

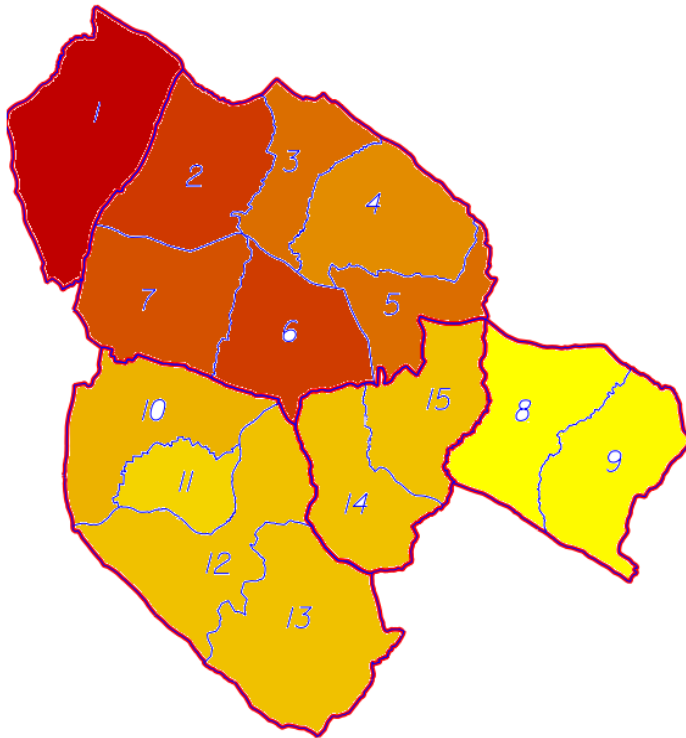
Wskaźniki dotyczące sfery środowiskowej:

Tabela 54 Wskaźniki środowiskowe Gminy Łużna w okręgach

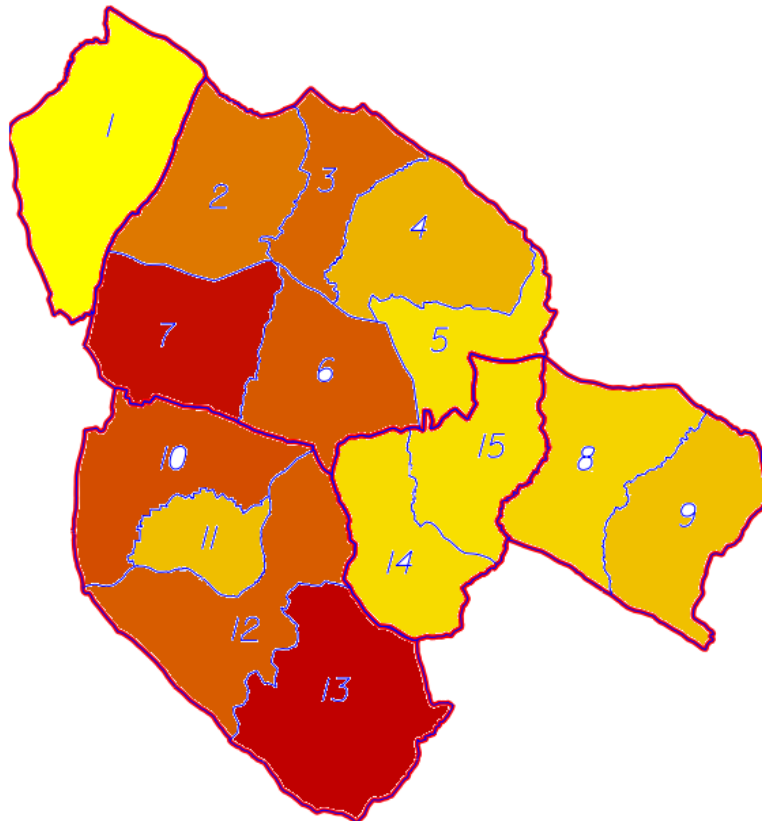
Numer okręgu	Liczba budynków niepodłączonych do sieci gazowej do ogólnej liczby budynków 01.08.2016	Azbest w m2 w stosunku do liczby wszystkich budynków 01.08.2016
1 (Biesna)	0,00	34,15
2 (Łużna)	0,35	26,70
3 (Łużna)	0,40	19,88
4 (Łużna)	0,20	15,95
5 (Łużna)	0,08	20,00
6 (Łużna)	0,43	26,40
7 (Łużna)	0,63	23,65
8 (Mszanka)	0,12	0,84
9 (Mszanka)	0,17	1,54
10 (Szalowa)	0,46	10,97
11 (Szalowa)	0,17	6,69
12 (Szalowa)	0,43	9,01
13 (Bieśnik)	0,66	9,68
14 (Wola Łużańska)	0,09	8,84
15 (Wola Łużańska)	0,08	9,55
średnia dla wskaźnika	0,29	14,92

Natężenie występowania zbadanych niekorzystnych zjawisk w sferze środowiskowej w poszczególnych okręgach wyborczych obrazują poniższe mapy:

Ilość azbestu (w m2) w stosunku do liczby wszystkich budynków w okręgach

Liczba budynków niepodłączonych do sieci gazowej do ogólnej liczby budynków w okręgach

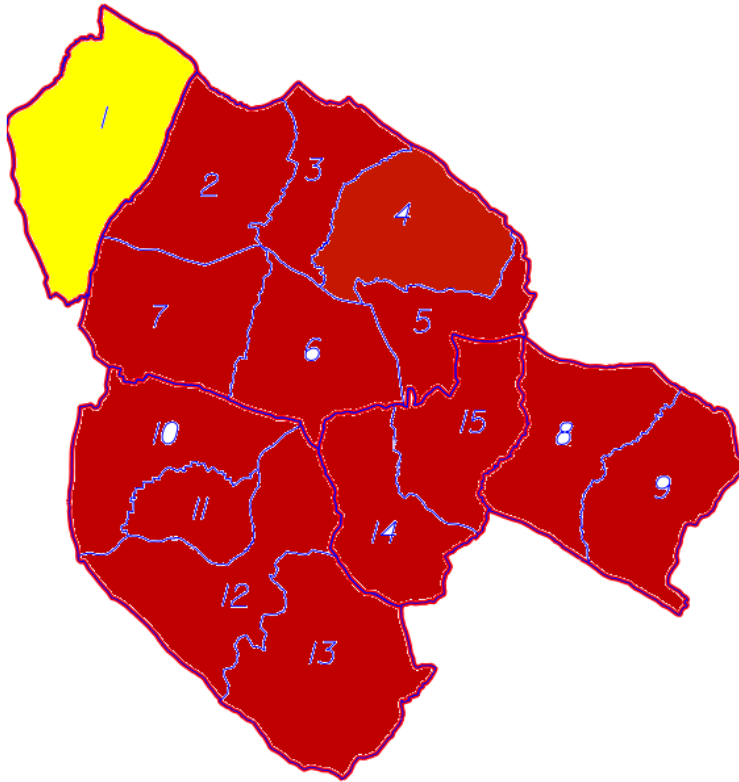
Wskaźniki dotyczące sfery funkcjonalno-przestrzennej:

Tabela 55 Wskaźniki funkcjonalno-przestrzenne Gminy Łużna w okręgach

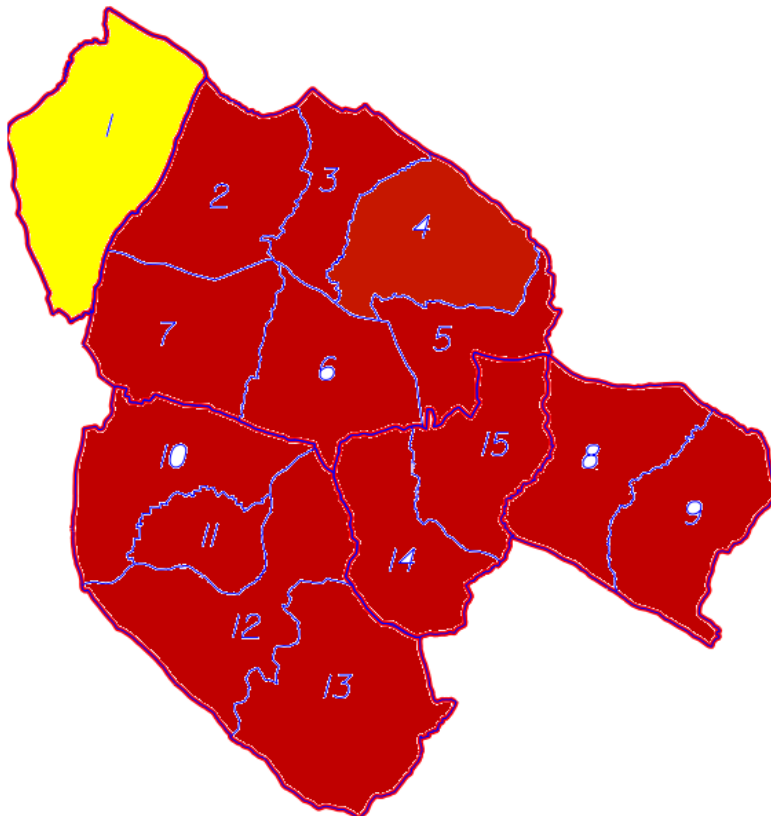
Numer okręgu	Liczba budynków niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej ani oczyszczalni przydomowych do ogólnej liczby budynków stan na 01.08.2016r.
1 (Biesna)	0,00
2 (Łużna)	0,90
3 (Łużna)	0,98
4 (Łużna)	0,92
5 (Łużna)	0,96
6 (Łużna)	0,96
7 (Łużna)	0,96
8 (Mszanka)	0,91
9 (Mszanka)	0,88
10 (Szalowa)	0,93
11 (Szalowa)	0,94
12 (Szalowa)	0,90
13 (Bieśnik)	0,96
14 (Wola Łużańska)	0,97
15 (Wola Łużańska)	0,94

Natężenie występowania poszczególnych niekorzystnych zjawisk w sferze funkcjonalno-przestrzennej w poszczególnych okręgach wyborczych obrazują poniższe mapy:

Liczba budynków niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej ani do oczyszczalni przydomowych do ogólnej liczby budynków w okręgu

Liczba budynków niepodłączonych do sieci wodociągowej do ogólnej liczby budynków

Dodatkowo dla zobrazowania sytuacji w tej sferze na poniższej mapie zobrazowano dostępność instytucji kultury, i placówek oświatowych. Mapy obrazują położenie poszczególnych placówek na podstawie czego ocenić można odległości do pokonania celem skorzystania z usług wymienionych placówek.

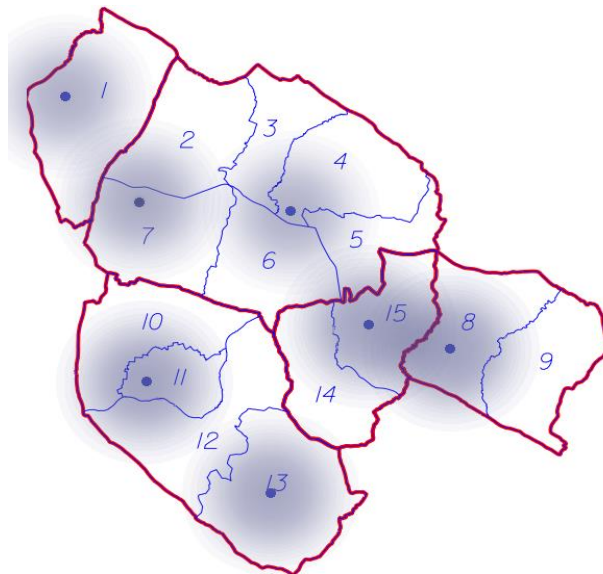
Typ placówki / instytucji	Nazwa	Adres	Numer okręgu
przedszkole	Oddział przedszkolny w Biesnej przy Szkole Podstawowej	Biesna 70	1
przedszkole	Oddział przedszkolny w Bieśniku przy Szkole Podstawowej	Bieśnik 102	13
przedszkole	Niepubliczne Przedszkole „Tuptuś” w Łużnej	Łużna 3	4
Kultura	Gminny Ośrodek Kultury w Łużnej	Łużna 597	4
przedszkole	Samorządowe Przedszkole w Łużnej 723	Łużna 723	4
szkoła	Zespół Szkół w Łużnej - Szkoła Podstawowa Nr 1 i Publiczne Gimnazjum	Łużna 723	4
przedszkole	Samorządowe Przedszkole w Łużnej z oddziałem w Zaborówce Łużna 90	Łużna 90	7
szkoła	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łużnej - Szkoła Podstawowa Nr 2	Łużna 90	7
Kultura	Dom Ludowy	Mszanka 185	8
przedszkole	Samorządowe Przedszkole w Mszance przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym	Mszanka 31	8
szkoła	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Mszance - Szkoła Podstawowa	Mszanka 31	8
przedszkole	Samorządowe Przedszkole w Szalowej 12	Szalowa 12	11
Kultura	Wiejski Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna Filia w Szalowej	Szalowa 15	11
szkoła	Zespół Szkół w Szalowej - Szkoła Podstawowa i Publiczne Gimnazjum	Szalowa 16	11

Kultura	Biblioteka Publiczna w Woli Łużańskiej	Wola Łużańska 168	15
Kultura	Dom Wiejski	Wola Łużańska 177	15
przedszkole	Samorządowe Przedszkole w Woli Łużańskiej 52	Wola Łużańska 52	15
szkoła	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Woli Łużańskiej - Szkoła Podstawowa	Wola Łużańska 52	15

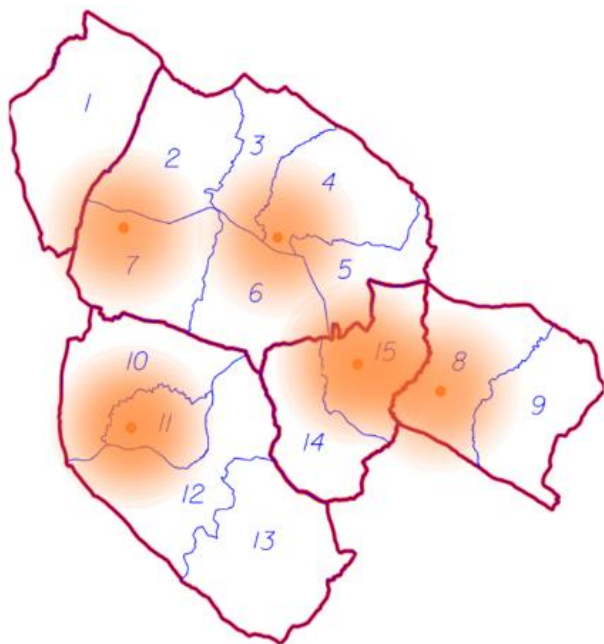
Mapy odległości w ramach sfery przestrzenno -funkcjonalnej

(im intensywniejsza barwa tym bliższa odległość do instytucji)

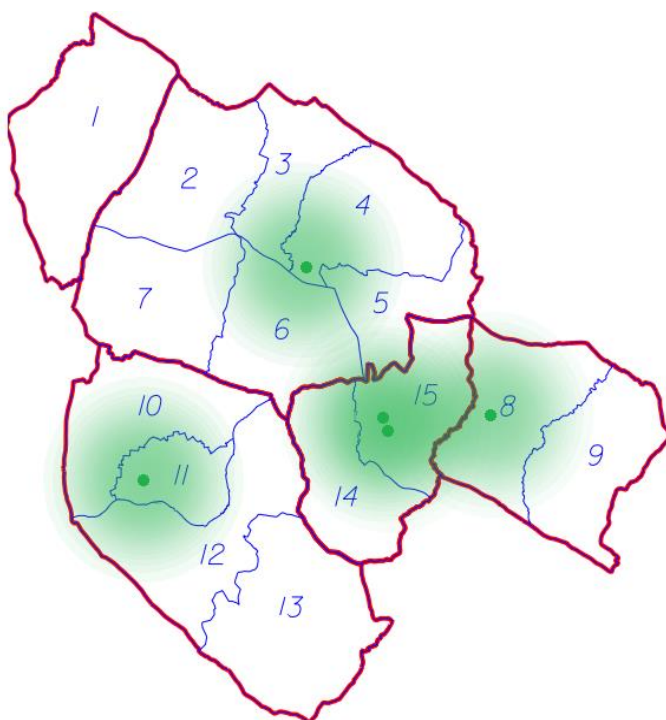
Dostępność przedszkoli i punktów przedszkolnych (obraz dystansu do pokonania)

Dostępność szkół (obraz dystansu do pokonania)

Dostępność instytucje kultury (obraz dystansu do pokonania)

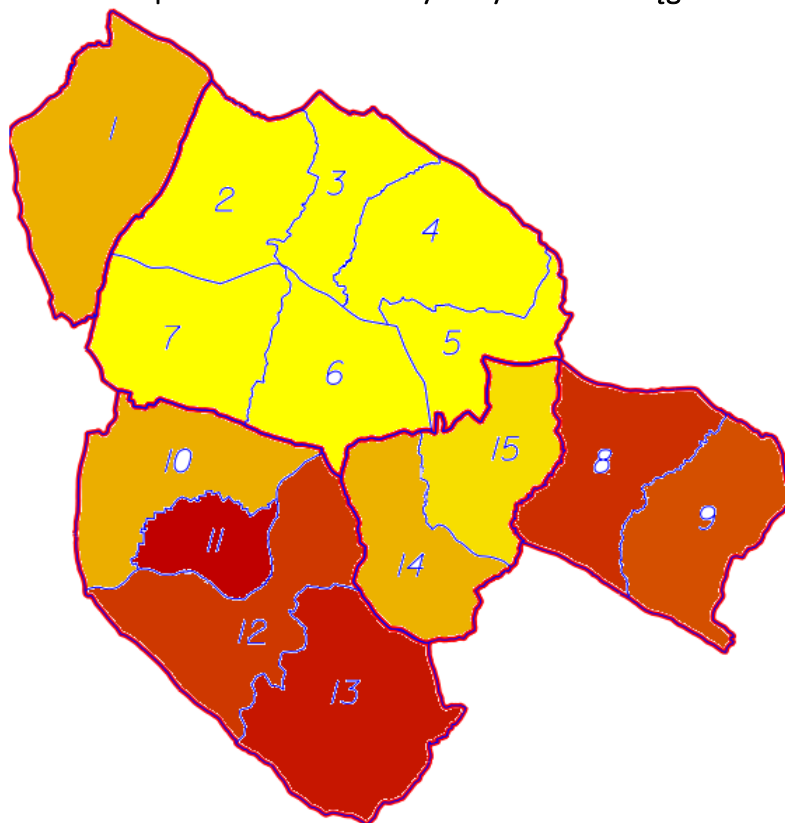
Wskaźniki dotyczące sfery technicznej:

Tabela 56 Wskaźniki techniczne Gminy Łużna w okręgach

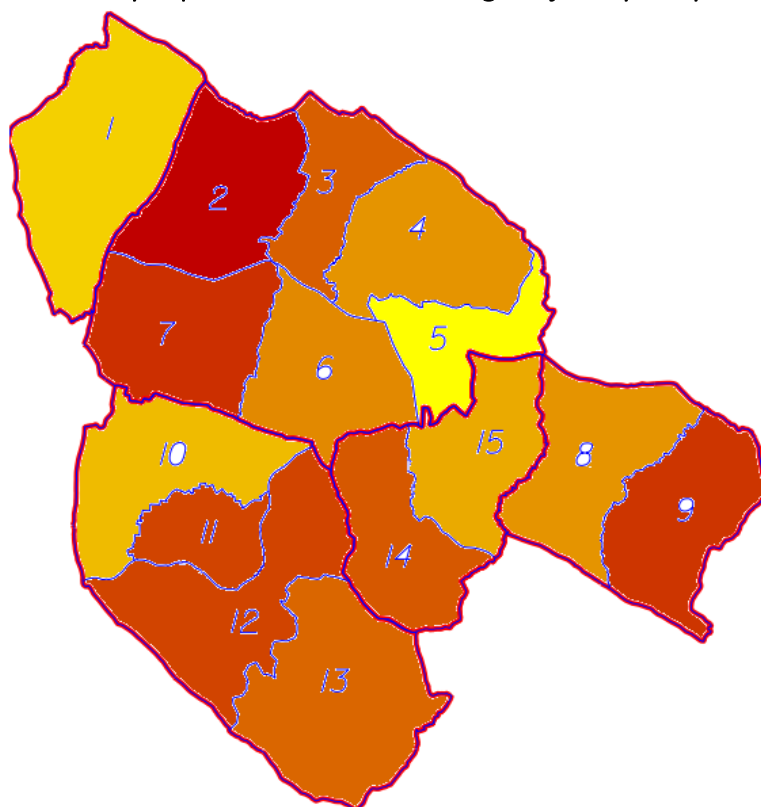
Numer okręgu	Liczba budynków zbudowanych przed 1990 rokiem do ogólnej liczby budynków stan na 01.08.2016r.	Liczba pustostanów do liczby budynków stan na 01.08.2016r.
1 (Biesna)	0,68	0,02
2 (Łużna)	0,84	0,00
3 (Łużna)	0,76	0,00
4 (Łużna)	0,72	0,00
5 (Łużna)	0,64	0,00
6 (Łużna)	0,73	0,00
7 (Łużna)	0,80	0,00
8 (Mszanka)	0,72	0,05
9 (Mszanka)	0,80	0,04
10 (Szalowa)	0,69	0,02
11 (Szalowa)	0,79	0,06
12 (Szalowa)	0,79	0,04
13 (Bieśnik)	0,76	0,05
14 (Wola Łużańska)	0,77	0,02
15 (Wola Łużańska)	0,71	0,01
wartość średnia	0,75	0,02

Natężenie występowania zbadanych niekorzystnych zjawisk w sferze technicznej przestrzennej w poszczególnych okręgach wyborczych obrazują poniższe mapy:

Liczba pustostanów do liczby budynków w okręgach

Liczba budynków zbudowanych przed 1990 rokiem do ogólnej liczby budynków w okręgu

Spis rysunków i tabel

RYSUNKI

Rysunek 1 Położenie gminy na mapie województwa małopolskiego.....	5
Rysunek 2 Podział administracyjny gminy Łużna	6
Rysunek 3: Wskaźnik obciążenia demograficznego w Gminie Łużna i całym kraju w latach 2011-2015	11
Rysunek 4: Udział w populacji gminy osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w 2015 roku	11
Rysunek 5: Liczba miejsc i liczba dzieci w Gminie Łużna latach w latach 2011-2015 (dzieci bez specjalnych potrzeb edukacyjnych)	13
Rysunek 6: Przeciętna liczba uczniów w oddziale szkoły podstawowej w 2015 r. (uczniowie bez specjalnych potrzeb edukacyjnych)	14
Rysunek 7: Przeciętna liczba uczniów w oddziale szkoły gimnazjalnej w 2015 r. (uczniowie bez specjalnych potrzeb edukacyjnych)	15
Rysunek 8: Orkiestra dęta w Łużnej.....	19
Rysunek 9: Orlik w Szalowej.....	22
Rysunek 10: Frekwencja wyborcza mieszkańców Gminy Łużna – Wybory do Sejmu RP w 2015	24
Rysunek 11: Udział kobiet i mężczyzn z liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Łużna	25
Rysunek 13 Podział powierzchni Gminy według kierunków wykorzystania.....	33
Rysunek 14 Podział powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych	35
Rysunek 12 Odbudowana w latach 2013-2014 kaplica drewniana na terenie Cmentarza wojennego Nr 123	37
Rysunek 15 Powody degradacji obszaru Gminy	50
Rysunek 16 Problemy ekonomiczne, które według mieszkańców Gminy mógłby rozwiązać proces rewitalizacji .	51
Rysunek 17 Problemy społeczne, które według mieszkańców Gminy mógłby rozwiązać proces rewitalizacji.....	52
Rysunek 18 Problemy związane z jakością życia, które zostałyby rozwiązane w procesie rewitalizacji	53
Rysunek 19 Planowane efekty procesu rewitalizacji Gminy Łużna	53

TABELE

Tabela 1: Udział powierzchni gmin w ogólnej powierzchni powiatu gorlickiego	5
Tabela 2: Liczba ludności w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015	7
Tabela 3 liczba mieszkańców w Gminie Łużna na dzień 01 sierpnia 2016 r.....	7

Tabela 4: Gęstość zaludnienia w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015	8
Tabela 5: Współczynnik feminizacji w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015	8
Tabela 6: Wskaźnik przyrostu naturalnego w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015	9
Tabela 7: Wskaźnik przyrostu naturalnego w Gminie Łużna w latach 2011-2015	9
Tabela 8: Wskaźnik obciążenia demograficznego w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015	10
Tabela 9: Udział w populacji grup ludności w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w 2015 roku	12
Tabela 10: Liczba miejsc i liczba dzieci w Gminie Łużna latach w latach 2011-2015 (dzieci bez specjalnych potrzeb edukacyjnych).....	13
Tabela 11 Wyniki egzaminów 6-klasistów Gmina Łużna na tle powiatu gorlickiego w roku 2015	14
Tabela 12 Wyniki egzaminów gimnazjalnych w Gminie Łużna na tle powiatu gorlickiego (zakres: historia i wiedza o społeczeństwie) w 2015 roku.....	15
Tabela 13 Wyniki egzaminów gimnazjalnych w Gminie Łużna na tle powiatu gorlickiego (zakres: język polski) w 2015 roku	16
Tabela 14 Wyniki egzaminów gimnazjalnych w Gminie Łużna na tle powiatu gorlickiego (zakres: przedmioty przyrodnicze) w 2015 roku	16
Tabela 15 Wyniki egzaminów gimnazjalnych w Gminie Łużna na tle powiatu gorlickiego (zakres: matematyka) w 2015 roku	17
Tabela 16: Działalność bibliotek w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w 2015 roku	18
Tabela 17: wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015.....	18
Tabela 18: Działalność instytucji kultury w Gminie Łużna w 2014 roku	20
Tabela 19: Kluby sportowe łącznie z klubami wyznaniowymi i UKS w Gminie Łużna w latach 2010 i 2014.....	22
Tabela 20: Frekwencja w wyborach do Sejmu RP w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w 2015 roku	23
Tabela 21: Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie gorlickim, województwie i kraju w latach 2011-2015 .	25
Tabela 22: Liczba bezrobotnych w Gminie Łużna wg miejscowości na koniec I kwartału 2016 r.	25
Tabela 23: proporcja liczby bezrobotnych względem wszystkich mieszkańców miejscowości.....	26
Tabela 24 Rodziny objęte świadczeniami pomocy społecznej w 2015 roku.....	27
Tabela 25 Środowiskowa pomoc społeczna w Gminie Łużna w latach 2010 i 2014.....	27

Tabela 26 Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: ubóstwa w okręgach Gminy Łużna w 2015 roku	28
Tabela 27 Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności w okręgach Gminy Łużna w 2015 roku	29
Tabela 28 Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: długotrwałej lub ciężkiej choroby w okręgach Gminy Łużna w 2015 roku.....	30
Tabela 29 Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: niepełnosprawności w okręgach Gminy Łużna w 2015 roku	30
Tabela 30 Liczba (na 100 mieszkańców) przyznanych świadczeń z powodu: przemocy w rodzinie w okręgach Gminy Łużna w 2015 roku	31
Tabela 31: Liczba przychodni na 10 000 mieszkańców w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015	32
Tabela 32: Liczba porad na 1000 mieszkańców w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015.....	33
Tabela 33: Mieszkania na 1000 mieszkańców w latach 2011-2014 w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju.....	38
Tabela 34: Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w latach 2011-2014 w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju	38
Tabela 35: Długość czynnej sieci rozdzielczej w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015	39
Tabela 36: Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2014.....	39
Tabela 37 Oświadczenie mieszkańców gminy o chęci podłączenia do sieci wodno-kanalizacyjnej.....	40
Tabela 38: Długość sieci kanalizacyjnej w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2015	41
Tabela 39: Długość czynnej sieci gazowej (w m) w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2014.....	41
Tabela 40: Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2014.....	42
Tabela 41: Drogi gminne wymagające remontu.....	43
Tabela 42: Odpady zmieszane na jednego mieszkańca (kg)w Gminie Łużna, innych gminach, powiecie, województwie i kraju w latach 2011-2014.....	44
Tabela 43 Liczba zarejestrowanych w CEIDG podmiotów gospodarczych wg miejsca zamieszkania i wykonywania działalności gospodarczej (stan na: 01.08.2016 r.)	46
Tabela 44: Dynamika aktywności gospodarczej mieszkańców Gminy Łużna w latach 2012-2015 (osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą ma podstawie wpisu w CEIDG)	46

Tabela 45 Charakterystyka próby badawczej, N=102	48
Tabela 46 Najpilniejsze Przedsięwzięcia / inwestycje / projekty:.....	54
Tabela 47 Analiza SWOT Gminy Łużna.....	58
Tabela 48 Częstotliwość występowania wskaźników społecznych wskazujących na procesy degradacji w poszczególnych okręgach	65
Tabela 49 Liczba i udział ludności okręgów wyborczych w populacji Gminy Łużna	68
Tabela 50 Powierzchnia okręgów wyborczych i udział powierzchni okręgów w ogólnej powierzchni gminy	68
Tabela 51 Wskaźniki społeczne na 100 mieszkańców Gminy Łużna w okręgach	69
Tabela 52 Wskaźniki społeczne na 100 mieszkańców Gminy Łużna w okręgach w tym: obciążenie demograficzne, powody przyznania pomocy społecznej, przestępczość	69
Tabela 53 Wskaźniki gospodarcze Gminy Łużna w okręgach	78
Tabela 54 Wskaźniki środowiskowe Gminy Łużna w okręgach.....	82
Tabela 55 Wskaźniki funkcjonalno-przestrzenne Gminy Łużna w okręgach.....	84
Tabela 56 Wskaźniki techniczne Gminy Łużna w okręgach	89